

Aan de colleges van Burgemeester en Wethouders van de
10 deelnemende gemeenten van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Veiligheidsregio ZHZ

Postbus 350
3300 AJ Dordrecht

Prof. Kohnstammlaan 10
3312 KL Dordrecht

T 088 6365000
E mail@vrzhz.nl
I www.zhzveilig.nl

Geacht college,

In de vergadering van het algemeen bestuur van de VRZHZ op
27 juni 2024 zijn de zienswijzen op de jaarstukken 2023 en de
ontwerpbegroting 2025 behandeld.

Allereerst danken wij u voor de uitgebrachte zienswijzen. Deze zijn zowel
voor de bestemming van het jaarresultaat 2023 als de begroting 2025
opgenomen in respectievelijk bijlagen D en E. Het overzicht laat zien dat
scherp en kritisch vanuit de raden naar de stukken is gekeken. De
financiële ontwikkelingen voor gemeenten spelen daar een belangrijke rol
in. Uw opmerkingen hebben ons als dagelijks en algemeen bestuur
geholpen in het onderscheiden van scenario's voor besluitvorming, wegend
de financiële druk en tegelijk het verantwoord uitvoeren van de taken van
onze veiligheidsregio.

In bijlage A geven we een toelichting met betrekking tot de bestemming
van het jaarresultaat 2023.

In bijlage B gaan we in op de begroting 2025.

In bijlage C is aangegeven hoe de zienswijzen zijn samengevat ter
ondersteuning van de bespreking van de scenario's in het dagelijks en
algemeen bestuur.

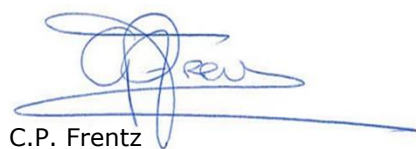
Vragen of opmerkingen

Voor eventuele vragen of opmerkingen kan contact worden opgenomen
met bestuurszaken via e-mail bestuurszaken@vrzhz.nl

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het algemeen bestuur van de
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid,

De secretaris,

C.P. Frentz

De voorzitter,

Mr. A.W. Kolff

Datum

10 juli 2024

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk
95968/95991

Onderwerp
Jaarstukken 2023
Begroting 2025

Bijlage(n)
-Jaarstukken 2023
controleverklaring en
zienswijzen
- Begroting 2025 en
zienswijzen

Behandeld door
Daan Vermeulen
M 06 5121 8076
d.vermeulen@vrzhz.nl

Bijlage A: Bestemming jaarresultaat 2023

Gegeven de zienswijzen is in het algemeen bestuur onderscheid gemaakt in 3 scenario's, te weten:

- Onvermijdelijk: Daar waar al verplichtingen zijn aangegaan
- Noodzakelijk: Zaken die we op ons af zien komen en passen bij onze visie/missie. Met keuzeruimte of we hier gelijk een impuls aan geven of in de tijd faseren.
- Optimaal: Conform voorstel bij zienswijze: Flexibele organisatie, die snel processen in gang kan zetten bij ontwikkelingen en fundamentele vraagstukken.

Er ligt daarin een relatie met de besluitvorming over de Risk Factory. In de vergadering van 27 juni heeft het algemeen bestuur besloten om de Stuurgroep Risk Factory opdracht te geven voor de uitvoering. In deze uitvoering geen lange termijn verplichtingen aan te gaan in afwachting van besluitvorming door de provincie Zuid-Holland over hun bijdrage.

Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een keuze voor het noodzakelijke scenario, zonder daarbij op voorhand al middelen te reserveren voor eventuele risico's met betrekking tot de Risk Factory. Met betrekking tot de Risk Factory is besloten om strak te sturen op het proces en dit te verbinden met de lopende bestuursopdracht waar het gaat om de taken en de financiële positie van de VRZHZ. Het algemeen bestuur vindt het belangrijk dat objectief naar deze opdracht gekeken wordt, en heeft daarom besloten € 200.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve transitie organisatie. Dit gegeven de achtergrond dat besloten is de algemene reserve niet op te hogen en dat overblijvende resultaten uit bestemmingsreserves worden uitgekeerd aan de gemeenten.

Hieronder vatten wij het samen:

Onderwerp	Voorstel zienswijze	Besluit AB 27 juni
Bestemmingsreserve duurzaamheid	400.000	190.000 (impuls mbt quick-wins)
Bestemmingsreserve transitie organisatie	220.000	220.000 plus 200.000 voor objectieve uitvoering bestuursopdracht
Bestemmingsreserve aanbestedingen	200.000	200.000
Ophogen algemeen weerstandsvermogen	590.000	0 Vasthouden aan lijn eerdere afspraken
Risk Factory risico's	Was afgedekt binnen ophoging algemeen weerstandsvermogen	Geen aparte reservering. Sturen op proces en verbinden met lopende bestuursopdracht
Totaal	€ 1.410.000	€ 810.000

Datum

10 juli 2024

Ons kenmerk

95968/95991

Pagina 2 van 7

Wat betekent dit voor de gemeentelijke bijdrage 2023?

Het te bestemmen resultaat 2023 komt er dan als volgt uit te zien:

Datum

10 juli 2024

Ons kenmerk

95968/95991

Pagina 3 van 7

Te bestemmen resultaat 2023 (<i>x1.000</i>)	2.395
Reserve duurzaamheid	-190
Reserve transitie organisatie	-420
Ophogen reserve aanbestedingstrajecten	-200
Ophogen weerstandsvermogen	0
Netto resultaat	1.585

Relatie met eerdere besluit begrotingswijziging Burap-I 2023

Bij de bestuursrapportage-I van 2023 is een voorstel gedaan voor het wijzigen van de begroting 2023 in relatie tot ten eerste de CAO stijging (bijgesteld € 2.266.875) en ten tweede de boeterente als gevolg van het oversluiten van de leningen (€ 210.000). Hierover heeft een zienswijzeprocedure plaatsgevonden waarna in december 2023 definitief met deze wijziging is ingestemd.

Samenvattend resultaat per gemeente over heel 2023

Met het jaresultaat van € 1.585.000 ziet het beeld per gemeente ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2023 er als volgt uit:

Gemeente	Verdeling mutaties in %	Verhoging boeterente *	Verhoging CAO effecten *	Incidenteel overschot 2023	Totale verhoging 2023
Alblasserdam	3,9%	8.190	88.408	-61.811	34.787
Dordrecht	29,0%	60.900	657.394	-459.623	258.670
Hendrik-Ido-Ambacht	5,4%	11.340	122.411	-85.585	48.166
Papendrecht	6,5%	13.650	147.347	-103.019	57.978
Sliedrecht	5,3%	11.130	120.144	-84.000	47.274
Zwijndrecht	9,9%	20.790	224.421	-156.906	88.305
Molenlanden	10,4%	21.840	235.755	-164.830	92.765
Gorinchem	8,0%	16.800	181.350	-126.793	71.357
Hardinxveld-Giessendam	3,3%	6.930	74.807	-52.302	29.435
Hoeksche Waard	18,3%	38.430	414.838	-290.038	163.230
Totaal	100,00%	210.000	2.266.875	-1.584.908	891.967

Bijlage B: Begroting 2025

Het algemeen bestuur heeft de begroting conform de versie als voorgelegd voor zienswijze vastgesteld. Dit geldt ook voor de effecten voor 2024.

Er is gesproken over de indexeringen en de mate waarin kosten binnen de begroting van de VRZHZ zelf kunnen worden opgevangen. De loon- en prijsindex op de begroting 2025 wordt regulier toegepast, in lijn met de afspraken die daar regionaal over gemaakt zijn. De directeur VRZHZ heeft toegezegd over 2024 de stijging van de loonkosten, die vanwege de CAO hoger ligt dan de indexering¹, op te vangen binnen de begroting. Voor 2025 is de nieuwe CAO die vanaf augustus 2025 zal gelden nog niet bekend.

Hieronder zetten we de zaken voor 2024 en 2025 nog een keer op een rij.

Leningenportefeuille

Eind 2021 is de leningenportefeuille geherfinancierd om gebruik te kunnen maken van de destijds lage rentepercentages. Naast het rentevoordeel zijn er naast de boeterente ook kosten omdat de verandering van leningsvorm van annuïtaire naar lineaire afschrijvingen een gemiddelde verzwaring van € 290.000 per jaar betekent voor de jaren 2023 t/m 2026; na 2026 volgt een drastische verlaging met omslagpunt in 2040.

MJOP

Op verzoek van het algemeen bestuur is berekend wat aan financiële middelen nodig is als het meerjarenonderhoud uitgevoerd wordt op 100% van de norm in plaats van op 80%. Dit kwam neer op € 666.000 per jaar. Het algemeen bestuur constateert een belangrijk verband tussen toekomstbestendige brandweer (het aantal benodigde en type kazernes) en de meerjarige onderhoudskosten. Het algemeen bestuur heeft daarom een bestuurlijke opdracht gegeven dit in samenhang te onderzoeken. Om die reden is vooralsnog een bedrag berekend dat de komende 4 jaar nodig is om goed onderhoud uit te voeren. Die kosten bedragen € 388.000, opgebouwd uit extra exploitatielasten van € 248.000 en € 140.000 voor de voorziening waaruit het onderhoud betaald wordt.

Energiekosten

Vanaf 2024 zullen de energiekosten hoger worden dan voorgaande jaren. Vorig jaar is het contract met DVEP ten einde gekomen omdat DVEP technisch failliet is en per 1-1-2024 geen stroom meer levert. Vattenfall is de enige aanbieder die het contract met de 12 veiligheidsregio's wilde aangaan. Daarbij is aangetekend dat de prijzen wel flink zullen stijgen. Voor 2023 constateerden we op de energiekosten al een structureel tekort. Dit tekort van € 186.000 betekent vanaf 2024 te vragen via een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Vakbekwaamheid

In de jaarrekening 2023 constateren we dat een andere grote component in het structureel tekort de kosten voor vakbekwaamheid betreft. Vertaald naar de komende jaren bedraagt dit tekort € 407.000 per jaar. Als gevolg van een Europese aanbesteding in 2024 van het realistisch trainen zal er in 2024 minder getraind kunnen worden en bedraagt het tekort eenmalig € 127.000. De € 407.000 wordt structureel opgehoogd vanaf 2025, het tekort voor 2024 wordt binnen het resultaat van 2024 opgevangen.

¹ De CAO verhoging per 1 mei 2024 met een looptijd tot augustus 2025 bedraagt 6,4%. De indexering in de begroting 2024 was 3,9%. De begrotingsrichtlijnen 2025 gaan uit van een indexering van 5,4%.

Datum

10 juli 2024

Ons kenmerk

95968/95991

Pagina 4 van 7

Saldo mee- en tegenvallers in structureel tekort

Naast de tegenvallers in vakbekwaamheid en energiekosten waren er ook enkele structurele kleinere mee- en tegenvallers met per saldo een voordeel van € 90.000 wat ook doorwerkt naar de jaren 2024 en verder.

Efficiencytaakstelling BDuR

Vanaf 2025 hebben we te maken met een efficiencytaakstelling ter grootte van € 263.000 op de BDuR gelden. Dit bedrag is als taakstelling opgenomen in de ontwerpbegroting 2025.

Datum

10 juli 2024

Ons kenmerk

95968/95991

Pagina 5 van 7

Samengevat 2024

Verhoging gemeentelijke bijdrage 2024 (x1.000)	
Bijdrage omzetting afschrijving annuïtair-lineair	290
Bijdrage MJOP huisvesting	388
Structureel tekort energie	186
Saldo structurele mee- en tegenvallers	-90
Verhoging gemeentelijke bijdrage 2024	774

Samengevat 2025

Verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2025 (bedragen x1.000)	Gemeentelijke bijdrage 2025
Begroting 2024	44.597
<u>Mutaties</u>	
Omzetting annuïtair-lineair	290
MJOP huisvesting	388
Structureel tekort vakbekwaam jaarrekening 2023	407
Structureel tekort energie jaarrekening 2023	186
Structurele mee- en tegenvallers jaarrekening 2023	-90
Loonindex 2025 5,4%	1.583
Prijsindex 2025 1,6%	287
Gemeentelijke bijdrage 2025	47.649

Samenhang met verdeelsleutel

In de vergadering van het algemeen bestuur van 27 juni is ook gesproken over het corrigeren van de verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdragen, omdat de afspraken hierover abusievelijk niet goed verwerkt zijn in de begrotingen 2024 en 2025. De colleges zijn daar via een brief van 11 juni over geïnformeerd.

Samenvattend leidt dit tot het volgende beeld:

Samenvattend beeld 2024:

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage 2024 oude verdeelsleutel exclusief FLO	Gemeentelijke bijdrage 2024 nwe verdeelsleutel exclusief FLO	Mutaties bijdrage 2024 exclusief FLO	Totale bijdrage gemeenten 2024 exclusief FLO	% o.b.v. sept. circulaire 2022
Alblasserdam	1.740.701	1.741.888	30.243	1.772.131	3,9%
Dordrecht	13.161.222	12.734.759	221.101	12.955.860	28,6%
Hendrik-Ido-Ambacht	2.325.486	2.670.224	46.360	2.716.585	6,0%
Papendrecht	2.909.805	2.980.836	51.753	3.032.589	6,7%
Sliedrecht	2.384.069	2.355.695	40.900	2.396.595	5,3%
Zwijndrecht	4.454.426	4.437.900	77.051	4.514.951	10,0%
Molenlanden	4.585.957	4.329.739	75.173	4.404.912	9,7%
Gorinchem	3.472.053	3.664.249	63.619	3.727.867	8,2%
Hardinxveld-Giessendam	1.432.894	1.499.728	26.038	1.525.767	3,4%
Hoeksche Waard	8.130.764	8.182.357	142.062	8.324.419	18,3%
Totaal	44.597.377	44.597.377	774.299	45.371.676	100%

Samenvattend beeld 2025

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage 2025 oude verdeelsleutel exclusief FLO	Gemeentelijke bijdrage 2025 nwe verdeelsleutel exclusief FLO	Mutaties bijdrage 2025 exclusief FLO	Totale bijdrage gemeenten 2025 exclusief FLO	% o.b.v. sept. circulaire 2023
Alblasserdam	1.813.637	1.807.040	45.939	1.852.979	3,9%
Dordrecht	13.692.343	13.210.938	335.849	13.546.787	28,4%
Hendrik-Ido-Ambacht	2.437.694	2.797.188	71.110	2.868.298	6,0%
Papendrecht	3.035.105	3.104.439	78.921	3.183.360	6,7%
Sliedrecht	2.483.186	2.458.418	62.498	2.520.916	5,3%
Zwijndrecht	4.641.440	4.623.497	117.539	4.741.036	9,9%
Molenlanden	4.767.361	4.520.339	114.916	4.635.255	9,7%
Gorinchem	3.627.275	3.851.201	97.905	3.949.107	8,3%
Hardinxveld-Giessendam	1.494.609	1.553.788	39.500	1.593.288	3,3%
Hoeksche Waard	8.474.870	8.540.672	217.121	8.757.793	18,4%
Totaal	46.467.521	46.467.521	1.181.299	47.648.820	100%

Toelichting tabel 2025: De loon- en prijsindex van respectievelijk 1.583.000 en 287.000 zit al verwerkt in de 2^e en 3^e kolom. De vierde kolom mutaties gaat dus alleen over de andere posten die in de verloopstaat gemeentelijke bijdrage in de tabel op pag. 5 zijn genoemd. De technische verwerking van deze mutaties vindt plaats bij bestuursrapportage-1 in 2025.

Datum

10 juli 2024

Ons kenmerk

95968/95991

Pagina 6 van 7

Bijlage C: schematisch overzicht zienswijzen

Toeichting kleuren bij jaarresultaat 2023
Rood: Duidelijk niet instemmen
Oranje: Kan gelezen worden als "nee, tenzij echt noodzakelijk en dan goed onderbouwd"
Groen: Duidelijk wel instemmen, of geen opmerkingen gemaakt

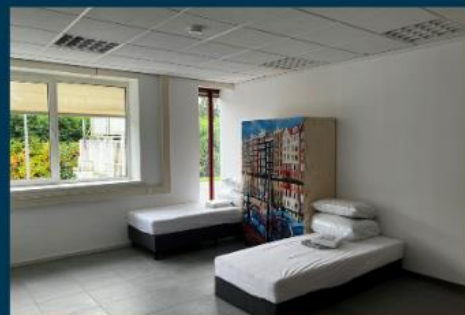
Toeichting kleuren bij begroting 2025
Rood: Duidelijk niet instemmen (op onderdeel)
Oranje: Kan gelezen worden als instemmen maar duidelijk oproep om kosten te besparen / koppeling met bestuurlijke opdracht
Groen: Duidelijk wel instemmen, of geen opmerkingen gemaakt

Bestemming jaarresultaat 2023						Begroting 2025	
Gemeente	Ophogen Algem Reserve naar 1,1 mln	Ruimte voor onderzoek naar hoogte AR	BR Duurzaamheid 400.000	BR Transitie Org 220.000	BR Aanbestedingen 200.000	Ruimte voor nadere onderbouwing BR's	Instemmen begroting 2025 en effect 2024
ALB							
DDT							
GOR							
HIDV- Gidam							
HIA							
HW							
Mol.							
PPD							
SLD							
ZDT							

** Molenlanden geeft expliciet aan niet in te stemmen met de verhoging onderhoudskosten huisvesting

Jaarrekening 2023
Versie 1.3, 27 juni 2024
Definitief na zienswijzen
Doc.nr. 95968

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	4
2.	Bestuurlijke samenvatting	5
3.	Strategische ontwikkelingen	8
4.	Programmaverantwoording	11
4.1	Passend acteren op ons risicobeeld	11
4.2	Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing	14
4.3	Krachtige brandweezorg op maat door beroeps en vrijwilligers	17
4.4	Informatie gestuurd werken	19
4.5	Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid	20
4.6	Wendbaar en duurzaam organiseren	22
5.	PROJECTEN	24
A	Jaarverslag	26
6	Paragrafen	26
6.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	26
6.1.1	Weerstandscapaciteit	26
6.1.2	Risico's	27
6.1.3	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
6.1.4	Financiële kengetallen	28
6.2	Onderhoud kapitaalgoederen	29
6.2.1	Vastgoedbeheer	29
6.2.2	Voertuigen, persoonlijke bescherming en uitrusting	29
6.3	Financiering	30
6.3.1	Renteontwikkeling en -resultaat	30
6.3.2	Kasgeldlimiet	30
6.3.3	Renterisiconorm	31
6.3.4	EMU saldo	32
6.3.5	Schatkistbankieren	32
6.3.6	Kredietrisico's	33
6.3.7	Rentetoerekening	33
6.3.8	Financieringspositie	34
6.4	Bedrijfsvoering	35
6.5	Verbonden partijen	36
B	Jaarrekening	39
7	Overzicht van baten en lasten	39
7.1	Gerealiseerde baten en lasten	39
7.1.1	Lasten	42

7.1.2	Baten	44
7.2	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	45
7.3	Incidentele baten en lasten	48
7.4	Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	49
7.5	WNT-verantwoording 2023	49
8.	Balans	51
8.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	52
8.1.1	Activa	53
8.1.2	Passiva	54
8.2	Toelichting op de balans per 31 december 2023	55
8.2.1	Vaste activa	55
8.2.4	Vlottende passiva	67
8.2.5	Overlopende passiva	67
8.2.6	Garantstellingen	69
8.2.7	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	69
8.2.8	Gebeurtenissen na balansdatum	70
9	SiSa bijlage	71
10	Rechtmatigheidsverantwoording VRZHZ 2023	72
10.1	Rechtmatigheidsverantwoording VRZHZ 2023	72
C	Overige gegevens	75
11	Vaststelling	75
Bijlagen	76	
Bijlage 1:	Programmaplan met overzicht van baten en lasten	76
Bijlage 2:	Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling	76
Bijlage 3:	Verplichte beleidsindicatoren	76
Bijlage 4:	Risico's	77
Bijlage 5:	Kredieten	80

Voorwoord

“

We zijn een netwerkorganisatie midden in de samenleving.

Caren Frentz

Directeur Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

De twaalf maanden van 2023 waren opnieuw dynamisch. Met uiteenlopende ontwikkelingen binnen en buiten onze organisatie. Zoals onze bijdragen om tijdens de afsluitingen rond de Haringvlietburg en de Heinenoordtunnel files en vertragingen zoveel mogelijk te voorkomen en hulpverlening doorgang te laten vinden.

Daarnaast waren we onder meer betrokken bij ruim 3000 kleinere en helaas ook grotere incidenten. Zoals ongevallen en branden. Maar collega's van onze organisatie hielpen bijvoorbeeld ook met de internationale hulpverleningsorganisatie USAR bij de ontstellende aardbevingen in Turkije. Gelukkig zijn we ook betrokken bij evenementen waar veel inwoners van onze regio plezier aan beleven, zoals het afgelopen jaar de landelijke intocht van Sinterklaas in Gorinchem.

In het jaaroverzicht informeren we onze inwoners graag over zulke ontwikkelingen, feiten en cijfers die een beeld geven van onze werkzaamheden. Werkzaamheden om bij te dragen aan veiligheid voor alle inwoners en organisaties in de regio. Wat er ook gebeurt. Daar kunt u op rekenen. De link naar het jaaroverzicht is [hier te vinden](#).

Deze jaarstukken bevatten de meer formele verantwoording. De weergave hoe we het hebben gedaan ten opzichte van de voorgenomen speerpunten uit de begroting 2023 en de financiële verantwoording. Ik wens u daarin veel leesplezier. Dit keer geen ondertekening namens het managementteam maar het directieteam. Eén van de organisatorische veranderingen, meer dan alleen een woord, dat past bij onze ontwikkeling naar de toekomst.

Mede namens het directieteam van de VRZHZ,

C.P. Frentz
Algemeen directeur
Commandant Brandweer
Secretaris

1. Bestuurlijke samenvatting

In hoofdstuk 4 presenteren we de voortgang van de voorgenomen speerpunten uit de begroting 2023. Vanaf hoofdstuk 6 volgt het deel jaarrekening.

Bij de jaarstukken is natuurlijk het saldo onder aan de streep interessant. Met de voorgenomen bestemmingen resteert een saldo van € 1.585.000.

Wij kijken ook graag naar het beeld van de prestaties. Het kleurenoverzicht laat zien dat we op veel zaken groen scoren. En een aantal zaken lichten we er graag uit, zie het kader hieronder. Maar niet alles is groen, er is ook veel oranje en op en enkele plek rood. De belangrijkste oorzaak ligt in het niet (tijdig) vervuld krijgen van de vacatures. Daarnaast speelt in een aantal gevallen dat landelijke ontwikkelingen vragen om bijstelling. Wel kunnen we in het algemeen stellen dat de gevolgen van rood/oranje beheersbaar zijn. Er vloeien geen bijzondere risico's uit voort. In 2023 is fors ingezet op versterking van onze werving waarvan we nu de resultaten zien. Dosereren van onze ambities en verstandig prioriteren zijn naar onze mening de sleutels om ook in 2024 en 2025 te werken aan de uitvoering van de doelen van ons beleidsplan.

- De in 2023 opgestelde 'Rode draden analyse' multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing VRZHZ 2019-2022 concludeert dat de VRZHZ voldoet aan de wetgeving. Dit wordt bevestigd door de uitkomst van de systeemtest op 31 oktober 2023, waarbij externe evaluatoren concluderen dat de Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid beschikt over een professionele en vak volwassen crisisorganisatie.
- De systeemtest bevestigd ook onze positieve ervaringen met de intensieve samenwerking die we rond bevolkingszorg hebben ingericht. We hebben hierin een voorsprong in relatie tot de landelijke ontwikkelingen op dit vlak.
- Organisatorische veranderingen: Het is voortdurend zoeken naar een balans om organisatorische wijzigingen te beperken om rust in de organisatie te houden, maar tegelijk wel die veranderingen door te voeren die bijdragen om de doelstelling effectiever te realiseren. Dat gaat van klein tot groot, maar het gaat altijd over onze mensen. Gelukkig mogen we in het algemeen zeggen dat veel in een constructieve setting met de medezeggenschap en de betrokken medewerkers plaats heeft gevonden. Binnen de verschillende directies heeft verdere ontwikkeling plaatsgevonden, vooral gericht om de processen en werkzaamheden beter op elkaar af te stemmen. Bijvoorbeeld waar het

gaat om Risico- en Crisisbeheersing, Materieel, Logistiek en Vakbekwaamheid, maar ook de ondersteunde taken van de directie.

- Onze betrokkenheid en inzet rond de vele ontwikkelingen informatiemanagement, zoals het Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2) en het programma Versterking Landelijke Informatievoorziening. In het project Business Intelligence zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van dashboards; een grote stap op weg naar informatie gestuurd werken, waaraan we in 2024 volop verder werken.
- De wervingscampagnes voor de beroeps en de vrijwilligers zijn succesvol verlopen en leverden veel aanmeldingen op waardoor we weer veel nieuwe collega's erbij hebben.
- Het hebben van modern en voor de taken toegerust materieel is essentieel voor een goede incidentbestrijding. Zo zijn we trots op de projecten rond de nieuwe redvoertuigen en autospuiten die in 2023 geleverd zijn en het project voor de vervanging van het COPI-voertuig dat in 2023 gestart is.
- Bovenstaande geldt niet alleen voor materieel maar ook onze gebouwen. Specifiek noemen we de plannen rond nieuwe crisisruimten omdat we het gebouw aan de Romboutslaan af gaan stoten. In 2024 hopen we de nieuwe crisisruimten in gebruik te nemen. Daarnaast is de strategische huisvestingsvisie opgesteld en zijn de voorbereidingen uitgevoerd om de kazerne Leerpark verder te ontwikkelen tot een representatieve hoofdlocatie. Op het gebied van duurzaamheid zijn diverse maatregelen doorgevoerd zoals gescheiden afvalinzameling.
- Het dekkingsplan brandweer is in december door het Algemeen Bestuur vastgesteld voor de komende vier jaar na een intensief en zorgvuldig traject met betrokkenheid van de posten. Het dekkingsplan kent een nauwe relatie met het nieuwe instandhoudingsplan. Het zorgt ervoor dat de operationele paraatheid en de spreiding van middelen te allen tijde is geborgd en dat we inwoners van Zuid-Holland Zuid altijd de effectiefste hulp bieden.
- Er is in 2023 veel werk verzet om alle fluorhoudende voer- en vaartuigen te legen en te reinigen. Daarmee is al het operationele materieel nu fluorvrij en bevat het geen fluorhoudend schuimvormend middel meer.
- Bij het organiseren van de menskant zijn we opgeschoven van zichtbaar naar 'in the picture': meer en pro-actiever onszelf presenteren met als doel een goed werkgever zijn voor onze huidige mensen, maar ook een aantrekkelijk werkgever voor nieuwe mensen. Daartoe hebben we flink ingezet op arbeidsmarktcommunicatie, succesvolle grote wervingscampagnes georganiseerd en verbinding binnen de organisatie.
- We hebben de vernieuwde website zhzveilig.nl is gelanceerd. De website is veel toegankelijker en veel beter ingericht om een grote toestroom van bezoekers tijdens een incident te handelen. In 2024 ontwikkelen we de website verder door.
- De GHOR heeft de convenanten met de acute zorgpartners Ambulancedienst en de Huisartsenzorg herzien en ondertekend.

Over de opvangsituatie wordt periodiek een digitale voortgangsrapportage gemaakt die te vinden is op [Opvang vluchtelingen en asielzoekers – Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid \(zhzveilig.nl\)](https://www.zhzveilig.nl).

Financiële resultaat.

In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de het resultaat van de jaarrekening. Na besluitvorming over de zienswijzen in het algemeen bestuur van 27 juni 2024 ziet het resultaat er als volgt uit:

Te bestemmen resultaat 2023 (<i>x1.000</i>)	2.395
Reserve duurzaamheid	-190
Reserve transitie organisatie	-420
Ophogen reserve aanbestedingstrajecten	-200
Ophogen weerstandsvermogen	0
Netto resultaat	1.585

Ratio's

Al meerdere jaren rapporteren we over de hoge ratio's die we hebben voor onder andere de schuldquote. Dit is een gevolg van het beperkte weerstandsvermogen van de VRZHZ, afgesproken op basis van regionale kaders. De provincie als toezichthouder vindt de hoge schuldquote acceptabel omdat de VRZHZ aan de verplichtingen kan voldoen en omdat de gemeenten het vangnet zijn voor de gemeenschappelijke regeling.

2. Strategische ontwikkelingen

In het beleidsplan 2022-2025 is ingegaan op de betekenis van diverse ontwikkelingen in de komende jaren. Ondertussen gaan ontwikkelingen door en komen er andere ontwikkelingen bij. Onderstaand gaan we in op de belangrijkste ontwikkelingen uit 2023 die ook voor 2024 aandacht vragen. Apart staan we stil bij de inzet gerelateerd aan de extra BDUR-bijdrage.

Toekomstbestendige brandweerzorg:

In 2023 is de opdracht gegeven om een beeld te gaan schetsen van een toekomstbestendige repressieve brandweerzorg voor Zuid-Holland Zuid, in samenhang met de betekenis voor de huisvesting. Hier gaan we in 2024 uitvoering aan geven.

Doorontwikkeling netwerksamenwerking en accountmanagement GHOR

Vanuit de in 2021 opgestarte doorontwikkeling is de netwerksamenwerking op RONAZ-niveau verduurzaamd door de integratie in Drechtzorg. De samenwerking tussen de GGD en de GHOR voor de aanpak van het vluchtelingenvraagstuk draagt bij versterking van de structurele samenwerking. De sterke focus op netwerksamenwerking en accountmanagement uit zich onder andere in de nieuwe bestuursrol van de DPG in Drechtzorg, de betrokkenheid van zorgsectoren bij het zorgrisicoprofiel en de trainingstrajecten in de caresector.

Zorgrisicoprofiel

In samenwerking met de zorgpartners wordt gewerkt aan een zorgrisicoprofiel. Dit om de voorbereiding op rampen en crises van instellingen voor langdurige en acute zorg verder te versterken. Aan de hand van het zorgrisicoprofiel worden de thema's voor de komende jaren bepaald. Hiermee wordt aangesloten bij de landelijke doorontwikkeling en de ROAZ-koers 2030. In 2023 is er een tussenrapportage opgeleverd rondom het zorgrisicoprofiel. Daarnaast zijn met een vertegenwoordiging van vrijwel alle zorgsectoren meerdere gesprekken geweest over risico's en kwetsbaarheden. De uitwerking en doorontwikkeling van het zorgrisicoprofiel loopt door in 2024.

Multi Intelligence Centre en Veiligheids- Informatie Knooppunt

Het project loopt volgens de 5-jaren planning. Voor 2023 stond het operationaliseren van het MIC op de planning, en het komen tot een eerste concept inrichtingsplan. Eind 2023 is besloten om de landelijke ontwikkelingen in dit domein te verwerken in een actualisatie van het projectplan. Het MIC gaat voortaan

door als Veiligheids- Informatie Knooppunt (MIK) van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

PFAS

PFAS is veelvuldig in het nieuws. Als Veiligheidsregio zijn we hier intensief bij betrokken. Allereerst vanuit goed werkgeverschap naar ons personeel dat in situaties gewerkt heeft waar PFAS een rol speelt. Ten tweede als (oud) gebruiker van fluorhoudend blusschuim en ten derde vanuit onze rol in openbare orde en veiligheid in relatie tot de maatschappelijke onrust. Zoals bij "schijnwerpers" aangeven is ons materieel nu fluorvrij. Voor de personele zorg werken we samen met andere regio's, verbonden in de breedte van diverse vraagstukken rond beroepsziekten zoals PTSS.

Risk Factory

In 2023 is een businesscase voor een Risk-Factory opgesteld. Besluitvorming vindt plaats in 2024. In de Risk Factory werken we gezamenlijk met partnerorganisaties aan het vergroten van de zelfredzaamheid en de veerkracht van de samenleving, in het bijzonder kinderen. Dit afgestemd op de risico's die onze regio kenmerken.

Versterking BDuR gelden

In 2022 zijn vanwege de vluchtelingencrisis de bestuurlijke afspraken doorstroom migratie opgesteld. Onderdeel hiervan is een verhoging van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) met €46 mln in 2023 oplopend naar structureel €83 mln in 2026. Deze middelen zijn bedoeld voor het borgen en versterken van de crisisbeheersing en de informatiepositie. De gelden zijn nadrukkelijk niet bedoeld om huidige tekorten te dekken.

In aansluiting op de evaluatie Wet Veiligheidsregio's en de contourennota Crisisbeheersing hebben we gekozen voor een gefaseerde aanpak. Daarbij werken we mee aan de invulling van het knooppunt Rijk-Regio's (KCR2) en sluiten we aan bij de invulling van de drie grote werken van de RCDV (Raad Directeuren en Commandanten Veiligheidsregio's): Informatievoorziening, crisisbeheersing en toekomstbestendig onderwijsstelsel

Fase 1: De eerste aanzet (2023 - 2024) is conform het plan gerealiseerd. Hiermee is ingezet op de versterking van de processen Crisisbeheersing, GHOR, Bevolkingszorg, Risico en Crisiscommunicatie en informatiemanagement. Deze versterking is ingezet op de plekken en processen die bijdragen aan de doelstellingen van het beleidsplan 2022-2025. Fase 1 is in 2023 gerealiseerd en komt er een plan van aanpak voor fase 2.

Er is onder andere geïnvesteerd in de nieuwe website ZHZ-veilig, informatie gestuurd werken GHOR en doorontwikkeling van crisiscommunicatie. Daarnaast is ingezet op de doorontwikkeling van informatiemanagement met als doel om actueler inzicht te hebben in risico's, voor te bereiden op actuele crisis- en incidenttypen en tijdig te kunnen schakelen op sluimerende crises. Dit hangt nauw samen met de ontwikkelingen van het MIC zoals hierboven beschreven. De eerste stappen zijn gezet in het komen tot een werkwijze voor zogenoemde 'Moderne Crises'. Dit zijn crises die zich kenmerken door complex, grensoverschrijdend en langdurig en/of sluimerend. We gebruiken bijzondere evenementen en situaties zoals de opvangcrisis, oud- en nieuw, landelijke intocht Sinterklaas, en PFAS om lessen op te doen.

Fase 2: Regionale doorvertaling van landelijke ontwikkelingen (2024-2025)

In deze fase richten we ons op de vertaling van de landelijke trajecten zoals de contourennota, KCR2 en het landelijk meerjarig (ontwikkel-)plan Crisisbeheersing naar de betekenis voor de VRZHZ. Daarom reserveren we de extra BDUR-gelden van 2024 en 2025 voor de uitkomsten van deze ontwikkelingen.

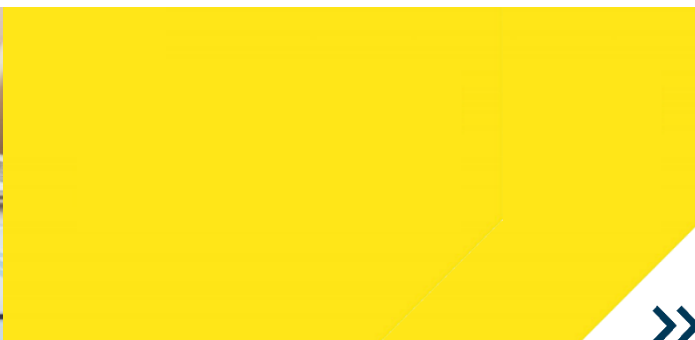
Fase 3: Ontwikkelingsprong vooruit (2025-2026)

We evalueren onze nieuwe uitgangspositie en zetten die af tegen regionale ontwikkelingen en landelijke doelstellingen. Dit en de uitkomsten van het onderzoek toekomstverkenning crisisbeheersing nemen we in ons nieuwe beleidsplan 2026-2029.

We melden op dit punt wel een 'let-op': Uitgangspunt is dat het Rijk deze versterkingsgelden structureel doorzet. Indien het Rijk anders besluit, heeft dit grote invloed op de plannen en ontwikkelingen die in gang zijn gezet.

Tot en met 2024 is het bedrag toegekend door het Rijk. Vanaf 2025 is het een prognose op basis van de bestuurlijke afspraak. Hierin schuilt een risico mede in het licht van het demissionaire Kabinet.

3. Programmaverantwoording

Groen	Speerpunt is in 2023 behaald/afgerond.
Oranje	Speerpunt is in 2023 grotendeels behaald/afgerond en zal naar verwachting in de eerste helft 2024 volledig behaald/afgerond worden.
Rood	Speerpunt is niet behaald/afgerond in 2023.

In de volgende 6 paragrafen volgen we de sporen uit het (concept)beleidsplan. **Alleen een toelichting op rood/oranje.**

4.1 Passend acteren op ons risicobeeld

Kerntaken

- Het adviseren op basis van het regionaal risicoprofiel.
- Het opstellen van specifieke planvorming voor onderscheiden risico's en crises.
- Het aanwijzen van bedrijfsbrandweren.
- Het prepareren op zwaartepunten uit het regionaal risicoprofiel zoals bijvoorbeeld incidentbestrijding te water.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?	Score Burap-II	Score Jaarstukken
Aandachtsgebied natuurlijke omgeving: We zetten in op verkleining van het overstromingsrisico middels samenwerking met partners op het gebied van waterveiligheid en nemen deel aan een aantal landelijke pilots gericht op evacuatie van mens en dier. Hierin werken we nauw samen met de gebiedsraad Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden. De impactanalyses ernstige wateroverlast en overstromingen actualiseren we zo nodig en dienen als basis voor de (regionale) evacuatiestrategie bij (dreigende)	We vertalen overstromings- en klimaatrisico's in de advisering in het kader van omgevingsveiligheid. In samenwerking met het deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden en de Zuid-Hollandse VR-en is een aanzet voor een bovenregionale evacuatiestrategie opgeleverd.		

overstroming. We adviseren op het gebied van ruimtelijke- en klimaatadaptatie.			
Aandachtspunt verkeer en vervoer: Tot 2030 worden een groot aantal bruggen, tunnels, wegen en sluizen gerenoveerd, vervangen of aangelegd. We volgen en adviseren over deze grote infrastructurele werkzaamheden in onze regio gericht op bereikbaarheid, tunnelveiligheid en incident management. In 2023 gaat het in bijzonder om de renovatie van de Heinenoordtunnel (2023-2024), de Haringvlietbrug (2022-2023), de brug over de Noord (2024), de Papendrechtsebrug (2024) en de voorbereidingen voor de tunnel over de Noord (2025) en de Drechtunnel (2025).	De bereikbaarheid en veiligheid bij de grote projecten is gegarandeerd.		
Aandachtsgebied gezondheid: De GHOR voert met haar partners een geneeskundige ketenoefening uit om de samenwerking in het zorgnetwerk te intensiveren en procedures en werkafspraken te beoefenen. Waar mogelijk doen wij dit (ook) in ROAZ ZWN verband.	De contacten zijn geïntensiveerd en de oefening is succesvol afgerond en geëvalueerd.		
Programma transportveiligheid: We profileren ons als kennisregio op het gebied van transportveiligheid. We zetten onze kennis en expertise in bij landelijke gremia om daarmee besluitvorming, prioriteiten en vooral de risico's te beïnvloeden.	Afhankelijk van de ontwikkelingen in 2022 realiseren we in 2023 een werkplan om meer concreet invulling te geven het programma.		
Kijfhoek en spoorzone: We zetten belangrijke stappen om de slagkracht bij incidenten in de spoorzone en op Kijfhoek te verbeteren. We treden op als adviseur bij de verbetering van de bereikbaarheid en bluswatervoorziening en zijn het bevoegd gezag voor de aanwijzing van de bedrijfsbrandweer op Kijfhoek.	De bereikbaarheid en bluswatervoorziening is zowel tijdens als na de aanpassingen op orde op het rangeerterrein Kijfhoek en in de spoorzone.		
Schuimbluscapaciteit We werken aan de versterking van schuimbluscapaciteit binnen onze regio. Daarnaast wordt de samenwerking met Prorail op dit gebied voortgezet. Deze samenwerking bestaat uit dat de gezamenlijk aanbesteedde specialistische schuimblusvoertuigen voor de spoorzone en de samenwerkingsafspraken geïmplementeerd worden. De overstap wordt gemaakt naar fluorvrije schuim, omdat fluor een negatief effect heeft op milieu en gezondheid. Dit betekent dat uitvoering gegeven moet worden aan een transitieproces voor schuimvormend middel.	De schuimblusvoertuigen zijn aangekocht en geïmplementeerd. De opleidingen zijn gestart en het personeel is vakbekwaam. Het traject Schuimtransitie is volgens het meerjarig plan van aanpak uitgevoerd.		
Incidentbestrijding te water Op basis van de bestuurlijke keuzes wordt verder vormgegeven aan de incidentbestrijding te water.	Op basis van een plan van aanpak is uitvoering gegeven aan de richting die door het bestuur is gegeven rondom Incidentbestrijding te water		
Risicogericht advies op actuele ontwikkelingen: Klimaatverandering, innovatie in bouwmethode, duurzaamheid en de	Actuele ontwikkelingen en risico's zijn vertaald in onze adviezen en andere		

energietransitie resulteren in nieuwe risico's en inzichten. Wij volgen actief ontwikkelingen rondom nieuwe risico's en streven naar een optimale vertaling daarvan in onze eindproducten. Tevens maken wij de vertaling naar repressie, zodat ook zij goed voorbereid zijn op deze nieuwe risico's.	eindproducten en relevante ontwikkelingen en risico's zijn gedeeld met de incidentbestrijding.		
Tussentijdse actualisatie Regionaal Risicoprofiel (RRP): We spiegelen actuele ontwikkelingen aan het in 2019 vastgestelde Regionaal Risicoprofiel en relevante crisistypen. Op basis hiervan analyseren we en wegen we risico's opnieuw. Indien noodzakelijk wijzigingen we het RRP.	Geactualiseerd RRP ter kennisgeving aangeboden aan het algemeen bestuur (zonder uitgebreide vaststellingsprocedure).		
Update werkwijze risicoprofiel voor de zorg In ROAZ ZWN verband vindt vanuit de GHOR een herijking plaats van de 'risicogerichte benadering' (2018), waarmee de primaire risico's voor de zorg in samenhang met het RRP worden gedefinieerd. Hierbij wordt aansluiting gezocht op de landelijke werkwijze (pilot) van het Zorgrisicoprofiel.	Er is in ROAZ ZWN verband overeenstemming over de nieuwe werkwijze om te komen tot een risicoprofiel voor de zorg.		

Toelichting score oranje / rood:

Aandachtsgebied natuurlijke omgeving

Oranje voor de vertaling van klimaatrisico's in de advisering. Oorzaak is de problematische invulling van vacatures. Indien dit langer duurt, bestaat het risico dat klimaat- en overstromingsrisico's onvoldoende worden onderkent bij ruimtelijke vraagstukken. De vacatures zijn eind 2023 ingevuld.

Aandachtsgebied gezondheid

De bestuurlijke ketenoefening met het RONAZ staat gepland voor het voorjaar van 2024. Samen met de bestuurders uit de zorg wordt aandacht besteed aan het thema Hoogwater en overstroming. De GGB-oefening is in 2023 eenmalig niet doorgegaan, omdat niet alle ketenpartners capaciteit hiervoor konden vrijmaken. Door de oefening op te nemen in de convenanten met onze ketenpartners, borgen we dat deze voortaan wel jaarlijks plaatsvinden. De voorbereiding van de oefening in 2024 is inmiddels gestart.

Programma transportveiligheid

De verkenning is gestart, het werkplan wordt niet afgerond in 2023, maar wordt opgenomen in het jaarplan 2024. We zien hierin geen risico's.

Risicogericht advies op actuele ontwikkelingen

De invulling van de vacatures is problematisch en de inspanningen op dit onderwerpen zijn gereduceerd.

Inmiddels zijn de vacatures aan het einde van het jaar vervuld. Dit betekent dat het risico minder evident is, maar door de lange tijd waarin de vacatures hebben opengestaan is er wel een achterstand ontstaan in met name kennis- en beleidsontwikkeling. We gaan komend jaar werken om dit gefaseerd dicht te lopen.

Actualisatie regionaal risicoprofiel (RRP)

Het opstellen van een nieuw regionaal risicoprofiel is eind 2023 gestart en zal in de loop van 2024 afgerond worden.

Update werkwijze risicoprofiel voor de zorg

In ROAZ ZWN verband is gezamenlijk met de zorgpartners toegewerkt naar het opstellen van een Zorg-Risicoprofiel. Dit volgens een landelijke werkwijze. De definitieve vaststelling zal in Q1 2024 plaatsvinden,

4.2 Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing

Kerntaken

- Het adviseren en toezicht houden op het gebied van brandveiligheid en omgevingsveiligheid.
- Het multidisciplinair adviseren over evenementen en samenwerking in evenementenveiligheid.
- Het opstellen van mono- en multidisciplinaire planvorming voor crisisbeheersing en rampenbestrijding.
- Het onderhouden van een parate en geoefende crisisorganisatie.
- Het uitvoeren van de taken voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).
- Het uitvoeren van taken op het gebied van Bevolkingszorg.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?	Score Burap-II	Score Jaarstukken
Deskundig adviseren op risico's: We vormen het kenniscentrum op het gebied van brandveiligheid, omgevingsveiligheid en evenementenveiligheid. Gemeenten, instellingen en woningbouwverenigingen worden zowel gevraagd als ongevraagd geadviseerd over de risico's behorend bij deze thema's.	Integrale advisering op de thema's brandveiligheid, omgevingsveiligheid en evenementenveiligheid is geborgd. Door middel van een infographic worden de resultaten en geleverde producten gevisualiseerd.		

Omgevingswet / Wet kwaliteitsborging voor het bouwen: De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging staat nog niet vast en is meermaals uitgesteld. Duidelijk is dat de wijziging ingrijpende gevolgen heeft voor o.a. het werk van de afdeling Risico- en crisisbeheersing. Samen met onze partners werken wij aan een succesvolle implementatie. Na inwerkingtreding werken wij verder aan een solide basis voor de uitvoering van ons werk. Concreet evalueren wij de nieuwe samenwerkingsafspraken, actualiseren wij in samenhang met de Omgevingswet het beleid en werken wij verder aan de verbetering van onze producten, processen, documenten, voorschriftenbibliotheek en de inrichting van geautomatiseerde systemen. Daarnaast blijven wij ook in 2023 investeren in de kennis en competenties van onze medewerkers.	Op basis van de landelijke ontwikkelingen actualiseren we ons plan van aanpak en implementeren succesvol de wetten.		
Crisisgericht werken: We onderzoeken de inzet van onze crisisorganisatie bij verschillende typen van rampen en crisis. We doen dit samen met TNO, het NIPV en andere Veiligheidsregio's. Dit punt loopt door vanuit 2022.	De eerste uitkomsten zijn geïmplementeerd en beoefend.		
Investeren in netwerken: In 2022 hebben we een plan opgesteld voor accountmanagement. In 2023 implementeren we de acties uit het plan. We participeren actief in landelijke gremia zoals de Vakraad Risico- en crisisbeheersing, de Vakraad Brandveiligheid, Netcentrisch werken en werk- en stuurgroepen in GGD-GHOR NL en Bevolkingszorg verband. We leveren de voorzitter hoofden GHOR.	De acties zijn conform het plan gerealiseerd. We hebben een substantiële bijdrage geleverd en mede de landelijke koers bepaald. Op de bestaande netwerken is blijvend geïnvesteerd.		
Regisserend verbinden bij crises: We voeren een aantal fieldlabs uit om te onderzoeken hoe de regisseursrol bij crises kan worden vormgegeven. Dit zal vooral nog gericht zijn op lokale en kleinschalige experimenten. In 2022 hebben we hier beperkt invulling aan kunnen geven dus loopt dit door in 2023.	De fieldlabs zijn afgerond en geëvalueerd.		
Bovenregionaal samenwerken: Dit punt is blijven staan uit 2022. We onderzoeken de samenwerking met de VRR op het gebied van vakbekwaamheid voor crisisbeheersing. We verdiepen vanuit de GHOR de samenwerking ROAZ ZWN verband met VRR en VRZ. We participeren actief in het vormgeven en invullen van KCR2, het nieuwe knooppunt voor samenwerking tussen regio's en het Rijk vooral op het gebied van informatievoorziening.	Besluit over wel of niet samenwerken is genomen en bepaald op welke gebieden. De samenwerking tijdens een pandemie is doorontwikkeld naar andere crisistypen Uitvoering verloopt op schema volgens het landelijk projectplan.		
Een sterke zorgketen:			

De samenwerkingsverbanden die in de zorg tijdens de COVID-19 crisis zijn ontstaan worden vanuit de doorontwikkeling netwerksamenwerking (2022) omgevormd naar netwerk met duurzame relaties. De GHOR werkt hierin (waar mogelijk) efficiënt en effectief samen met DG&J en bestaande netwerken in de zorg (zoals Drechtzorg en het ROAZ).	Het netwerk van de GHOR is op een duurzame manier verbreed. Zorgpartners uit de gehele zorgketen weten ons te vinden en wij hen.		
Doorontwikkeling netcentrisch werken in de zorg: Mede op basis van de lessen vanuit de COVID-19 crisis en in aansluiting op de regionale (MIC) en landelijke ontwikkelingen (zoals KCR2) wordt door de GHOR in ROAZ Zuid-West Nederland verband het netcentrisch werken verder uitgerold in de zorgsector.	Netcentrisch werken is (verder) uitgerold in de zorgsector in de (ROAZ) regio.		
Vakbekwaamheid: We werken aan de verbetering van registratie en borging door het aantoonbaar maken van de vakbekwaamheid van alle operationele crisisfunctionarissen van VRZHZ. Dit punt stond ook in de begroting 2022 maar loopt door naar 2023.	Het kwantitatief en kwalitatief registreren van de operationele crisis functionarissen van VRZHZ is ingevoerd.		

Toelichting score oranje / rood:

Deskundig adviseren op risico's

De invulling van de vacature is problematisch en de inspanningen op dit onderwerpen zijn gereduceerd. Indien dit langer voortduurt, bestaat het risico dat nieuwe risico's onvoldoende worden onderkent.

Omgevingswet / Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Technisch liggen we op schema. Investeringsen worden gedaan. Vraag is alleen of de doorleeftijd en ruimte voldoende is om te zorgen dat ook iedereen daadwerkelijk in staat is aan de slag te gaan zoals bedoeld.

Doorontwikkelen netcentrisch werken in de zorg

Dit is een langlopend traject, dat in ieder geval in 2024 doorloopt. De naam van dit project is omgedoopt tot Geneeskundig Beeld. GHOR ZHZ werkt samen met de GHOR-bureaus in Rotterdam Rijnmond en Zeeland, het ROAZ en MIC aan het verder ontwikkelen van het geneeskundig beeld. Zodra het gereed is, kan dit uitgerold worden naar de zorgpartners. Dit speerpunt loopt door in 2024.

4.3 Krachtige brandweezorg op maat door beroeps en vrijwilligers

Kerntaken

- Het leveren van parate brandweezorg.
- Het verwerven, beheren en onderhouden van materiaal en materieel.
- Het verzorgen van de vakbekwaamheid (vakbekwaam worden en blijven) van het operationeel personeel.
- Het opstellen van procedures en regelingen voor het brandweeroptreden.
- Het zorgdragen voor het goed verlopen van de alarmering en melding van de brandweer en de juiste en tijdige operationele informatie voor het operationeel optreden.
- Het beheren, doorontwikkelen en toekomstbestendig maken van het brandweeractiecentrum.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?	Score Burap-II	Score jaarstukken
Dekkingsplan: Er wordt een nieuw dekkingsplan gemaakt dat is gebaseerd op gebiedsgerichte brandweezorg.	Dekkingsplan is gereed en bestuurlijk vastgesteld.		
Deeltijdrichtlijn: De gevolgen van de deeltijdrichtlijn worden vertaald en verwerkt naar de eigen brandweerorganisatie. De paraatheid en de brandweezorg als geheel blijft op het bestuurlijk vastgestelde niveau in het dekkingsplan voortbestaan.	Onze paraatheid is blijvend geborgd.		
Brandweezorg op maat: We blijven aandacht schenken aan onze postgerichte samenwerking en maatwerkoplossingen door betere aansluiting op het gebied gebonden risicoprofiel. We verhogen de veerkracht van onze brandweerorganisatie.	We zijn goed ingespeeld en voorbereid op alle voorkomende risico's in onze regio.		
Vakbekwaamheid (doorgeschoven uit 2022): We werken aan de kwaliteitsverbetering en borging door het beter aantoonbaar maken van de vakbekwaamheid van het operationeel personeel en de instructeurs. We richten het oefenen van de specialistische taken postgericht in waarbij er regelruimte is voor de posten. Hiermee maken we het oefenen doelmatiger.	Het kwaliteitsmetingssysteem voor het operationele brandweerpersoneel van manschap tot en met HOVD en instructeurs is ingevoerd. Voor de specialistische oefeningen wordt gebruik gemaakt van aantoonbare vakbekwaamheidskaarten (AVK's).		
Oefenen (piket)functionarissen: Voor het oefenen van (piket)functionarissen wordt bij de ontwikkeling van ieder oefenjaarplan aansluiting gezocht bij de actuele ontwikkelingen en leerpunten per groep/individu.	Voor het opstellen van het oefenjaarplan is een procesbeschrijving gemaakt en geïmplementeerd. De basis hiervan is een behoefte onderzoek. De oefenevaluaties, die van toepassing zijn op (piket)functionarissen, worden		

	gebruikt als input voor het oefenjaarplan.		
Brandweerkleding De doorvoering van de landelijke afspraken rondom brandweerkleding vindt plaats. Dit betekent dat we uitvoering gaan geven aan de aanbesteding brandweerkleding.	De aanbesteding van bluskleiding is afgerond.		
Vergroening wagenpark Een onderdeel van het maatschappelijk verantwoord ondernemen is de keuze om te kiezen voor vergroening van ons wagenpark. Hier wordt planmatig uitvoering aan gegeven.	De vergroening van het wagenpark is volgens het meerjarig plan van aanpak uitgevoerd inclusief aanpassing van het meerjaren investeringsplan.		
Werkplaatsen: We starten met het verder professionaliseren en toekomstbestendig maken van de werkplaatsen. Dit is doorgeschoven uit 2022. De huisvesting van de werkplaatsen wordt aangepast om professioneler te werken.	De werkzaamheden van de werkplaatsen zijn beschreven in een kwaliteitshandboek (processen, procedures en instructies). Er is een nieuwe locatie van de werkplaats Ademlucht en logistiek op de begane grond van het Leerpark gerealiseerd met vernieuwde testapparatuur.		

Toelichting score oranje / rood:

Deeltijdrichtlijn

Onzeker is of alle randvoorwaarden kunnen worden gerealiseerd die het Veiligheidsberaad in januari 2023 heeft gesteld in een gesprek met de verantwoordelijke Minister voor de implementatie van Bouwsteen 1 (verplichtend karakter).

Vakbekwaamheid

De posten, specialismen en piketfunctionarissen oefenen en trainen op basis van de huidige systematiek en registratie. Dit voldoet aan de geldende normen. We maken hierin een verbeterslag door het invoeren van de zogenaamde aantoonbare vakbekwaamheidskaarten. Het onderdeel postgericht oefenen is inmiddels afgerond en ingevoerd. De onderdelen specialismen/ piketfunctionarissen en Vakbekwaam Worden zijn in ontwikkeling en zal een doorlooptijd hebben in 2024. Dit heeft geen bestuurlijke risico's.

Vergroening wagenpark

We gaan toegroeien naar een meer alternatief aangedreven wagenpark. Dit vergt forse investeringen. De investeringen voor duurzame voertuigen zijn namelijk fors hoger dan voor de fossiele brandstof voertuigen waar in het investeringsplan op begroot is. Concreet is er eind 2023 in het directieteam een voorstel goedgekeurd om een meerjarig plan rondom de noodzakelijke voorzieningen voor alternatief aangedreven dienstvoertuigen uit te werken en het eigenaarschap binnen de VRZHZ gedegen te beleggen. Daarnaast is een voorstel geaccordeerd om een klein gedeelte van de kostenverhoging, alsmede het geven van een impuls in de voorzieningen die nodig zijn voor het gebruik van deze voertuigen, te dekken uit de baten van de verkoop van voertuigen die in 2024 worden verkocht. Deze middelen uit de eenmalige baten dienen in 2024 voor dit doel besteed te zijn. Deze middelen zijn bij lange na niet genoeg om de totale verhoging over meerdere jaren (van zowel voertuigen als aanverwante

voorzieningen) op te vangen, dit vergt een structurele oplossing en aanpassing van het MJIP. Voor verdere investeringen in elektrische of waterstof varianten wordt een voorstel gemaakt om de investeringsbedragen te verhogen en dit te borgen in het MJIP.

Werkplaatsen

De beschrijving van de werkzaamheden van de werkplaatsen is zo goed als volledig afgerond. De realisatie van een nieuwe locatie van de werkplaats Ademlucht en Logistiek binnen de vestiging Leerpark, zal niet in 2023 plaatsvinden. Het is noodzakelijk om de huisvesting van de werkplaatsen aan te passen. Deze huisvesting voldoet niet meer aan de (arbo-)wet- en regelgeving. Eerste verkenningen vinden momenteel plaats en zullen verder uitgewerkt worden in een separaat project. De uitkomsten van dit project, inclusief de (financiële) consequenties daarvan, zullen via de geëigende besluitvormingsroute behandeld worden.

4.4 Informatie gestuurd werken

Kerntaken

- Het onderhouden van een Veiligheids Informatie Centrum (VIC);
- Het verzorgen van actuele en gestructureerde informatie over onder andere objecten, voorzieningen, controles en incidenten;
- Het signaleren van trends en ontwikkelingen.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?	Score Burap-II	Score Jaarstukken
Multi Intelligence Center (MIC): Het Veiligheids Informatie Centrum wordt in gezamenlijkheid met de VRR doorontwikkeld naar een MIC bij de meldkamer Rijnmond. Hiermee beogen we een 24/7 uur ondersteuning van de collega's op straat met real-time informatie over het incident. Een voorstel voor de financiering wordt voorbereid voor het bestuur. Het project loopt tot en met 2025.	De implementatie loopt conform de projectplanning.		

Informatieknooppunt voor veiligheidsinformatie: We ontwikkelen ons naar een informatieknooppunt voor veiligheidsinformatie dat permanent beschikbaar en actueel is. Met de informatie kunnen trends, risico's en ontwikkelingen worden gesignaleerd en kan bewust gestuurd worden op risico's, resultaten en managementinformatie.	We hebben de eerste acties uit het plan voor 2023 afgerond		
Sturing en verantwoording: We bepalen waarop we willen rapporteren en ontsluiten hiervoor de benodigde data. Het levert heldere en doelmatige rapportages waarop we onze sturing en PDCA-cyclus verbeteren.	Op basis van de resultaten en feedback zijn onze rapportage verder geoptimaliseerd.		
Informatie gestuurd werken We bepalen waarop we willen rapporteren en ontsluiten hiervoor de benodigde data. Het levert heldere en doelmatige rapportages op waarop we onze sturing en PDCA-cyclus verbeteren.	Systemen en rapportages zijn gereed en bruikbaar voor interne sturing en externe verantwoording.		
Informatieveiligheid Het gebruik van collectieve voorzieningen en de relaties tussen gemeenten, regio's en Rijk onderling maakt dat partijen afhankelijk zijn van elkaars niveau van informatieveiligheid. Het Veiligheidsberaad heeft daarom afspraken gemaakt voor informatieveiligheid in de veiligheidsregio's. Dit niveau is gebaseerd op de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO).	We voldoen aan het niveau zoals gesteld door het Veiligheidsberaad.		

Toelichting score oranje / rood:

Sturing en verantwoording

We werken aan het verbeteren aan het proces en de inhoud van de managementrapportages. Er zijn stappen gezet, met name op het verzamelen van data en het beoordelen welke informatie gewenst is. De uitvoering vraagt meer tijd en loopt door naar 2024.

4.5 Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid

Kerntaken

- Het geven van voorlichting op het gebied van (brand)veiligheid.
- Het verzorgen van risicocommunicatie.
- Het verzorgen van crisiscommunicatie.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?	Score Burap-II	Score Jaarstukken
Risicocommunicatie: We blijven investeren in professionele risicocommunicatie gericht op vergroting van het veiligheidsbewustzijn en het bieden van handelingsperspectieven. Daarmee geven we uitvoering aan het risicocommunicatiebeleid. We geven uitvoering aan het plan voor de doorontwikkeling van de risico- corporate- en crisiscommunicatie.	Risicocommunicatie is uitgevoerd conform het beleid De in het plan opgenomen voorstellen voor de genoemde doorontwikkeling zijn gerealiseerd. De communicatiestrategie is geïmplementeerd en de verschillende vormen van communicatie zijn verder naar elkaar toe bewogen.		
Communicatieplatform ZHZ Veilig: Het communicatieplatform ZHZ veilig wordt doorontwikkeld of vervangen door een nieuw systeem.	De in 2022 opgestarte aanbesteding wordt in 2023 afgerond en implementatie heeft plaatsgevonden.		
Vergrijzing en (brand)veiligheid We investeren in een veiligere leef- en woonomgeving voor de steeds groter wordende groep senioren. Wij volgen de maatschappelijke ontwikkelingen, inventariseren de risico's rondom deze thema's en vertalen dit in een aanpak afgestemd op de situatie en de doelgroep.	Met onze campagnes hebben we de doelgroepen geïnspireerd en gemotiveerd om (brand)risico's aan te pakken, met als doel de veiligheidsrisico's te verkleinen en de zelfredzaamheid van deze doelgroep te vergroten.		
Gerichte voorlichting op scholen Jong geleerd is oud gedaan! Met de voorlichtingen op scholen stimuleren we het veiligheidsbewustzijn van kinderen. Mede door COVID-crisis zijn nieuwe methodes ontwikkeld. In 2023 evalueren we onze aanpak en oriënteren we ons op de behoefte van scholen en onze jonge burgers, om zodoende optimaal en via de meest efficiënte kanalen voorlichting te verstrekken aan deze doelgroep.	De aanpak van de voorlichting op scholen is geëvalueerd en vertaald in een aanpak.		
Risk Factory: In samenwerking met onze partners is in 2021 een haalbaarheidsonderzoek gestart. Afhankelijk van de uitkomsten gaan we in 2023 aan de slag met de realisatie van de Risk Factory Zuid-Holland Zuid.	De samenwerkingsvorm en het projectplan om te komen tot realisatie van de Risk Factory is vastgesteld. Afhankelijk van de ontwikkelingen is gestart met de realisatie.		

Toelichting score oranje / rood:

Vergrijzing en brandveiligheid

Het programma voor zorginstellingen en zelfstandig wonende ouderen is vertraagd door onderbezetting.

4.6 Wendbaar en duurzaam organiseren

Kerntaken

- Het uitvoeren van de ondersteunende PIJOFACH-taken.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?	Score Burap-II	Score Jaarstukken
Implementeren bedrijfsvoeringsvisie: We borgen een afdeling bedrijfsvoering, die het basale niveau van dienstverlening biedt dat nodig is voor de uitvoering van wettelijke taken en noodzakelijke ondersteuning van de lijnorganisatie. Met de lijnafdelingen zijn heldere afspraken gemaakt over de wederzijdse verwachtingen.	Een vervolg is gegeven aan het vastleggen van processen en werkwijzen, de ontwikkeling van team- en individueel niveau is verder vormgegeven en het werken conform dienstverleningsovereenkomsten is gemeengoed.		
Implementeren huisvestingsvisie: We kunnen op een gezonde en effectieve manier tijd- en plaats onafhankelijk werken. We hebben zicht op het meerjarenperspectief aangaande operationele en niet-operationele huisvesting.	Onze mensen blijven goed gefaciliteerd en kunnen (waar de aard van het werk dat toelaat) gemiddeld 50% thuis en 50% op één van de VRZHZ-locaties werken. Een evaluatie van het enkele jaren thuiswerken heeft plaatsgevonden. De huisvestingsvisie is vertaald naar een meerjaren-realisatie en investeringsplan en daarmee is een aanvang gemaakt.		
Operationele huisvesting: Voor een optimale dekking vormt operationele huisvesting een belangrijk onderdeel. Op meerdere locaties (Strijen, Sliedrecht, Molenlanden, Gorinchem en Zwijndrecht) lopen discussies of ontpoppen zich plannen en onderzoeken ten aanzien van de operationele huisvesting. Het wijzigen van huisvesting vergt in verband met de opkomst van vrijwilligers, aanrijtijden, (gebouw / brand) risicoprofiel en toekomstvastheid een gedegen onderzoek. Wij voeren deze onderzoeken uit om de meest optimale brandweezorg te kunnen borgen. Het onderzoek naar een nieuwe locatie voor het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC) is afgerond en de bouw is gestart.	De onderzoeken worden gefaseerd uitgevoerd. Dit betekent dat het ene onderzoek is afgerond en van het andere onderzoek start de realisatie. Het RCC is voorzien van een toekomstbestendige inrichting.		
HRM facilitering: We begeleiden en ondersteunen de organisatie en onze mensen in de geplande organisatieveranderingen, de huisvestingsvisie en het meer resultaatgericht werken. We creëren een situatie waarin mensen gezond en fit hun taken kunnen uitvoeren.	Medewerkers voelen zich gesteund en gefaciliteerd in het uitvoeren van hun taak in veranderende omstandigheden. De interne VRZHZ-school heeft meer gestalte gekregen. Ons arbeidsmarktbeleid is prominenter in beeld.		
Oog voor onze mensen: De mens blijft de belangrijkste krachtbron voor onze prestaties. Op vele facetten	De instroom, doorstroom en uitstroomprocessen zijn verder		

vraagt de zorg voor personeel aandacht. De instroom, doorstroom en uitstroom van personeel gaan we beter structureren en borgen. Voor de instroom van vrijwilligers worden eigentijdse vormen toegepast en komt er meer aandacht voor de (rol en betrokkenheid van) werkgevers. Het verstevigen van de rol van ploegchefs maakt hiervan onderdeel uit. Het tweede loopbaanbeleid wordt in 2022 gemaakt en vastgesteld en biedt garantie op een goede voorbereiding op een tweede loopbaan na de periode als beroepskracht.	geoptimaliseerd, mede door het implementeren van een nieuw personeels-/salarissysteem. Het tweede loopbaanbeleid is vastgesteld. De relatie met werkgevers is verstevigd.		
--	---	--	--

Toelichting score oranje / rood:

Operationele huisvesting

Diverse onderzoeken zijn uitgevoerd, onder andere naar het meerjarig onderhoud huisvesting en de brandweerkazerne in Sliedrecht. Ook zijn de plannen uitgewerkt om de operationele centra te verhuizen van het gebouw aan de Romboutslaan naar de kazerne aan het Leerpark. Het punt scoort oranje, omdat we de uitvoering van deze verhuizing wel hebben opgestart, maar afronden in 2024.

Oog voor onze mensen

Vanzelfsprekend hebben we oog voor onze mensen en besteden we volop aandacht aan deze belangrijkste krachtbron van onze organisatie. Dit loopt voor het overgrote deel volgens planning. De reden dat dit punt als score 'oranje' krijgt, is dat we ervoor hebben gekozen het implementeren van een nieuw personeels-/salarissysteem naar 2024 te verschuiven. Dit heeft geen risico's of nadelige consequenties. De zorg voor ons personeel blijft prioriteit.

5. PROJECTEN

Projecten 2023 Bedragen (x €1.000)	Project	Primaire begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo
Lasten	project USAR		274	-274
	project Oekraïne		2.344	-2.344
	project COA		16.772	-16.772
Subtotaal lasten			19.390	-19.390
Baten	project USAR		-274	274
	project Oekraïne		-2.344	2.344
	project COA		-16.772	16.772
Subtotaal baten			-19.390	19.390
Totaal lasten-baten			0	0

Stand per 31-12-2023

Oekraïne

In onderstaande tabel wordt een specificatie weergegeven van de **lasten en baten** voor het project Oekraïne voor het **jaar 2023**.

Totaal saldo lasten/baten voor VRZHZ Inzake Oekraïne 2023 (x €1.000)	Lasten	Baten	Totaal
Ingeleend personeel	2.061.593		2.061.593
Inrichting locaties	49.600		49.600
Levensonderhoud	52.022		52.022
Medische hulp	133.562		133.562
Overige projectkosten	47.593		47.593
Baten Rijk		2.058.573	-2.058.573
Baten gemeenten		285.797	-285.797
Totaal	2.344.370	2.344.370	0

De VRZHZ maakt kosten voor haar coördinerende rol bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen en voor het verzorgen van medische hulp. In 2023 is ruim € 2,3 mln. aan kosten gemaakt. Het grootste deel van de kosten betreft de inzet van ingeleend personeel. Dit bevat primair de kosten voor het projectteam, maar ook kosten voor onder andere de inzet van medisch personeel. De kosten ten aanzien van medisch personeel is hieronder geschaard, omdat deze inhuurmedewerkers werkzaam zijn via hetzelfde bureau als een van de projectleden en de facturen hiervan niet worden gesplitst. De kosten voor medische hulp zijn in werkelijkheid dus hoger dan blijkt uit de kostencategorie "Medische hulp". Onderdeel van de 2,3

mln. aan lasten betreft 0,3 mln. aan lasten welke zijn gemaakt voor de exploitatie van een opvanglocatie. Deze kosten zijn reeds bij de betreffende gemeente in rekening gebracht en voldaan.

Bij het ministerie Justitie & Veiligheid is in 2023 in twee tranches een voorschot aangevraagd van in totaal € 1,8 mln. voor de kosten die de VRZHZ verwachtte te gaan maken in 2023. Dit voorschot is reeds gehonoreerd en uitgekeerd. Uitgangspunt is dat alle gemaakte meerkosten inzake Oekraïne conform de bekostigingsregeling voor Veiligheidsregio's vanuit het Rijk zullen worden vergoed. De resterende 0,3 mln. zal derhalve nog worden overgemaakt vanuit het ministerie, waardoor per saldo een resultaat op dit project ontstaat van nihil.

COA

In onderstaande tabel wordt een specificatie weergegeven van de **lasten en baten** voor het project COA (tijdelijke gemeentelijke opvang) voor het **jaar 2023**.

Totaal saldo lasten/baten voor VRZHZ	Lasten	Baten	Totaal
Inzake COA 2023 (x €1.000)			
Ingeleend personeel	10.877.335		10.877.335
Inrichting locaties	500.103		500.103
Levensonderhoud	2.109.518		2.109.518
Huur	819.259		819.259
Medische hulp	935.351		935.351
Overige projectkosten	1.480.628		1.480.628
Energie	49.865		49.865
Overige baten		16.772.059	-
Totaal	16.772.059	16.772.059	0

Voor het realiseren van tijdelijke gemeentelijke opvang (voorheen: crisisondopvang) voor asielzoekers in de regio maakt de VRZHZ hoge kosten. De kosten bedragen afgerond € 16,8 mln. Het grootste deel van de kosten betreft kosten voor de huur van locaties, beveiliging van locaties (welke worden verantwoord onder Ingeleend Personeel), inhuur van extern personeel, het levensonderhoud van de asielzoekers en medische hulp. Het kostenniveau is in de laatste maanden van 2023 significant gedaald omdat het aantal tijdelijke gemeentelijke opvanglocaties in de regio onder regie van de VRZHZ per 1 juli is afgenomen van 6 naar 3 locaties.

Alle kosten die de VRZHZ maakt in het kader van de tijdelijke gemeentelijke opvang worden door het COA vergoed, waardoor per saldo een resultaat op dit project van nihil resteert.

De vraagstukken rond opvang voor zowel het COA als Oekraïne worden in 2024 ondergebracht bij de regionale regietafel (RRT). De focus moet liggen op structurele opvang en het zo snel mogelijk realiseren van deze opvang. Tegelijk blijft noodopvang noodzakelijk gezien de acute situatie. Op grond van een landelijk gesloten bestuursakkoord zorgt iedere regio voor een ambtelijk samenwerkingsverband ter ondersteuning van de RRT, dat bij een juridische entiteit wordt ondergebracht. In de regio Zuid-Holland Zuid is besloten dat de VRZHZ dit samenwerkingsverband faciliteert.

Jaarstukken 2023 – Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (definitief na AB 27 juni 2024)

A Jaarverslag

6. Paragrafen

Conform het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (hierna: BBV) zijn in de jaarstukken de volgende paragrafen van toepassing.

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
2. Onderhoud kapitaalgoederen;
3. Financiering;
4. Bedrijfsvoering;
5. Verbonden partijen.

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de financiële positie in relatie tot het weerstandsvermogen en de risico's. Onder weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om potentiële tegenvallers op te vangen. Conform besluit 2018 664A houdt VRZHZ een eenvoudige, bescheiden buffer aan van 1% van het totaal van de lasten van het volgende begrotingsjaar met een minimum van € 500.000. Het AB heeft destijds voor een bescheiden buffer gekozen omdat bij de gemeenten zelf ook buffers aanwezig zijn.

6.1.1 Weerstandscapaciteit

Of VRZHZ in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de VRZHZ heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve en de post onvoorzien die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar we mee worden geconfronteerd (risicoprofiel), bijvoorbeeld financiële risico's binnen projecten. Voor deze risico's kunnen

geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn.

De weerstandscapaciteit betreft de middelen en de mogelijkheden waarover VRZHZ beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit van VRZHZ bedraagt € 500.000 (1% van het totaal aan lasten met een minimum van € 0,5 miljoen) en is in de onderstaande tabel nader toegelicht.

Beschikbare weerstandscapaciteit (in €)	ultimo 2023	ultimo 2022
Algemene reserve per 31 december	500.000	500.000
Onvoorzien	10.000	10.000
Totale weerstandscapaciteit	510.000	510.000

Ten opzichte van de jaarstukken 2022 is de weerstandscapaciteit ongewijzigd.

6.1.2 Risico's

Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de begroting. In de onderstaande tabel wordt een geactualiseerd overzicht van de huidige risico's gepresenteerd. Indien risico's zijn afgedekt middels maatregelen zoals het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van (bestemming-)reserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle, zijn ze niet opgenomen in deze paragraaf. Voor de volledige beschrijving van de risico's wordt verwezen naar bijlage "Risico's".

Nr.	Risico	Financiële gevolgen (in €)	Kans (%)	Risicoprofiel	I/S*	Benodigde capaciteit (in €)
1.	Langdurige calamiteit	500.000	40%	Hoog (20%)	I	40.000
2.	Garantstelling en risico's leningen oefenterrein	400.000	10%	Midden (10%)	I	4.000
3.	Uitval middelen en ICT	200.000	40%	Hoog (20%)	I	16.000
4.	Deeltijdrichtlijn	3.500.000	50%	Hoog (20%)	S	1.400.000
5.	Uitval telefooncentrale	50.000	50%	Hoog (20%)	I	5.000
6.	Korstondige dienstverbanden van vrijwilligers, piket en brandweer	200.000	50%	Hoog (20%)	S	80.000
7.	Eigen risicodragers WW	520.000	10%	Midden (10%)	S	20.800
8.	C2000 randapparatuur vervangen	1.000.000	50%	Hoog (20%)	I	100.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit						1.665.800

* Bij een structureel risico gaan wij conform ons beleid uit van 4 jaar.

6.1.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Risico's horen bij het proces van verandering. Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie, bestaat een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd.

Dit is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de (niet afgedekte) risico's die zich kunnen manifesteren. Deze is als volgt berekend:

Weerstandsvermogen			
Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$	$\frac{€510.000}{€1.665.800} =$	0,31

Aan deze ratio is de volgende waardering toegekend:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	< 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

VRZHZ streeft naar een voldoende waardering. Hiervan is sprake bij een waardering van 1,0 of hoger. De positieve financiële uitkomsten van deze jaarrekening, zijn incidenteel van aard. Dit geeft een beeld dat de beschikbare weerstandscapaciteit ontoereikend is om risico's zoals in de tabel genoemd op te kunnen vangen. Het tekort aan weerstandsvermogen wordt afgevangen via het weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten, ervan uitgaande dat die conform de afspraken hun risicobuffer op orde hebben. Ten opzichte van 2022 is de benodigde weerstandscapaciteit afgenomen met € 190.300 als gevolg van het wegvallen van 2 risico's. Daarmee is de ratio weerstandvermogen gestegen tot 0,31.

6.1.4 Financiële kengetallen

In de volgende tabel is een aantal kengetallen opgenomen die inzichtelijk maken over hoeveel (financiële) ruimte VRZHZ beschikt om structurele en incidentele lasten op te kunnen vangen.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen		
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Netto schuldquote	102,2%	184,0%	88,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd	101,1%	183,5%	86,3%
Solvabiliteitsratio	3,5%	1,6%	7,2%
Structurele exploitatieruimte	2,4%	0,1%	4,6%

Onderstaande signaleringswaarden zijn afgesproken:

Kengetallen	gezond	neutraal	risicovol
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de afschrijvingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De Provincie adviseert om 130% als maximum norm te hanteren. Een en ander hangt natuurlijk ook samen met de bewuste keuze van het bestuur voor een bescheiden algemene reserve. De daling van de schuldquote wordt veroorzaakt door daling van schuldenlast als gevolg van het vervallen van de kasgeldlening van circa €10 mln. De baten zijn net als vorig jaar hoog doordat hier Oekraïne en COA in verwerkt zijn.

Netto schuldquote gecorrigeerd

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin VRZHZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe groter de weerbaarheid.

Zowel de solvabiliteit als de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen is verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Dit komt met name door de toename van het eigen vermogen (reserves).

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen hoe groot de structurele exploitatieruimte is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief cijfer betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente van de langlopende leningen) te dekken.

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen

6.2.1 Vastgoedbeheer

Het beheer en onderhoud zijn planmatig georganiseerd en gericht op het behoud van het gewenste kwaliteitsniveau waarin de beoogde functie van gebruik ongestoord mogelijk wordt gemaakt. Het onderhoud is uitgewerkt in een 4-jarlijks te actualiseren Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP).

Sinds 1 januari 2016 heeft VRZHZ panden in eigendom, voor het onderhoud van deze panden is een voorziening ingesteld. In deze voorziening wordt jaarlijks een bedrag gestort. Gedurende het jaar worden de uitgaven gemonitord en gevolgd. Eventuele aanpassingen worden gerapporteerd in de financiële en bestuurlijke planning & control cyclus. De hoogte van de actuele voorzieningen waaronder MJOP's liggen zijn gepresenteerd in tabel 8.2.3.

6.2.2 Voertuigen, persoonlijke bescherming en uitrusting

Materieel & Logistiek

Onderhoud en reparatie aan voertuigen, persoonlijke bescherming en uitrusting voert de afdeling Materieel & Logistiek van de VRZHZ zelfstandig, dan wel onder regie extern uit. Hiervoor heeft zij in Dordrecht werkplaatsen ingericht. Onderhoud wordt uitgevoerd op basis van onderhoudsbladen en een onderhoudssysteem. Onze mensen zijn gecertificeerd om deze werkzaamheden uit te voeren.

Wij werken vanuit een meerjarig investeringsplan. Het meerjarig investeringsplan (MJIP) blijft ongewijzigd werken vanuit de methode "technische afschrijving" dat inzicht geeft in de te vervangen middelen (o.a. vaar- en voertuigen, persoonlijke beschermingsmiddelen). Wijzigingen worden vooraf,

maar ook tussentijds bij onverwachte problemen, ter besluitvorming voorgelegd aan het directieteam en via de bestuursrapportages doorgeleid aan het algemeen bestuur.

Het MJIP geeft duidelijke richtinggevende kaders aan met betrekking tot de beschikbare budgetten voor de uitvoering van de desbetreffende jaarschijf. Een punt van aandacht blijft echter de prioritering, de geldende regelgeving, de beschikbare menskracht ten behoeve van de uitvoering alsmede de planning van de leveringsketen. Het doorschuiven van een investering is uiteraard niet wenselijk, maar in sommige gevallen onvermijdbaar.

Voor sommige kosten van onderhoud zijn er ook voorzieningen getroffen (schuimblus-voertuigen, groot onderhoud blusboot en groot onderhoud materieel)

In 2023 zijn de geplande investeringen grotendeels volgens planning gerealiseerd en is er circa 10 miljoen aan materieel uitgegeven. De grootste investeringen betreffen de aanschaf van bluskleiding, tankautospuitten, schuimblusvoertuigen (in aanbouw) en redvoertuigen.

Daarnaast zijn investeringen samengevoegd waardoor er minder nieuwe voertuigen zijn gekocht en een eerste stap in de financiering van de elektrificatie van de voertuigen genomen kon worden.

6.3 Financiering

6.3.1 Renteontwikkeling en -resultaat

De rentevergoeding op de rekening-courant is gelijk aan de daggeldrente. Ultimo 2022 was de rente 2,162%. Ultimo boekjaar is het rentepercentage 3,905%¹. De gerealiseerde rentebaten zijn in 2023 €363.609. De totale rentelast bedraagt €425.103. Het renteresultaat 2023 is €61.494. De rentebaten bestaan uit de toegekende rente aan de kapitaallasten en reserves en de rentevergoeding over de uitstaande geldleningen.

6.3.2 Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt verstaan: "een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar". Op grond van artikel 2, lid 1 van de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden is de kasgeldlimiet voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2%².

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal 1 jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De kasgeldlimiet is bepaald op een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de jaarbegroting, zoals deze bij aanvang van het jaar is vastgesteld, met een ministeriële regeling vastgesteld minimumbedrag.

¹ <https://www.euribor-rates.eu/nl/actuele-euribor-tarieven/2/euribor-rente-3-maanden/>

² Bron: Overheid.nl 21-12-2015

Saldo ultimo maand	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000
1 Vlottende korte schuld	1	10.000	4	0	7	10.000	10	0
	2	0	5	0	8	10.000	11	0
	3	0	6	0	9	0	12	0
2 Vlottende middelen	1	11.644	4	6.696	7	9.210	10	7.587
	2	7.798	5	11.346	8	15.704	11	15.256
	3	15.480	6	6.462	9	13.629	12	8.454
3 Netto vlottende schuld (+) danwel netto vlottende middelen (-)	1	-1.644	4	-6.696	7	790	10	-7.587
	2	-7.798	5	-11.346	8	-5.704	11	-15.256
	3	-15.480	6	-6.462	9	-13.629	12	-8.454
4 Gemiddelde netto vlottende schuld (+) danwel gemiddelde overschot vlottende middelen (-)		-8.307		-8.168		-6.181		-10.432
5 Kasgeldlimiet		4.033		4.033		4.033		4.033
6a Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)		12.340		12.201		10.214		14.465
6b Overschrijding van de kasgeldlimiet (4-5)		0		0		0		0
7 Begrotingstotaal		49.184		49.184		49.184		49.184
8 Percentage regeling		8,2%		8,2%		8,2%		8,2%
9 Kasgeldlimiet		4.033		4.033		4.033		4.033

Toelichting

Post 1: het gezamenlijke bedrag van:

1. opgenomen gelden met een oorspronkelijke rente typische looptijd van korter dan 1 jaar,
2. de schuld in rekening-courant,
3. de voor een termijn van korter dan 1 jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden,
4. overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld.

Post 2: het gezamenlijke bedrag van:

2. de tegoeden in rekening-courant,
3. de overige uitstaande gelden met een rente typische looptijd van korter dan 1 jaar.

Post 7: Begrotingstotaal:

De stand van de begroting per 1 januari van het desbetreffende jaar.

6.3.3 Renterisiconorm

Onder renterisiconorm wordt verstaan: "een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar". Op grond van artikel 2, lid 2 van de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Wet Fido) is de renterisiconorm voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% met een minimum van € 2,5 miljoen³. Dit houdt in dat in een jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal aan herfinanciering of renteherziening toegestaan is. Het Rijk heeft het maximumpercentage ingesteld om ervoor te zorgen dat de rentelast over de jaren min of meer stabiel blijft.

De renterisiconorm is in 2023 niet overschreden zoals blijkt uit onderstaande tabel.

³ Bron: Overheid.nl 21-12-2015

Bedragen x € 1.000	Begroting	Realisatie
1) Renteherzieningen	-	-
2) Aflossingen	3.758	3.758
3) Renterisico (1+2)	3.758	3.758
4) Renterisiconorm komend jaar	9.837	16.206
5a) Ruimte onder renterisiconorm (= 4>3)	6.079	12.448
5b) Overschrijding renterisiconorm (= 3>4)	0	0
Berekening renterisiconorm		
Begrotingstotaal komend jaar	49.184	81.032
Percentage	20,00%	20,00%
Regeling (4)	9.837	16.206

6.3.4 EMU saldo

Het EMU-saldo geldt binnen de Europese Unie als een indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen. Dit cijfer geeft aan of een overheid een overschot of een tekort heeft. Dit cijfer moet opgenomen worden omdat het Rijk een verplichting heeft naar Europa.

				T	T+1
				2022	2023
EMU-SALDO				1.447	-224
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vast	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-120	1.380
			Uitzettingen	-21	0
		Vlottende activ	Uitzettingen	18.018	-11.397
			Liquide middelen	0	2
	Passiva	Vaste Passiva	Overlopende activa	1.012	1.868
			Vaste schuld	4.244	3.742
		Vlottende pass	Vlottende schuld	12.390	-11.992
			Overlopende passiva	-61	-1.911
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				869	226

6.3.5 Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren is in de loop van 2013 geïntroduceerd. Alle decentrale overheden dienen het overgrote deel van hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Dit gebeurt op een rekening-courant bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën. Met overtollige middelen worden de liquide middelen bedoeld die (nog) niet nodig zijn voor het uitvoeren van de publieke taak.

Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen, is een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden.

Het drempelbedrag voor 2023 is gelijk aan 2,00% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan €500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan €500 miljoen is de drempel gelijk aan €10 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan €1.000.000.

De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dan ook maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden.

De berekening van het drempelbedrag van de VRZHZ is opgenomen in onderstaande tabel.

	Kwartaal 1 x €1.000	Kwartaal 2 x €1.000	Kwartaal 3 x €1.000	Kwartaal 4 x €1.000
Gemiddelde saldo overtollige middelen (4)	293	307	303	307
5) Drempelbedrag	984	984	984	984
6a) Ruimte onder drempelbedrag (5-4)	690	677	680	677
6b) Overschrijding van het drempelbedrag (4-5)	0	0	0	0
Berekening drempelbedrag (5= 5a x 5b)				
Begrotingstotaal (5a)	49.184	49.184	49.184	49.184
Percentage regeling (5b)	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%

6.3.6 Kredietrisico's

In verband met de beëindiging van de samenwerking met de private partij VRZHZ Participatie BV is door VRZHZ Participatie B.V. een transitievergoeding betaald waarvoor VRZHZ een langlopende lening heeft verstrekt voor een bedrag van € 1.200.000. Jaarlijks wordt een bedrag van € 120.000 afgelost, waarna de resterende hoofdsom ultimo 2023 €240.000 bedraagt. Als gevolg van de fusie is de vordering van rechtswege overgegaan op Spinel Veiligheidscentrum B.V. In 2023 is er in verband met de gedane investering aan het Bedrijfsgebouw bij Spinel Veiligheidscentrum een lening overeenkomst gesloten van €1.500.000. Deze geldlening heeft een looptijd van 15 jaar, tegen een vaste rente van 3,55% per jaar. De aflossing per kwartaal zal € 25.000 bedragen.

Naar verwachting wordt het boekjaar 2023 van Spinel Veiligheidscentrum B.V. positief afgesloten. In 2023 heeft Spinel Veiligheidscentrum B.V. voldaan aan haar betalingsverplichtingen.

Door de verstrekking van de nieuwe geldlening en de aflossing is het totale kredietrisico vermeerderd ten opzichte van vorig jaar. De liquiditeitspositie van Spinel Veiligheidscentrum B.V. is verbeterd. De verbeterde positie treft u ook aan in de geactualiseerde risico-paragraaf. Zie hiervoor hoofdstuk 6.5 Verbonden Partijen en bijlage 4.

Kredietrisico (ultimo 2023)	Gegarandeerd/verstrekt bedrag (in €)	Kredietrisico (in €)
Garanties t.b.v. rechtspersonen	420.800	4.208
Verstreckte leningen	1.740.000	17.400
Totaal	2.160.800	21.608

6.3.7 Rentetoerekening

Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt vanaf 2018 conform de gewijzigde BBV plaats via het taakveld Treasury. Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld

Treasury geboekt. In onderstaand schema is weergegeven hoe de rentetoerekening voor de jaarrekening 2023 heeft plaatsgevonden.

Rentetoerekening	x €1.000
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	425
Externe rentebaten over de korte en lange financiering	-428
Saldo rentelasten en rentebaten	-3
Rentelast projectfinanciering aan taakveld doorberekenen	0
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	-3
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-364
Gerealiseerd renteresultaat op taakveld Treasury	-367

6.3.8 Financieringspositie

Ultimo 2023 is het saldo van de liquide middelen € 309.089.

Door het aanhouden van de overtollige middelen in de schatkist wijkt het saldo niet substantieel af van het saldo ultimo 2022.

Kasstroomoverzicht	2023		2022	
1. Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		4.230.939		1.540.644
Correcties voor:				
Afschrijvingen	4.633.544		4.740.274	
Afschrijvingen desinvesteringen	(2.522.237)		(1.646.507)	
Afschrijvingen immateriële vaste activa	207.199		207.199	
Onttrekkingen reserveringen t.g.v. exploitatie	(1.100.545)		(1.622.935)	
Toevoegingen reserveringen t.l.v. exploitatie	3.795.324		204.154	
Toevoegingen reserveringen t.l.v. resultaat vorig jaar	(1.540.644)		(8.492)	
Rente reserveringen	-		-	
Voorzieningen	518.795		(222.160)	
Veranderingen in vlottende middelen:				
Vorderingen op openbare lichamen	3.101.947		(7.565.245)	
Voorraad	(340.110)		4.369	
Onderhanden werk	-		-	
Overige vorderingen en overlopende activa	(684.395)		(1.434.446)	
Crediteuren	(1.909.777)		2.170.283	
Overige schulden en overlopende passiva	(2.871.388)		900.649	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	7.687.913		(10.701.412)	
Rekening Courant	(100.000)		330.000	
Kasstroom uit operationele activiteiten		8.875.624		-14.644.268
2. Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings (immateriële vaste activa)	-			
Investerings (materiële vaste activa)	(10.296.072)		(5.977.598)	
Investerings (financiële vaste activa)	(1.500.000)			
Desinvesteringen (materiële vaste activa)	3.289.155		4.687.422	
Desinvesteringen (financiële vaste activa)				
Aflossingen op leningen u/g	120.000		120.000	
Waarborgsommen	-		21.375	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-8.386.917		-1.148.801
3. Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Uitkering tgv reserves uit resultaat voorgaand jaar	1.540.644		8.492	
Ontvangsten uit langlopende leningen	7.500.000		7.500.000	
Ontvangsten uit kasgeldleningen	(10.000.000)		10.000.000	
Aflossingen op leningen o/g	(3.757.994)		(3.256.277)	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-4.717.350		14.252.215
		2.296		-210
Saldo liquide middelen 1 januari	306.794		307.003	
Saldo liquide middelen 31 december	309.089		306.794	
		2.296		-210

In het kasstroomoverzicht wordt de mutatie van de liquide middelen onderbouwd.

6.4 Bedrijfsvoering

De paragraaf "Bedrijfsvoering" behoort tot de bij het BBV verplichte paragrafen. VRZHZ hanteert in haar programmabegroting en programmaverantwoording vier beleidsdoelstellingen. Eén hiervan betreft de beleidsdoelstelling "Investeren in bedrijfsvoering – professionaliteit", welke gewijd is aan de bedrijfsvoering van de Veiligheidsregio. Omwille van de leesbaarheid en om dubbelingen te voorkomen verwijzen wij u voor de inhoudelijke verantwoording over de bedrijfsvoering naar hoofdstuk 4.4.

Ten aanzien van de bedrijfsvoering worden de volgende kentallen gerapporteerd:

Kengetal		2023	2022
Personeelsleden in dienst	Medewerkers	336	321
	Vrijwilligers	732	693
Instroom	Medewerkers	14	26
	Vrijwilligers	325	52
Uitstroom	Medewerkers	11	31
	Vrijwilligers	31	52
Ziekte	Verzuim	4,40%	3,98%
Personeelskosten	Medewerkers	€26.703.316	€24.045.477
	Vrijwilligers	€3.879.207	€3.511.029
Personeel van derden	Kosten	€1.106.305	€1.056.819
Automatisering	Kosten	€1.788.273	€1.704.970

Rechtmatigheidsverantwoording

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Op 23 februari 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de notitie Rechtmatigheidsverantwoording met de daarin verwoorde voorstellen. Dit zijn de voorstellen;

- 1) om als basis ambitieniveau de financiële rechtmatigheidsverklaring af te laten geven door het DB vanaf het boekjaar 2023;
- 2) om 3% van het lastentotaal (inclusief dotaties aan reserves) te hanteren als tolerantiegrens (verantwoordingsgrens), waarboven afwijkingen moeten worden toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording van de jaarrekening. Het gaat om afwijkingen in de vorm van posten die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, posten waarbij voor de organisatie onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid en om deze tolerantiegrens op te laten nemen in het Controleprotocol inclusief Normenkader 2023;
- 3) om, naast afwijkingen die boven de eerdergenoemde 3% uitkomen, ook afwijkingen vanaf 1% in de paragraaf bedrijfsvoering toe te lichten (rapportagegrens) en deze rapportagegrens op te nemen in het Controleprotocol inclusief Normenkader 2023.

De geconstateerde afwijkingen ten aanzien van het begrotingscriterium komen boven de tolerantiegrens van 3% uit. Vanwege de omvang zijn de geconstateerde afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording toegelicht. Daarnaast is in de rechtmatigheidsverantwoording de onrechtmatigheid op het voorwaarden criterium toegelicht.

6.5 Verbonden partijen

In de volgende tabellen is opgenomen in hoeverre de verbonden partijen hebben bijgedragen aan het behalen van de doelstellingen van de VRZHZ (zoals opgenomen in de begroting).

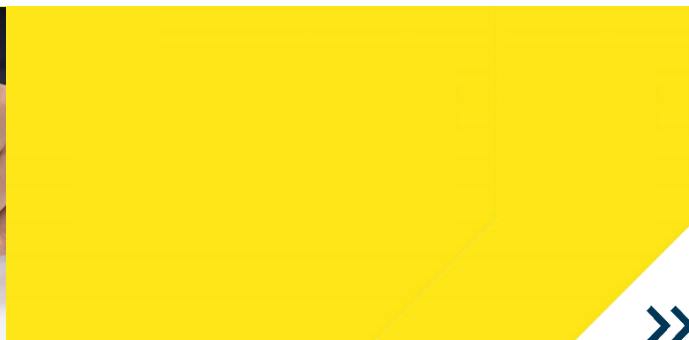
Verbonden partij	Spinel Veiligheidscentrum B.V. te Dordrecht														
Aard activiteiten en financiering	De vennootschap is eigenaar en exploitant van het opleidings- en oefenterrein voor brandweer en hulpdiensten, gelegen aan Spinel 100 te Dordrecht. De vennootschap heeft een eigen begroting, jaarrekening en financiële administratie cf. Titel 9 BW2. Huisbankier is BNG Bank. De VRZHZ staat, als enig aandeelhouder, garant voor de financiering bij de BNG Bank. De VRZHZ betaalt bijdrage voor het opleiden, trainen en oefenen van repressief personeel (inkomsten van de vennootschap). De VRZHZ verkoopt zelf 'trainings-arrangementen' en trainingen aan publieke en private partijen, teneinde inkomsten van derden te genereren.														
Openbaar belang dat wordt behartigd	Opleiding, training en oefening van repressief personeel (voornamelijk brandweer) in de regio ZHZ. Een eigen oefenterrein in de regio is van belang om vrijwilliger en beroepskrachten in dichte nabijheid van woonplaats/kazerne te kunnen trainen en oefenen.														
Bestuurlijke betrokkenheid	- VRZHZ is 100% aandeelhouder - Leden van het Algemeen Bestuur hebben zitting in aandeelhoudersvergadering namens de aandeelhouder (VRZHZ) - Drie leden van Dagelijks Bestuur vormen de toezichthouder van de vennootschap (Raad van Commissarissen) - Algemeen directeur VRZHZ is directeur-bestuurder van de vennootschap														
Relevante ontwikkelingen/ risico's	- De VRZHZ staat (sinds 2005) garant voor de totale lening bij de BNG Bank. De vennootschap heeft in overleg met de RvC en de VRZHZ herstelmaatregelen genomen. De liquiditeit zal op langere termijn aantrekken. Met de onderliggende businesscase is er geen direct risico op een claim van de BNG Bank op de borg. - Per 31/12/2015 is de samenwerkingsovereenkomst (PPS) verlopen t.b.v. de exploitatie over de periode 2005-2015. Een andere B.V. van de VRZHZ was hierin commandite. Voor de beëindiging van de samenwerking is een overeenkomst gesloten. Dit heeft geleid tot de betaling van een transitievergoeding van €1,2 mln. Voor betaling van deze vergoeding heeft de B.V. vreemd vermogen aangetrokken bij de VRZHZ. Deze verplichting is overgenomen in de businesscase van Spinel Veiligheids-centrum B.V. Als gevolg van een nieuw aangetrokken lening voor Proces Plant Industrie (PIP) waarvoor de VRZHZ ook garant staat, is het financiële risico gestegen naar €0,5 mln. - In september 2019 is in afstemming met de belastinginspecteur een verzoek voor een fiscale eenheid BTW tussen de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en Spinel Veiligheidscentrum B.V. ingediend. Op 11 maart 2022 is hier een beslissing op ontvangen. Vanaf 1 april merkt de belastingdienst de Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid en Spinel Veiligheidscentrum B.V. aan als fiscale eenheid voor de btw. Deze beslissing is gebaseerd op artikel 7, lid 4 van de Wet op de omzetbelasting 1968. - Met ingang van begroting 2023 is de garantieomzet met de VRZHZ komen te vervallen														
Financiële kengetallen *	<table> <tr> <td>Jaarresultaat 2022</td><td>€ 527.815</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen per 01-01-2022</td><td>€ 2.705.148</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen per 31-12-2022</td><td>€ 3.232.963</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen per 01-01-2022</td><td>€ 1.969.011</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen per 31-12-2022</td><td>€ 1.471.225</td></tr> <tr> <td>Solvabiliteit per 01-01-2022 (eigen vermogen / totaal vermogen)</td><td>57,87%</td></tr> <tr> <td>Solvabiliteit per 31-12-2022 (eigen vermogen / totaal vermogen)</td><td>68,73%</td></tr> </table>	Jaarresultaat 2022	€ 527.815	Eigen vermogen per 01-01-2022	€ 2.705.148	Eigen vermogen per 31-12-2022	€ 3.232.963	Vreemd vermogen per 01-01-2022	€ 1.969.011	Vreemd vermogen per 31-12-2022	€ 1.471.225	Solvabiliteit per 01-01-2022 (eigen vermogen / totaal vermogen)	57,87%	Solvabiliteit per 31-12-2022 (eigen vermogen / totaal vermogen)	68,73%
Jaarresultaat 2022	€ 527.815														
Eigen vermogen per 01-01-2022	€ 2.705.148														
Eigen vermogen per 31-12-2022	€ 3.232.963														
Vreemd vermogen per 01-01-2022	€ 1.969.011														
Vreemd vermogen per 31-12-2022	€ 1.471.225														
Solvabiliteit per 01-01-2022 (eigen vermogen / totaal vermogen)	57,87%														
Solvabiliteit per 31-12-2022 (eigen vermogen / totaal vermogen)	68,73%														

* Ten tijde van opstelling zijn de cijfers nog niet bekend. Om die reden zijn de cijfers van 2022 weergegeven.

Verbonden partij	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (voorheen Instituut Fysieke Veiligheid)
Aard activiteiten en financiering	1. Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) is het publiek kennisinstituut dat veiligheidsregio's, Rijksoverheid en crisispartners onderling verbindt en versterkt met onderzoek, onderwijs, ondersteuning en informatie. Het NIPV fungeert als een centre of expertise als het gaat om 2. De activiteiten van het NIPV worden voornamelijk gefinancierd uit Rijksbijdragen en bijdragen van Veiligheidsregio's en uit de Bijdrage Doeluitkering Rampenbestrijding
Openbaar belang dat wordt behartigd	Het NIPV draagt bij aan de maatschappelijke doelstelling om Nederland samen veiliger en veerkrachtiger te maken.
Bestuurlijke betrokkenheid	1. Het NIPV is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo). Het NIPV is in de Wet veiligheidsregio's vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid. 2. Het bestuur van het NIPV is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. 3. De voorzitters van de 25 Veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV
Relevante ontwikkelingen/ risico's	Begin 2022 heeft het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) een nieuwe naam gekregen, te weten Nederlands Instituut Publieke Veiligheid

B. Jaarrekening

7. Overzicht van baten en lasten

7.1 Gerealiseerde baten en lasten

VRZHZ kent het programma Veiligheid. Binnen het programma worden organisatie-eenheden onderkend. Onderstaand is het resultaat opgenomen, voorzien van een toelichting op de incidentele en structurele resultaten voor bedragen hoger dan 200k.

Concernniveau Bedragen x C 1.000	Primaire begroting 2023	Begroting Burap-I 2023	Begroting Burap-II 2023	Realisatie en Verplichting 2023	Saldo 2023	Voordeel/ Nadeel 2023	Incidenteel 2023	Structureel
Totaal lasten	49.108	50.298	54.180	72.975	-18.795	N	-17.898	-896
Totaal baten	-48.474	-50.224	-53.656	-79.901	26.245	V	26.126	119
Gerealiseerd totaal saldo van baten en last	634	74	525	-6.926	7.450	V	8.228	-778
Toevoegingen aan reserves	77	117	397	3.795	-3.399	N	-3.429	
Onttrekkingen aan reserves	-711	-191	-921	-1.101	179	V	210	
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	-4.231	4.231	V	5.009	-778
Incidentele reserves								
Vorming reserve Spoorzone					-1.760			
Vorming reserve Duurzaamheid					-190			
Aanvulling reserve Transitie Organisatie					-420			
Aanvulling reserve Crisisbeheersing en informatievoorziening					-76			
Aanvulling reserve Aanbestedingstrajecten					-200			
Gerealiseerd resultaat na resultaatbestemming					1.585	V		

Als gevolg van afrondingen kunnen kleine verschillen ontstaan

Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
<i>0. Bestuur en ondersteuning</i>			
0.4 - Overhead	327	13.263	-12.937
0.5 - Treasury	364	-3	367
0.8 - Overige baten en lasten	52.940	5.691	47.250
0.9 - Vennootschapsbelasting	0	22	-22
0.10 - Mutaties reserves	1.101	3.795	-2.695
0.11 - Resultaat van de rekening baten / lasten	0	4.231	-4.231
<i>1. Veiligheid</i>			
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	7.154	34.886	-27.732
<i>6. Sociaal Domein</i>			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	19.116	19.116	
Totaal	81.001	81.001	0

Analyse van het overzicht van baten en lasten en het resultaat 2023

Concernniveau Bedragen x € 1.000	Eco.Cat.	Primaire begroting 2023	Begroting Burap-I 2023	Begroting Burap-II 2023	Realisatie en Verplichting 2023	Saldo 2023	Voordeel / Nadeel 2023	Incidenteel 2023	Structureel
Lasten	1.1 Salarissen e	29.561	29.717	32.635	30.016	2.620	V	2.620	-1
	2.1 Belastingen	274	264	266	259	7	V	11	-3
	3.5.1 Ingeleend	391	285	361	1.106	-746	N	-786	40
	3.8 Overige goe	13.184	13.580	14.924	34.743	-19.819	N	-18.969	-850
	5.1 Rente	497	497	497	425	72	V	72	
	6.1 Financiële tr	210	210	210	207	3	V	0	3
	7.2 Mutatie voor	778	702	813	1.167	-354	N	-354	0
	7.3 Afschrijvinge	4.683	4.559	4.559	4.634	-75	N	-75	0
	7.4 Toegerekeni	0			0		N	0	0
	7.5 Overige verr	-471	486	-85	418	-503	N	-418	-85
Totaal lasten		49.108	50.298	54.180	72.975	-18.795	N	-17.898	-896
Baten	3.5.2 Uitgeleenc	-230	-743	-751	-1.193	442	V	383	60
	3.8 Overige goe	-963	-825	-1.147	-9.402	8.255	V	8.225	30
	4.3.1 Inkomensc	-5.664	-7.102	-7.548	-23.399	15.851	V	15.823	29
	4.3.2 Inkomensc	-41.618	-41.553	-44.210	-45.543	1.333	V	1.333	
	5.1 Rente	1	0	0	-364	364	V	364	
	7.4 Toegerekeni	0	0	0	0	0	V		
Totaal baten		-48.474	-50.224	-53.656	-79.901	26.245	V	26.126	119
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten		634	74	525	-6.926	7.450	V	8.228	-778
	7.1 Toevoeginge	77	117	397	3.795	-3.399	N	-3.429	-
	7.1 Onttrekkinge	-711	-191	-921	-1.101	179	V	210	-
Gerealiseerd resultaat		0	0	0	-4.231	4.231	V	5.009	-778
Incidentele reserves									
Vorming reserve Spoorzone						-1.760			
Vorming reserve Duurzaamheid						-190			
Aanvulling reserve Transitie Organisatie						-420			
Aanvulling reserve Crisisbeheersing en informatievoorziening						-76			
Aanvulling reserve Aanbestedingstrajecten						-200			
Gerealiseerd resultaat na resultaatbestemming						1.585	V		

Als gevolg van afrondingen kunnen kleine verschillen ontstaan.

Het jaarresultaat voor bestemming is **€4,23 mln.** positief:

Hieronder geven we eerst in algemene zin een toelichting op dit resultaat voor en na bestemming, gerefereerd aan de prognose bij Burap-II. Vervolgens gaan we vanaf paragraaf 7.1.1. in op een toelichting vanuit de verschillende economische categorieën.

Het resultaat voor bestemming

Het resultaat voor bestemming bedraagt €4,23 mln. Het verschil ten opzichte van de prognose ten tijde van Burap-II (€2,56 mln.) is te verklaren aan de hand van de volgende (afgeronde bedragen x € 1000):

1. Spoorzone €1.760; Project Spoorzone werd tot vorig jaar verantwoord onder de 'vooruit ontvangen bedragen'. Over het algemeen zijn dit soort middelen gekoppeld aan een verantwoordings- en terugbetalingsplicht richting de verstrekker van de bijdrage. Inmiddels is gebleken dat in dit geval die verantwoordings- en terugbetalingsplicht er niet (meer) is. Omdat deze gelden wél een specifiek bestedingsdoel hebben, wordt voorgesteld om voor het genoemde bedrag een (bestemmings)reserve te vormen.
2. -€310 betreft de vorming van de voorziening RVU (Regeling Vervroegde Uittreding) conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 07-12-2023 (95141_Burap-II 2023)
3. -€1.420 betreft de vorming van diverse reserves conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 07-12-2023 (95141_Burap-II 2023)
4. Het voordeel op economische categorie 1.1 Salarissen en sociale lasten is €875 hoger dan was voorzien bij Burap-II.
5. De baten op economische categorie 3.8 Overige goederen en diensten zijn €908 hoger dan was voorzien bij Burap-II.
6. De afschrijvingslasten op economische categorie 7.3 zijn €156 hoger dan was voorzien in Burap-II.

Voor verdere toelichting met betrekking tot de realisatie zie hoofdstuk 7.1.1 en 7.1.2.

Het resultaat na bestemming

A. Vanwege het vormen van de reserve Spoorzone in opdracht van de accountant:

In de Managementletter 2023 heeft de accountant (PSA) een opmerking geplaatst met betrekking tot het project Spoorzone. Spoorzone werd tot vorig jaar verantwoord onder de 'vooruit ontvangen bedragen'. Over het algemeen zijn dit soort middelen gekoppeld aan een verantwoordings- en terugbetalingsplicht richting de verstrekker van de bijdrage. Inmiddels is gebleken dat in dit geval die verantwoordings- en terugbetalingsplicht er niet is. Omdat deze gelden wél een specifiek bestedingsdoel hebben zal een (bestemmings)reserve gevormd moeten worden.

B. Vanwege bestemmingsreserves

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 27-06-2024 zijn de volgende bestemmingsreserves besloten:

Reserve Duurzaamheid	€ 190.000
Reserve Transitie Organisatie	€ 420.000
Reserve Aanbestedingstrajecten	€ 200.000

C. Vanwege een aanvullende dotatie in de reserve Crisisbeheersing en informatievoorziening

Vanuit de extra BDUR-uitkering, ontvangen voor crisisbeheersing en informatievoorziening, resteert eind 2023 bovenop de reserve die al gevormd is bij BURAP-II nog een restant van € 75.576. Voorgesteld

wordt om dit restant toe te voegen aan deze reserve (NB dit geld mag niet gebruikt worden om tekorten op reguliere taken te dekken maar mogen wel in een reserve worden gezet).

7.1.1 Lasten

Hieronder worden de grootste afwijkingen ten opzichte van Burap-II toegelicht.

1.1 Salarissen en sociale lasten **voordeel** €2.620.000 voordeel

Incidenteel

Door onderbezetting op de afdelingen Directie, Bedrijfsvoering, Risicobeheersing en Brandweezorg, ontstaat per saldo een voordeel op de loonkosten van €2.620.000. Deze onderbezetting wordt veroorzaakt door krapte op de arbeidsmarkt en het niet invullen van vacatureruimte. Alleen al op de afdeling Risico en Crisisbeheersing is de onderschrijding €1.296.707. Met de extra BDuR gelden versterking crisisbeheersing en informatievoorziening is de afdeling Crisisbeheersing met 8 formatieplaatsen vergroot. De volledige salarislasten zullen pas in het jaar 2024 in de cijfers zichtbaar zijn. In 2023 heeft dit een extra een onderschrijding veroorzaakt van €386.411, dit bedrag is toegevoegd aan de reserve Crisisbeheersing en informatievoorziening. De vacatureruimte wordt gedeeltelijk ingevuld door inhuur (zie lasten economische categorie 3.5.1 ingeleend personeel).

3.5.1 Ingeleend personeel **nadeel** €746.000

Incidenteel

Het door de krapte op de arbeidsmarkt niet kunnen invullen van vacatures heeft geleid tot het inlenen van personeel en levert een incidenteel nadeel op van -€786.000. Het nadeel op deze categorie wordt gedekt uit het voordeel op de categorie Salarissen en sociale lasten (zie lasten economische categorie 1.1 Salarissen en sociale lasten). Een deel van deze extra inhuur betreft Oekraïne en COA-projecten.

Structureel

€40.000 voordeel door het beëindigen van consultancycontract met Magenta

3.8 Overige goederen en diensten **nadeel** €19.819.000

Incidenteel

Op deze kostencategorie zijn een aantal kostenplaatsen die leiden tot een incidenteel nadeel van €19.819.000. De meest in het oog springende afwijkingen worden nader toegelicht.

Op projecten is een overschrijding van €19.267.801. Deze kosten betreffen de kosten in relatie tot Oekraïne en COA. Hier staan baten tegenover. De projecten worden via de balans (overlopende passiva) verwerkt. Het saldo op de productgroep projecten is nul.

Het saldo van de baten en lasten voor het project Spoorzone werden tot vorig jaar verantwoord onder de 'vooruit ontvangen bedragen'. Omdat deze gelden een specifiek bestedingsdoel hebben dient een (bestemmings)reserve gevormd te worden. Het nadeel van €885.358 zal worden onttrokken aan, de bij de resultaatbestemming gevraagde, te vormen reserve Spoorzone (zie baten economische categorie 3.8 Overige goederen en diensten)

Verder zijn er nog diverse kleinere (< € 200.000) nadelen zoals;

- nadeel op schoonmaakkosten
- nadeel op afvalverwerking
- nadeel op huisvestingskosten
- nadeel kosten vorming en opleiding vakbekwaam worden en blijven.

Incidenteel voordeel

Op het project Versterking Crisisbeheersing is een voordeel van €458.165. Een gedeelte van dit bedrag is toegevoegd aan de reserve Crisisbeheersing en Informatievoorziening

Verder zijn er nog diverse kleinere (< €200.000) voordelen zoals;

- voordeel op overige kosten en algemene beleidsontwikkeling en innovatie
- voordeel op externe advieskosten
- voordeel op kosten softwarelicenties en informatieveiligheid
- voordeel op kosten communicatie
- voordeel op huurkosten
- voordeel op kosten RCC

Structureel

Op deze kostencategorie zijn ook een aantal zaken die leiden tot een structureel nadeel van €850.000. De meest in het oog springende afwijkingen zijn;

- nadeel op de leergangen V&O €391.000
- nadeel energie en verwarming €186.486

Verder zijn er nog diverse kleinere (< €200.000) nadelen zoals;

- nadeel bijdrage Landelijke Meldkamer en contributies
- nadeel schoonmaakkosten
- nadeel kosten Arbo en keuringen
- nadeel kosten vorming en opleiding Risico en Crisisbeheersing

7.1 Mutatie reserves **nadeel** €3.399.000

Incidenteel

Na definitieve vaststelling van de jaarstukken 2022 (AB 29-06-2023 /93389_Jaarstukken 2022) heeft conform besluit een storting in de volgende reserves plaatsgevonden;

- Reserve huur Romboutslaan €459.679
- Reserve egalisatie kapitaallasten €500.000
- Reserve verhuizen RCC en inrichten Kohnstammlaan €489.927

Deze toevoegingen aan de reserves worden gedekt door een bijdrage van de gemeenten (zie baten economische categorie 4.3.2 Inkomensoverdrachten Gemeenten).

Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 07-12-2023 (95141_Burap-II 2023) zijn de volgende reserves gevormd/aangevuld;

- Reserve crisisbeheersing en informatievoorziening €769.000
- Reserve dekking kapitaallasten meubilair €118.472

- Reserve aanbestedingstrajecten €200.000
- Aanvulling reserve egalisatiekapitaallasten €333.000

Verder is er een bijdrage van Spoorzone van €587.096 toegevoegd aan de reserve schuimtransitie.

7.2 Mutaties voorzieningen **nadeel** € 354.000

Incidenteel

De voorziening verlofsparen is als gevolg van wettelijke wijzigingen gevormd in 2022. In 2023 heeft er een dotatie van €94.829 plaatsgevonden aan de voorziening verlofsparen. Dit is €43.662 meer dan begroot.

Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 07-12-2023 (95141_Burap-II 2023) is de voorziening RVU (Regeling Vervroegde Uittreding) gevormd voor een bedrag van €310.000.

7.5 Overige verrekeningen **nadeel** €503.000

Incidenteel

€418.276 betreft diverse desinvesteringen, deze kosten worden gecompenseerd door de incidentele baten met betrekking tot diverse verkopen (zie baten economische categorie 3.8 Overige goederen en diensten).

Structureel

Verder is er een structureel nadeel van €84.830

7.1.2 **Baten**

Hieronder worden de grootste afwijkingen ten opzichte van Burap-II toegelicht.

3.5.2 Uitgeleend personeel **voordeel** €442.000

Incidenteel

Het voordeel van €383.000 op deze kostencategorie is te verklaren door het detacheren van personeel en het doorberekenen van kosten voor personeel aan het COA, USAR en Spinel.

Structureel

Een structureel voordeel van €60.000 ontstaat door de indexering van de door te belasten kosten voor personeel aan o.a. Spinel.

3.8 Overige goederen en diensten **voordeel** €8.225.000

Incidenteel

In 2023 is een voordeel van €91.218 ontstaan door de vrijval van de voorziening frictiekosten.

Diverse verkopen leiden tot een voordeel van €731.176. Deze opbrengsten compenseren het nadeel bij de lasten op economische categorie 7.5 overige verrekeningen.

€270.841 is doorbelast aan Rijkswaterstaat voor het project Haringvlietburg en Heinenoordtunnel.

De baten voor het project Spoorzone werden tot vorig jaar verantwoord onder de 'vooruit ontvangen bedragen'. Omdat deze gelden een specifiek bestedingsdoel hebben dient een (bestemmings)reserve gevormd te worden. Het voordeel van €2.645.621 zal, na aftrek van kosten (zie lasten economische categorie 3.8 Overige goederen en diensten), worden gestort in, de bij de resultaatbestemming gevraagde, te vormen reserve Spoorzone. Netto zal een bedrag van €1.760.263 gestort worden in de reserve Spoorzone).

Er is voor €587.097 onttrokken uit de reserve schuimtransitie.

Verder is er een voordeel van €170.000 door extra inkomsten uit opleidingen en €120.000 voordeel door uitgevoerde werkzaamheden bij Materieel & Logistiek (werkplaats).

De doorbelasting van Oekraïne en COA gezamenlijk bedraagt €3.293.744. Daarnaast zijn er nog opbrengsten voor USAR €273.632

Structureel

Verder is hier een structureel voordeel bereikt van €30.000.

4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk voordeel €15.851.000

Incidenteel

€15.822.684 heeft betrekking op de compensatie van het Rijk voor de kosten van COA en Oekraïne

Structureel

Bijdrage 2023 25KV is €28.757 hoger dan geraamd.

4.3.2 Inkomensoverdrachten – Bijdragen gemeenten voordeel €1.332.537

Incidenteel

Dit betreft een bijdrage van de gemeenten ten behoeve van de resultaatbestemming 2022 van €1.484.359 (zie ook lasten economische categorie 7.1 Mutaties reserves)

De bijdrage van gemeente Dordrecht met betrekking tot FLO is €151.821 lager dan begroot.

5.1 Rente voordeel €363.609

Incidenteel

Dit betreft de rente op de schatkistrekening. Door het afsluiten van een kasgeldlening van €10 mln. in combinatie met de gestegen rente is dit voordeel ontstaan.

7.1 Mutatie reserves voordeel €179.000

Incidenteel

Per saldo is gedurende het jaar 2023 €179.294 meer onttrokken uit de reserves. In hoofdstuk 8.2.3 zullen de mutaties verder worden toegelicht.

7.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De baten en lasten op de algemene dekkingsmiddelen kunnen als volgt worden weergegeven.

	Realisatie 2022	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie 2023
Lasten				
Rentelasten	426.237	497.000	497.000	425.103
Aankopen niet duurzame goederen en diensten				
Toevoegingen aan reserves	204.154	76.671	396.704	3.795.324
Toevoegingen aan voorzieningen	1.223.852	778.338	813.207	1.166.869
Kapitaallasten	4.740.274	4.614.384	4.558.616	4.633.542
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	3.040.915		-84.830	418.276
Totaal lasten	9.635.432	5.966.393	6.180.697	10.439.114
Baten				
BDUR	5.385.770	5.663.738	7.547.641	23.399.082
Overige inkomsten Rijk	2.586.301			
Gemeentelijke bijdragen	38.908.583	41.618.441	44.210.066	45.542.603
Rente	40.057	-1.000		
Onttrekking reserves	1.622.935	710.774	921.251	1.100.545
Overige goederen en diensten	24.639.618	962.500	1.147.295	9.402.446
Overige verrekeningen van kostenplaatsen				
Totaal baten	73.183.265	48.954.453	53.826.253	79.444.677
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-63.547.832	-42.988.060	-47.645.556	-69.005.562

Toevoegingen en onttrekkingen reserves

Voor de toelichting op de mutaties in de reserves wordt verwezen naar paragraaf 8.2.3.

Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR)

Voor een specificatie van de ontvangen BDUR in 2023 wordt verwezen naar hoofdstuk 10.

Gemeentelijke bijdragen

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage	Maatwerk	Totaal
Alblasserdam	1.739.270		1.739.270
Dordrecht	13.150.573	1.001.030	14.151.603
Hendrik-Ido-Ambacht	2.323.502		2.323.502
Papendrecht	2.907.418		2.907.418
Sliedrecht	2.380.340		2.380.340
Zwijndrecht	4.450.791		4.450.791
Drechtsteden	26.951.894	1.001.030	27.952.924
Gorinchem	3.470.899		3.470.899
Hardinxveld-Giessendam	1.431.682		1.431.682
Molenlanden	4.582.138		4.582.138
Alblasserwaard	9.484.719	0	9.484.719
Hoeksche Waard	8.124.044		8.124.044
Hoeksche Waard	8.124.044	0	8.124.044
TOTAAL	44.560.657	1.001.030	45.561.687
Bijdrage uittreedsom	-19.081		-19.081
TOTAAL	44.541.576	1.001.030	45.542.606

7.3 Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de incidentele baten en lasten weergegeven.

Incidentele baten en lasten	Realisatie	Primaire begroting	Begroting na wijziging Burap-II	Realisatie 2023
	2022	2023	2023	2023
Lasten	71.954	49.108	54.180	72.975
Baten	72.076	48.474	53.656	79.901
<i>Saldo lasten en baten</i>	<i>122</i>	<i>-634</i>	<i>-525</i>	<i>6.926</i>
Storting in reserves	204	77	397	3.795
Vrijval reserves				
Onttrekkingen reserves	1.623	711	921	1.101
<i>Saldo mutaties reserves</i>	<i>1.419</i>	<i>634</i>	<i>525</i>	<i>-2.695</i>
Gerealiseerd resultaat (A+B)	1.541	0	1	4.231
<u>Incidentele lasten</u>				
Reserve algemene Reserve	8			
Reserve egalisatie kosten opleiden				76
Reserve Veranderende Omgeving				278
Reserve Informatie gestuurd werken				81
Reserve Transitie Organisatie				
Reserve Inhaalslag investeringen				
Reserve Generatiepact	81	74	72	64
Reserve verh. RCC en inrichten Kohnstammlaan/LP				490
Reserve schuimtransitie			262	918
Reserve vervanging meubilair				118
Reserve huur Romboutslaan				460
Reserve duurzaamheid				
Reserve aanbestedingsprojecten				200
Reserve dekking kapitaallasten meubilair				118
Reserve crisisbeheersing en informatievoorziening				769
Onverdeeld resultaat 2022				-1.541
Incidentele lasten	89	74	334	2.031
<u>Incidentele baten</u>				
Reserve algemene reserve				
Reserve egalisatie kosten opleiden	86			8
Reserve Veranderende Omgeving	98		45	
Reserve Informatie gestuurd werken	366		125	156
Reserve Transitie Organisatie	100		81	9
Reserve Inhaalslag investeringen	40		59	20
Reserve Generatiepact	41	20	50	44
Reserve verh. RCC en inrichten Kohnstammlaan/LP				142
Reserve schuimtransitie			190	214
Reserve vervanging meubilair			118	118
Reserve huur Romboutslaan			141	132
Reserve duurzaamheid				
Reserve aanbestedingsprojecten				
Reserve dekking kapitaallasten meubilair				118
Reserve crisisbeheersing en informatievoorziening				
Incidentele baten	731	20	809	962
Saldo incidentele baten en lasten (A)	-642	54	-475	1.070
Structureel resultaat (B)	899	54	-473	5.301

7.4 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

In hoofdstuk 8.2. is een overzicht opgenomen van het verloop van de reserves. De mutaties in de reserves egalisatie kapitaallasten en dekking kapitaallasten worden aangemerkt als een structureel dekkingsmiddel.

De reserve egalisatie kapitaallasten geeft inzicht in de methodiek van gemiddelde kapitaallasten en de werkelijke jaarlijkse kapitaallasten. De verschillen hiertussen worden door middel van deze egalisatiereserve gecorrigeerd zodat in de exploitatie de jaarlijkse kapitaallasten overeenkomen met de gemiddelde kapitaallasten.

De mutatie in de reserve kapitaallasten is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de daarbij behorende investering.

7.5 WNT-verantwoording 2023

Conform de Wet Normering Topinkomens is in onderstaand overzicht de bezoldiging opgenomen van het eerste leidinggevende niveau dat wordt aangemerkt als topfunctionaris. Het bezoldigingsmaximum van 2023 bedraagt €216.000. Binnen VRZHZ zijn geen functionarissen in dienst die een hogere bezoldiging genieten dan het in de WNT genoemde maximum voor 2023.

Bedragen x € 1	C.P. Frentz
Gegevens 2023	
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	170.987
Beloningen betaalbaar op termijn	22.621
<i>Subtotaal</i>	<i>193.608</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	193.608
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
	C.P. Frentz
Gegevens 2022	
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	144.085
Beloningen betaalbaar op termijn	22.526
<i>Subtotaal</i>	<i>166.611</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Totale bezoldiging	166.611

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

In onderstaand overzicht zijn de toezichthouders opgenomen. De toezichthoudende taak hebben zij onbezoldigd uitgeoefend.

Naam	Functie	Periode
Dhr. A.W. Kolff	Burgemeester gemeente Dordrecht	
Mw. R.W.J. Melissant-Briene	Burgemeester gemeente Gorinchem	
Dhr. J.G.A. Paans	Burgemeester gemeente Alblasserdam	tot 31 januari 2023
Dhr. J. Heijkoop	Waarnemend burgemeester gemeente Alblasserdam	tot 29 maart 2023
Dhr. J.W. Boersma	Burgemeester gemeente Alblasserdam	per 30 maart 2023
Dhr. D.A. Heijkoop	Burgemeester gemeente Hardinxveld-Giessendam	
Dhr. J. Heijkoop	Waarnemend burgemeester gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	tot 14 november 2023
Dhr. P. van der Giessen	Burgemeester gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	per 15 november 2023
Dhr. Ch.B. Aptroot	Waarnemend burgemeester gemeente Hoeksche Waard	tot 12 oktober 2023
Dhr. F.D. van Heijningen	Burgemeester gemeente Hoeksche Waard	per 13 oktober 2023
Dhr. T.C. Segers	Burgemeester gemeente Molenlanden	
Mevr. A.M.M. Jetten	Waarnemend burgemeester Papendrecht	tot 7 februari 2023
Mevr. M.J.M. van Driel	Burgemeester gemeente Papendrecht	per 8 februari 2023
Dhr. J.M. de Vries	Burgemeester gemeente Sliedrecht	
Dhr. W.H.J.M. van der Loo	Burgemeester gemeente Zwijndrecht	tot 7 maart 2023
Dhr. T.J. Haan	Waarnemend burgemeester gemeente Zwijndrecht	per 8 maart 2023

8. Balans

Activa	31 december 2023	31 december 2022
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	5.801.586	6.008.785
	5.801.586	6.008.785
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	75.137.702	70.242.091
	75.137.702	70.242.091
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	18.000	18.000
Leningen aan deelnemingen	1.740.000	360.000
Overige uitzettingen	0	0
	1.758.000	378.000
Totaal vaste activa	82.697.288	76.628.876
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>		
Gereed product en handelsgoederen	380.930	40.819
	380.930	40.819
<i>Subtotaal uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	4.635.408	8.877.410
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.649.230	11.337.143
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	200.000	100.000
Overige vorderingen	627.297	263.777
	9.111.935	20.578.330
Liquide middelen	309.089	306.794
Overlopende activa	4.612.361	4.149.448
Totaal vlottende activa	14.414.315	25.075.391
TOTAAL GENERAAL ACTIVA	97.111.602	101.704.268

Passiva	31 december 2023	31 december 2022
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	500.000	500.000
Bestemmingsreserves	5.625.526	1.390.104
Resultaat voor bestemming	4.230.939	1.540.644
	10.356.465	3.430.748
Voorzieningen	2.016.141	1.497.346
<i>Vaste schulden</i>		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	74.914.157	71.108.892
Openbare lichamen	2.411.553	2.474.812
	77.325.710	73.583.704
Totaal vaste passiva	89.698.316	78.511.798
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < dan 1 jaar</i>		
Kasgeldleningen	0	10.000.000
Overige schulden	5.126.306	6.985.995
	5.126.306	16.985.995
Overlopende passiva	2.286.980	6.206.475
Totaal vlottende passiva	7.413.286	23.192.470
TOTAAL GENERAAL PASSIVA	97.111.602	101.704.268

8.1 Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en rechtmatigheidsverantwoording

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende

vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals opgenomen in de financiële verordening, de notitie Rechtmatigheidsverantwoording en de kadernota Rechtmatigheid van de Commissie B(esluit)B(groting)V(erantwoording). Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten balansmutaties, en ook de baten en lasten van de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium de norm uit het normenkader zoals op 7 december 2023 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium mogelijke onrechtmatige uitgaven als blijkt, dat gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met in begrip van de laatste begrotingswijziging (begrotingsoverschrijdingen). De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het Algemeen Bestuur zoals geregeld in de gemeentewet. Voor de afsluitende oordeelsvorming is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het Algemeen Bestuur geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten;
 - Ten aanzien van het M&O beleid heeft het Algemeen Bestuur op 7 december 2023 bepaald dat gezien de aard van de activiteiten van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid vooralsnog geen nadere inkleuring van specifiek beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik noodzakelijk is.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV, onze eigen financiële verordening en de notitie Rechtmatigheidsverantwoording. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% van het lastentotaal, inclusief dotaties aan reserves, (zijnde €2.304.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van 1% (zijnde €768.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen en toegelicht.

8.1.1 Activa

Immateriële vaste activa

Dit betreffen eventuele kosten van onderzoek en ontwikkeling, het saldo van (dis)agio en bijdragen aan activa in eigendom van derden. De kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen worden geactiveerd en afgeschreven maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de op deze basis berekende afschrijvingen. De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden lineair afgeschreven in ten hoogste vijf jaar. De bijdragen aan activa in eigendom van derden worden lineair afgeschreven.

Materiële vaste activa

VRZHZ beschikt uitsluitend over materiële vaste activa met een economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De overgenomen kazernes in 2013 zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de boekwaarde waartegen de kazernes zijn overgedragen van de gemeenten naar VRZHZ.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar na ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. In september 2014 heeft het AB besloten dat de kazernes behoren tot materieel vast actief met een maatschappelijke bestemming, wat betekent dat de verkrijgingsprijs minus afschrijving de balanswaardering is en dat niet afgeschreven wordt bij waardevermindering. Hier is alleen sprake van bij verkoop als blijkt dat de marktwaarde op dat moment kleiner is dan de boekwaarde.

Er wordt in het jaar nadat het activum in gebruik is genomen afgeschreven op het actief. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de nota Waarderen en afschrijven. Bij het oversluiten van de leningenportefeuille is door het AB op 14-10-2021 ingestemd met het uniformeren van de afschrijvingsmethodiek naar de lineaire methode per 1-1-2022.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden.

De overige financiële vaste activa is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

8.1.2 Passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit

te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

8.2 Toelichting op de balans per 31 december 2023

8.2.1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

Deze post betreft de kosten van de agio (boeterente) in verband met de herfinanciering van de leningenportefeuille. De kosten worden geactiveerd en afgeschreven in 30 jaar.

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Corr afschrijving	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Immateriële vaste activa	6.008.785				207.199	5.801.586
Totaal	6.008.785	-	-	-	207.199	5.801.586

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Het verloop van de boekwaarden van de materiële vaste activa is als volgt.

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Herrubricering 1-1-2023	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	6.090.608		-	-	-	6.090.608
Bedrijfsgebouwen	33.890.699		44.196	-	1.091.218	32.843.678
Machines, apparaten en installaties	2.059.986	37.247	192.414	-	377.671	1.911.975
Vervoermiddelen	24.367.617		8.513.637	743.276	2.262.588	29.875.390
Overige materiële vaste activa	3.833.180	-37.247	1.545.823	23.641	902.067	4.416.048
	70.242.091	-	10.296.070	766.917	4.633.544	75.137.700

als gevolg van afrondingen kunnen kleine verschillen ontstaan

Kredieten

In bijlage 5 is de staat van de kredieten opgenomen. De kredieten waarvan beargumenteerd wordt voorgesteld om deze mee te nemen naar 2024 zijn:

Artiklenr.	Omschrijving	AB-Besluit	Restant Krediet	Over te bregen	Af te sluiten	Reden niet afsluiten
70000025	18-801 Dienstauto	2022-0274	46.436	46.436	Nee	wordt in 2024 gerealiseerd
70000044	Pager & Paraatheidregistratie Pagers (2-weg)	2022-0274	39.054	39.054	Nee	aanhouden, restant doorschuiven naar 2024
70000060	Aanpassing Brandwijk AB 2019/1245	2022-0274	484.064	484.064	Nee	onderzoek molenlanden, nieuwbouw of verbouwing
70000061	Vorbereiding nieuwbouw Sliedrecht	2022-0274	21.938	21.938	Nee	Vorbereiding loopt nog
70000085	Apparatuur werkplaats veiligheidsvoor-zieningen 2020	2022-0274	506.260	506.260	Nee	70k / 90k wat dit jaar echt nog vervangen moet worden.
70000107	DA (IM CoPI) 18-9796 Volkswagen Polo	2021-518	40.179	40.179	Nee	Rest schuift door voor nieuwe werkplaats
70000108	RV-AL 18-6351 Mercedes Benz Atego 6x2 Bepakking	2022-519	22.761	22.761	Nee	wordt doorgeschoven naar 2025
70000109	RV-AL 18-8151 DAF CF75 Bepakking	2022-519	22.959	22.959	Nee	restant doorschuiven naar 2024
70000110	RV-HW 18-6651 MB Bepakking	2022-519	3.374	3.374	Nee	restant doorschuiven naar 2024
70000119	HAB 22 schuimblussing 18-5462 Leebur	2021-518	1.287.529	1.287.529	Nee	restant doorschuiven naar 2024
70000120	HAB 20 schuimblussing 18-6764 Leebur	2021-518	1.288.075	1.288.075	Nee	wordt doorgeschoven naar 2024 (besteld, levering 2024)
70000126	PBM Kazernekleding	2021-518	789.149	789.149	Nee	wordt doorgeschoven naar 2024 (besteld, levering 2024)
70000134	RV-HW 18-5451 MAN TGS Bepakking	2022-519	22.959	22.959	Nee	De kleding is besteld echter de leverancier heeft leveringsproblemen. De uitlevering stond gepland voor week 38 echter is voor onbepaalde tijd uitgesteld
70000135	RV-HW 18-6951 Scania P 360 Bepakking	2022-519	22.959	22.959	Nee	restant doorschuiven naar 2024
70000140	RV-HW 18-6951 Scania P 360	2023-93389	38.631	38.631	Nee	restant doorschuiven naar 2024
70000153	Bluskleding (1100x)	2022-519	56.806	56.806	Nee	laatste 10% van het krediet moet nog betaald worden, wordt mogelijk doorgeschoven naar 2024
70000157	Vorbereiding nieuwbouw Molenlanden	2022-915	5.058	5.058	Nee	Het restant bedrag is gereserveerd voor een aantal speciale maten.
70000158	Schuimblusvoertuig DDT (SZ)	2022-915	308.908	308.908	Nee	Vorbereiding loopt nog
70000159	Schuimblusvoertuig ZW (SZ)	2022-915	535.650	535.650	Nee	wordt doorgeschoven naar 2024 (besteld, levering 2024)
70000164	COPI 18-9798 Commando Plaats Incident Voertuig	2023-94035	-91.400	-91.400	Nee	krediet wordt in 2024 opgehoogd vanuit Spoorzone
70000171	Ritregistratiesysteem	2022-276	77.267	77.267	Nee	wordt doorgeschoven naar 2024 (besteld, levering 2024)
70000186	Duikcomputers	2023-94035	18.029	18.029	Nee	krediet wordt in 2024 opgehoogd vanuit Spoorzone
70000191	Piketvoertuig (reserve)	2023-94035	51.511	51.511	Nee	In 1e instantie doorgeschoven naar 2024. In 2023 aanbesteding gedaan.
70000192	Laadpalen Dordrecht	2023-94035	11.756	11.756	Nee	wordt doorgeschoven naar 2024
70000233	Verbouwing kantine LP	#N/B	-64.430	-64.430	Nee	restant doorschuiven naar 2024
Totaal			5.545.483	5.545.483		Aanbetaling gedaan in 2023

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinvesterings	Aflossingen/ afschrijvingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkings aan: deelnemings						
Kapitaalverstrekkings	18.000					18.000
Subtotaal	18.000					18.000
Leningens aan: deelnemings						
Lening u/g Spinel Veiligheidscentrum	360.000	1.500.000		120.000		1.740.000
Subtotaal	360.000	1.500.000		120.000		1.740.000
	378.000	1.500.000	-	120.000	-	1.758.000

Kapitaalverstrekkings aan deelnemings

In de Algemene Vergadering van 15 december 2016 hebben de aandeelhouders van Spinel Veiligheidscentrum B.V. en Zuid-Holland Zuid Participatie B.V. besloten tot fusie. Als gevolg van dit besluit, waarvan het Algemeen Bestuur VRZHZ op 15 december 2016 kennis heeft genomen, zijn de aandelen van Zuid-Holland Zuid Participatie B.V. vervallen en zijn de vermogensbestanddelen met ingang van 1 januari 2016 in Spinel Veiligheidscentrum B.V. verantwoord.

Leningens aan deelnemings

In het Algemeen Bestuur van 25 november 2015 is besloten een lening te verstrekken aan de Zuid-Holland Zuid Participatie B.V. voor een bedrag van €1.200.000. Door de fusie per 1 januari 2016 is de restant hoofdsom overgegaan naar Spinel Veiligheidscentrum B.V. De resterende looptijd van de lening is 3 jaar. De jaarlijkse aflossing bedraagt € 120.000 welke voor het eerst op 31 december 2016 heeft plaatsgevonden. Over de uitstaande hoofdsom wordt een rente ontvangen van 1,05% per jaar. In 2023 is er in verband met de gedane investering aan het bedrijfsgebouw bij Spinel Veiligheidscentrum een lening overeenkomst gesloten van €1.500.000. Deze geldlening heeft een looptijd van 15 jaar, tegen een vaste rente van 3,55% per jaar. De aflossing per kwartaal bedraagt €25.000 bedragen.

8.2.2 *Vlottende activa*

Voorraden

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd.

	31-12-2023	31-12-2022
Gereed product/handelsgoederen	380.930	40.819
Totaal	380.930	40.819

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden.

Omschrijving	31-12-2023	Voorziening oninbaar	31-12-2023 na voorziening	31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	4.635.408	-	4.635.408	8.877.410
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.649.230	-	3.649.230	11.337.143
Rekening courantverhouding	200.000	-	200.000	100.000
Overige vorderingen	627.297	-	627.297	263.777
Totaal	9.111.935	-	9.111.935	20.578.330

Liquide middelen

Binnen de post liquide middelen kan het volgende onderscheid worden gemaakt.

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Banksaldi	309.089	306.794
Totaal	309.089	306.794

	Kwartaal 1 x € 1.000	Kwartaal 2 x € 1.000	Kwartaal 3 x € 1.000	Kwartaal 4 x € 1.000
Gemiddelde saldo overtollige middelen (4)	293	307	303	307
5) Drempelbedrag	984	984	984	984
6a) Ruimte onder drempelbedrag (5-4)	690	677	680	677
6b) Overschrijding van het drempelbedrag (4-5)	0	0	0	0
Berekening drempelbedrag (5= 5a x 5b)				
Begrotingstotaal (5a)	49.184	49.184	49.184	49.184
Percentage regeling (5b)	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%

Overlopende activa

Binnen de post overlopende activa kan het volgende onderscheid worden gemaakt.

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Vooruitbetaalde bedragen	697.509	787.448
Nog te ontvangen bedragen	3.914.852	3.362.000
Totalen	4.612.361	4.149.448

De vooruitbetaalde bedragen zijn voornamelijk kosten voor facturen met jaar overstijgende contracten. De nog te ontvangen bedragen betreffen met name de nog te ontvangen bedragen inzake Oekraïne en COA.

Specificatie nog te ontvangen bedragen	1-1-2023	Toevoeging	Aanwending	31-12-2023
Overige	210.138	679.174	210.138-	679.174
Subtotaal	210.138	679.174	210.138-	679.174
Nog te ontvangen bedragen met specifiek doel				
COA	2.365.847	2.922.831	2.365.847-	2.922.831
Oekraïne	746.784	312.847	746.784-	312.847
Corona	14.055		14.055-	-
Overflow	25.176		25.176-	-
Subtotaal	3.151.862	3.235.678	3.151.862-	3.235.678
Totale	3.362.000	3.914.852	3.362.000-	3.914.852

8.2.3 Vaste passiva

Eigen vermogen

Reserves

Het verloop van de reserves is in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2023
<i>Algemene reserves</i>				
Algemene reserve VRZHZ	500.000	-	-	500.000
Totaal algemene reserves	500.000	-	-	500.000
<i>Bestemmingsreserves</i>				
Reserve egalisatie kapitaallasten	979.691	1.095.000	30.159	2.044.532
Dekking kapitaallasten	307.091	668.865	108.577	867.379
Totaal structurele reserves	1.286.782	1.763.865	138.736	2.911.910
Reserve Veranderende Omgeving	-	75.844	7.862	67.982
Reserve Informatie gestuurd werken	-	277.887	155.554	122.333
Reserve Transitie Organisatie	-	80.840	9.096	71.744
Reserve Inhaalslag investeringen	58.705	-	20.227	38.478
Reserve Generatiepact	44.617	63.982	44.068	64.531
Reserve verh. RCC en inrichten Kohnstammlaan/LP	-	489.927	142.058	347.869
Reserve schuimtransitie	-	918.000	214.201	703.799
Reserve vervanging meubilair	-	118.472	118.472	-
Reserve huur Romboutslaan	-	459.679	131.799	327.880
Reserve duurzaamheid	-	-	-	-
Reserve aanbestedingsprojecten	-	200.000	-	200.000
Reserve dekking kapitaallasten meubilair	-	118.472	118.472	-
Reserve crisisbeheersing en informatievoorziening	-	769.000	-	769.000
Totaal incidentele reserves	103.322	3.572.103	961.809	2.713.616
Totaal bestemmingsreserves	1.390.104	5.335.968	1.100.545	5.625.526
Totaal reserves	1.890.104	5.335.968	1.100.545	6.125.526
Resultaat voor bestemming	1.540.644	-1.540.644	-	-
Totaal generaal	3.430.748	3.795.324	1.100.545	6.125.526

Bestemming resultaat 2022

Het negatieve resultaat van 2022 ad €1.484 is conform vaststelling jaarstukken 2022 (AB 93389_Jaarstukken) verwerkt.

Algemene reserve

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene tegenvallers. Conform Besluit 2018 664A, houdt VRZHZ een bescheiden buffer aan van 1% van het totaal van de lasten van het volgende begrotingsjaar met een minimum van € 500.000.

Bestemmingsreserves

Reserve egalisatie kapitaallasten

De reserve egalisatie kapitaallasten geeft inzicht in de methodiek van gemiddelde kapitaallasten en de werkelijke jaarlijkse kapitaallasten. De verschillen hiertussen worden door middel van deze egalisatiereserve gecorrigeerd zodat in de exploitatie de jaarlijkse kapitaallasten overeenkomen met de gemiddelde kapitaallasten.

Bij controle van de jaarrekening 2022 heeft de accountant (PSA) opgemerkt dat onttrekkingen/dotaties volgens Kadernota Rechtmatigheid moesten plaatsvinden tegen het begrote/besloten bedrag, tenzij sprake zou zijn van een systeemreserve.

De onttrekking van € 262.000 was in 2022 begroot en moest dus worden uitgevoerd. In 2023 is, na vaststelling van de jaarrekening (resultaatbestemming) en cf. besluit van het AB, agendapunt II-4915 d.d. 23-02-2023, de onttrekking van €762.000 gecorrigeerd.

Om de eerste stappen richting verduurzaming van het wagenpark te zetten en om de hogere prijzen voor de aankomende investeringen op te vangen heeft conform artikel 2.5.3 van de nota reserves en voorzieningen en conform besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 07-12-2023 een extra dotatie in de reserve egalisatie kapitaallasten van €333.000 plaatsgevonden.

In 2023 is een bedrag van €30.159 onttrokken uit deze reserve.

Volgens besluit 2018/1226/A wordt middels een 5-jarige projectie het verloop van de egalisatiereserve kapitaallasten gemaakt. Hierin worden de gerealiseerde investeringen uit betreffende jaarverantwoording meegenomen, rekening houdend met een constante buffer van € 500.000. De minimale hoogte van deze reserve bedraagt € 500.000.

Reserve dekking kapitaallasten

Investeringen die geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd met reserves worden bruto geactiveerd. Jaarlijks wordt een bedrag aan afschrijving aan deze reserve onttrokken. Als het ware wordt de reserve over de gehele afschrijvingsduur van de investering verdeeld.

Bij controle van de jaarrekening 2022 heeft de accountant (PSA) opgemerkt dat onttrekkingen/dotaties volgens Kadernota Rechtmatigheid moesten plaatsvinden tegen het begrote/besloten bedrag, tenzij sprake zou zijn van een systeemreserve. De dotatie met betrekking tot de aanschaf van 2 schuimblusvoertuigen (€ 112.379) was in 2022 niet begroot en moest dus teruggedraaid worden. In 2023 is, na vaststelling van de jaarrekening (resultaatbestemming), de dotatie van € 112.379 weer gecorrigeerd.

Ook heeft er een storting (bijdrage Spoorzone) van €587.097 ter dekking van de kosten van de schuimblusvoertuigen plaatsgevonden.

In het jaar 2023 is €108.577 onttrokken voor de bij de investeringen horende kapitaallasten.

Reserve Veranderende omgeving

Deze reserve is gevormd voor de dekking van capaciteits- en opleidingskosten als gevolg van het ontwikkelen naar een nieuwe rol en taakinvulling in relatie tot de Veranderende Omgeving (onder andere

de Omgevingswet). In 2023 is bij de resultaatbestemming een bedrag van € 75.842 aan deze reserve toegevoegd zodat het project in 2024 afgerond kan worden.

Reserve Informatie Gestuurd Werken

Deze reserve is gevormd voor de dekking van de kosten voor een projectleider, implementatiekosten (koppelingen met bestaande systemen en opleidingen) en het gegeven dat gedurende de duur van de implementatie sprake is van dubbele licenties (oude systemen kunnen pas weg als de nieuwe systemen draaien). In 2023 zijn er belangrijke ontwikkelingen geweest op informatiegestuurd werken. Eind Q2 is de nieuwe PMC-project tool "Project+" opgeleverd voor de projectleiders. Deze tool wordt de centrale projectmanagement tool. Daarnaast zijn er grote stappen gemaakt op basis van Business Intelligence en is er een nieuw datawarehouse opgebouwd. Op dit datawarehouse worden nu de volgende applicaties ontsloten: AFAS, GMS en Veiligheidspaspoort. In 2023 is bij de resultaatbestemming een bedrag van €277.886 toegevoegd aan deze reserve zodat het project in 2025 afgerond kan worden. Verlenging is nodig vanwege de doorlooptijd van de projecten i.c.m. tijd tempo van adoptie door de organisatie.

Reserve Transitie Organisatie

Deze reserve is conform besluit 2019/296 (april 2019) gevormd ten behoeve van de kosten voor de begeleiding vanaf het transitiemoment van de herstructurering per 01-09-2018 op structuur, cultuur en leiderschap. Daarnaast wordt intern programmamanagement en lijncapaciteit ingezet waarmee tevens kosten zijn gemoeid.

In 2022 was €100.000 beschikbaar voor een cultuurtraject (€75.000) en voor het project Projectmatig Creëren (€25.000). In 2022 is het project PMC gestart en is de scholing van opdrachtgevers en leden van Project Advies Commissie (PAC) begonnen. In 2023 is een vervolg gegevens aan deze trainingen. Dit project zal ook in 2024 nog doorlopen. De realisatie van het cultuurtraject loopt door, is nog niet afgerond en zal ook in 2024 worden voortgezet.

Bij controle van de jaarrekening 2022 heeft de accountant (PSA) opgemerkt dat onttrekkingen/dotaties volgens Kadernota Rechtmatigheid moeten plaatsvinden tegen het begrote/besloten bedrag, tenzij sprake is van een systeemreserve. De onttrekking van €100.000 was in 2022 begroot en moest dus worden uitgevoerd. In 2023 is, na vaststelling van de jaarrekening (resultaatbestemming) het bedrag van €80.840 weer gecorrigeerd.

In 2023 heeft een onttrekking plaatsgevonden van €9.096.

Reserve Inhaalslag investeringen

Deze reserve is conform besluit 2019/296 (april 2019) gevormd ten behoeve van de kosten voor het bewerkstelligen van het benodigde investeringsniveau gedurende de periode dat de nieuwe organisatie nog niet volledig is ingeregeld na de herstructurering.

In 2023 is €20.227 ingezet vanuit deze reserve voor tijdelijke capaciteit. Naar verwachting wordt het restant van de reserve in 2024 ingezet.

Reserve Generatiepact

Per 1 januari 2019 is de Regeling Generatiepact van kracht. Dit is een regeling op basis waarvan de 62-jarige of oudere medewerker (zonder FLO-rechten) minder kan gaan werken tegen 100% pensioenopbouw. Het doel hiervan is tweeledig; een meer duurzame inzetbaarheid van de oudere medewerker en de bevordering van de instroom van jongere medewerkers. Verder kan de vrijkomende financiële ruimte benut worden voor het investeren in de ontwikkeling van de zittende medewerkers. Het generatiepact is niet bedoeld om een loonkostenbesparing te realiseren.

Bij controle van de jaarrekening 2022 heeft de accountant (PSA) opgemerkt dat onttrekkingen/dotaties volgens Kadernota Rechtmatigheid moesten plaatsvinden tegen het begrote/besloten bedrag, tenzij sprake is van een systeemreserve.

De begrote toevoeging voor het jaar 2022 was € 81.000. Dit bedrag is cf. opdracht van PSA verwerkt in de jaarrekening 2022. De werkelijke besparing op de loonkosten in 2022 (toevoeging) was € 72.975. In 2023 is, na vaststelling van de jaarrekening (resultaatbestemming), het bedrag van € 8.025 weer gecorrigeerd.

In 2023 heeft een dotatie van €72.008 plaatsgevonden en is €44.067 onttrokken uit deze reserve.

Reserve verhuizing RCC en inrichten Leerpark

Een deel van het gebouw Romboutslaan is nog in gebruik bij de VRZHZ-afdeling Risico- en Crisisbeheersing als Regionaal Crisis Centrum (RCC), inclusief ROT-ruimte (Regionaal Operationeel Team), beleidsteam en actiecentra. In 2023 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheid deze ruimtes te verhuizen naar het naastgelegen pand aan de Kohnstammalaan (Leerpark), dat ook gaat fungeren als hoofdlocatie van de VRZHZ. Daarbij wordt gezocht naar een functionele inrichting, waarbij we behalve van onze eigen ervaringen ook gebruik maken van de ervaringen van andere Veiligheidsregio's. Voorgesteld wordt de verhuizing van het RCC en de inrichting van pand Leerpark als hoofdlocatie te bekostigen uit de incidentele opbrengst van de verkoop van Romboutslaan 105. In 2023 is er een reserve 'verhuizing RCC' en 'inrichten Kohnstammalaan/Leerpark als hoofdlocatie' gevormd ter hoogte van €489.927. Als de kosten lager uitvallen, zal het resterende bedrag vrijvallen als incidentele bate in de exploitatie.

Reserve schuimtransitie

Met ingang van 1 januari 2023 is een verbod van kracht geworden waardoor alleen nog onder strenge voorwaarden fluorhoudend schuim van het type C8 mag worden ingezet. In 2023 is alles op alles gezet om de voer- en vaartuigen zo snel mogelijk fluorvrij te maken en operationeel inzetbaar te maken. In 2023 heeft dit geresulteerd in het feit dat we in Zuid-Holland Zuid voor alle voer- en vaartuigen volledig fluorvrij zijn. Hiermee voldoen we aan de wet- en regelgeving. Voor de verwerving van fluorvrij schuimvormend middel voor de komende jaren zijn we samen met de Gezamenlijke Brandweer een aanbesteding gestart. De eerste vakbekwaamheidsdoelen zijn behaald.

In 2023 is €214.201 uitgegeven, dit is iets meer dan het bijgestelde begrootte bedrag van €190.000 en heeft te maken met gemelde vertraging in 2022, welke is ingehaald in 2023. Het project schuimtransitie verloopt inmiddels weer conform planning.

Reserve vervanging meubilair (huisvesting)

Vrijval reserve vervanging meubilair (huisvesting) van € 118.472. Dit betreft kosten die in het verleden in een voorziening werden verwerkt maar waarvan de accountant heeft aangegeven dat het een reserve moet worden. Die reserve is gevormd maar moet nu anders geduid worden. Zie ook de toevoeging aan de reserve dekking kapitaallasten meubilair (huisvesting). Per saldo is het vormen van deze reserve dus neutraal.

Reserve huur Romboutslaan

De 3e etage en de helft van de 4e etage van de Romboutslaan, worden voor drie jaar terug gehuurd van de nieuwe eigenaar.

De kosten voor drie jaar huur bedragen € 459.679. Het AB heeft op 23 februari 2023 besloten €459.679 uit de incidentele opbrengst verkoop Romboutslaan te bestemmen voor een reserve, waaruit de huur drie jaar lang betaald kan worden. In het huurcontract is opgenomen dat wij het gehuurde mogen onderverhuren. Als het RCC voor het einde van de looptijd van het contract is verplaatst en er een huurder gevonden is, dan worden de inkomsten ten gunste van de exploitatie gebracht.

Reserve aanbestedingstrajecten

Vorming van Reserve aanbestedingstrajecten € 200.000: Een terugkerend patroon is dat dat grote investeringen uitgevoerd worden maar onvoldoende rekening wordt gehouden met de implementatie. Deels is dit te ondervangen door deze kosten waar mogelijk op te nemen in het investeringsbedrag, maar deels betreft het zuivere exploitatiekosten. We starten een onderzoek om dit structureel te borgen afgestemd op de geplande aanbestedingen. Incidenteel, om in ieder geval de implementaties in 2024 te realiseren stellen we voor een reserve van € 200.000 voor te vormen.

Reserve dekking kapitaallasten meubilair (huisvesting)

Vorming reserve dekking kapitaallasten meubilair (huisvesting) van € 118.472. Dit betreft kosten die in het verleden in een voorziening werden verwerkt maar waarvan de accountant heeft aangegeven dat het een reserve moet worden. In 2023 is deze reserve volledig benut door o.a. vernieuwing meubilair Kohnstammlaan.

Reserve Crisisbeheersing en informatievoorziening

Vorming van Reserve crisisbeheersing en informatievoorziening ter grootte van €769.000. In 2022 zijn vanwege de vluchtelingencrisis de bestuurlijke afspraken doorstroom migratie opgesteld. Hiertoe behoorde een extra uitkering van BDuR gelden voor crisisbeheersing en informatievoorziening. Van de uitkering over 2023 resteert er nog een bedrag wat nog niet is uitgegeven. Dit komt omdat het personeel nog geworven moest worden om invulling aan de taken behorend bij deze extra uitkering te geven. Bij deze uitkering is afgesproken dat deze middelen niet mogen worden ingezet om tekorten op reguliere taken te deken of de gemeentelijke bijdrage te verminderen. Wel mogen de overblijvende middelen over 2023 in een reserve worden gestort om ze komende jaren in te zetten voor crisisbeheersing en informatievoorziening.

We melden op dit punt wel een 'let-op': Uitgangspunt is dat het Rijk deze versterkingsgelden structureel doorzet. Indien het Rijk anders besluit heeft dit grote invloed op de plannen en ontwikkelingen die in gang zijn gezet.

Voorzieningen

In onderstaand overzicht is het verloop van de voorzieningen in 2023 weergegeven.

Omschrijving	1-1-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2023
Onderhoud SB/Voertuigen	145.633	-	-	2.818	142.814
Groot onderhoud blusboot	79.720	37.043	-	54.269	62.494
Onderhoud gebouwen	877.302	525.000	-	231.901	1.170.401
Frictiekosten nieuwe organisatie	207.388	-	-	207.389	-1
Groot onderhoud materieel	108.870	200.000	-	151.697	157.174
Spaarverlof	78.433	94.826	-	-	173.259
Regeling vervroegde uittreding (RVU)	-	310.000	-	-	310.000
Totalen	1.497.346	1.166.869	0	648.074	2.016.141

Voorziening onderhoud SB-voertuigen

In 2023 is een bedrag van €2.818 besteed voor onderhoud van de schuimblusvoertuigen volgens het meerjarig onderhoudsplan. Uit berekeningen is gebleken dat met het saldo van de voorziening per 1 januari 2019 het onderhoud gedurende de resterende levensduur (tot en met 2024) voldoende is. Dat betekent dat tot 31 december 2024 geen dotaties meer hoeven plaats te vinden.

Voorziening groot onderhoud blusboot

VRZHZ beschikt over een blusboot. De voorziening heeft als doel de lasten van groot onderhoud aan de blusboot te egaliseren over de levensduur van dit vaartuig. Het groot onderhoud gebeurt conform het onderhoudsplan. Ten grondslag aan deze voorziening ligt een schema van dotaties en onttrekkingen conform een groot onderhoudsplan. In 2023 is €54.269 voor een werfbeurt type B volgens contract besteed.

Voorziening onderhoud gebouwen

Op verzoek van het Algemeen Bestuur is berekend wat aan financiële middelen nodig is als het meerjarenonderhoud uitgevoerd wordt op 100% van de norm in plaats van op 80%. Dit leidt tot gemiddelde meerkosten per jaar van € 666.092. De stijging is het gevolg van:

- Volledig uitvoeren van groot onderhoud (100% in plaats van 80%).
- Het ook na afschrijving voorzien van groot onderhoud; Op dit moment zijn na afschrijving van een pand (50 jaar) geen financiën meer begroot voor (groot) onderhoud. In de praktijk betekent boekhoudkundige afschrijving echter niet dat het pand niet meer gebruikt en onderhouden wordt, of dat er geen vervangend pand is. Om de cijfers beter aan te laten sluiten bij de realiteit wordt het onderhoud dan óók begroot na afschrijving.
- Omdat daar pas inzicht in is tegen het einde van de afschrijvingstermijn van een pand, is er in deze cijfers geen rekening gehouden met het uitgangspunt dat het onderhoud dient te worden afgestemd op de toekomst van het pand. Geconstateerd is, dat er een nadrukkelijk verband bestaat tussen toekomstbestendige brandweezorg in samenhang met het dekkingsplan en de meerjaren onderhoudskosten van de gebouwen. Gezien de vele ontwikkelingen die van invloed zijn op het dekkingsplan (belastbaarheid en beschikbaarheid vrijwilligers, andere incidenttypes, verstedelijking, etc.) heeft het DB het voornemen een bestuurlijke opdracht te verstrekken om de gevolgen van deze ontwikkelingen in beeld te brengen. Mogelijk hebben de uitkomsten van dit onderzoek effect op onze gebouwen, het is dan ook niet opportuun om nu meerkosten van €666k per jaar te ramen over een periode van 20 jaar. Een raming dient een tijdspanne te omvatten, die aansluit bij het onderzoek. We gaan uit van vier jaar. Om te komen tot een bedrag voor de komende vier jaar, is het gemiddelde berekend wat nodig zou zijn als het onderhoud op 100% wordt uitgevoerd en geen rekening gehouden wordt met opbouw van de voorziening na deze vier jaar. Uit deze berekening volgt, dat de gemiddelde meerkosten per jaar voor de komende vier jaar €387.616 zouden bedragen, opgebouwd uit extra exploitatielasten van €247.616 en €140.000 voor de voorziening waaruit het onderhoud betaald wordt.

Voorziening Friciekosten nieuwe organisatie

In 2018 heeft een herstructurering plaatsgevonden binnen VRZHZ. Deze voorziening is gevormd voor dekking van de toekomstige frictiekosten als gevolg van de herstructurering VRZHZ. De hoogte van het bedrag is gebaseerd op de 'monitor extra personeelskosten'.

Per 01-01-2023 is 1 boventallige medewerker elders in de organisatie ingezet, de loonkosten worden ook daar verantwoord. Verder is in de loop van het jaar het dienstverband van 2 boventallige medewerkers beëindigd en wordt per 01-01-2024 nóg een dienstverband van een boventallige medewerker beëindigd.

Dit alles leidt in 2023 tot een onttrekking in verband met personele lasten van € 44.800 en een vrijval in de exploitatie van €162.589. Per 31-12-2023 is de stand van de voorziening 0. Voorgesteld wordt de voorziening op te heffen.

Voorziening groot onderhoud materieel

In december 2020 bleek uit de toetsing van het MJIP aan de regelgeving dat het merendeel van de midlife updates niet als een investering gezien mag worden. Deze kosten zijn volgens regelgeving onderhoud, met uitzondering van de midlife update voor redvoertuigen. De kosten moeten dekking vinden binnen de exploitatie. Omdat de jaarlijkse kosten onregelmatig zijn, is er een voorziening gevormd zodat deze jaarlijks gelijkmatig verlopen.

De toevoegingen vinden conform MJOP's plaats. Door het toevoegen van nieuwe voertuigen is de dotatie vanaf 2023 verhoogd en geïndexeerd. Hiermee is de voorziening tot en met 2033 dekkend.

De onttrekking in 2023 betreffen de werkelijk gemaakte kosten voor het regulier geplande onderhoud van de in het MJOP opgenomen voertuigen.

Voorziening Spaarverlof

In het nieuwe cao-akkoord is overeengekomen dat medewerkers vanaf 1 januari 2022 verlofuren mogen sparen. Medewerkers die langdurig vakantie opnemen, al dan niet voorafgaand aan het pensioen, hebben een effect op de bedrijfsvoering van het team. Ze staan wel op de formatie, maar dragen niet (meer) bij aan de dienstverlening. Dit kan voor capaciteitsproblemen zorgen. Om dit capaciteitstekort het hoofd te kunnen bieden, en een buffer te hebben voor uitbetaling van niet-opgenomen spaarverlof, is het verstandig om een bedrag te reserveren voor vervanging of uitbetaling. Dit zal niet in alle situaties nodig zijn, ook nu nemen medewerkers soms langdurig vakantie op wat kan worden opgevangen door het team of worden bij einde dienstverband vakantie-uren uitbetaald.

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid heeft de keuze gemaakt om alleen de daadwerkelijke omgezette uren aan de voorziening te doteren. Voor 2023 bedraagt deze dotatie € 94.826.

Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)

Per 1 januari is in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's een regeling RVU overeengekomen. De regeling geldt voor medewerkers die voor 1 januari 2029 de AOW-leeftijd bereiken en minimaal 40 jaar overheidsdienst hebben waarvan ten minste de laatste 10 jaar bij de Veiligheidsregio. Medewerkers die een FLO-overgangsrecht hebben kunnen niet aan de RVU deelnemen. Voor onze regio komen de kosten die met deze regeling samenhangen uit op een bedrag van € 310.000.

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar

De VRZHZ heeft op 31 december 2022 de volgende langlopende schulden:

Omschrijving	1-1-2023	Toevoeginge	Aflossingen	31-12-2023	Rentelasten
Onderhandse leningen van:					
Binnenlandse Banken en overige financiële instellingen	71.108.892	7.500.000	3.694.735	74.914.157	365.205
Gemeenten	2.474.812	-	63.259	2.411.553	59.899
	73.583.704	7.500.000	3.757.994	77.325.710	425.103

Jaarstukken 2023 – Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (definitief na AB 27 juni 2024)

Op 2 januari 2023 is een aanvullende lening afgesloten met de volgende kenmerken:

Modaliteiten nieuwe lening:

- Hoofdsom : € 7.500.000,00
- Per datum : 02-01-2023
- Looptijd : 15 jaar
- Afloswijze : lineair, per de 3^e van de maand
- Rente : 0,4%, per jaar rentevast 15 jaar, per de 2^e van de maand te betalen

8.2.4 Vlottende passiva

Netto vlottende schulden

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Kasgeldleningen	-	10.000.000
Overige schulden	5.126.306	6.985.995
Totaal netto vlottende schulden	5.126.306	16.985.995

Overige schulden

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	3.259.441	5.037.508
Belastingdienst	1.795.752	1.919.670
Overige nog te betalen kosten	71.113	28.817
Specificatie overige schulden	5.126.306	6.985.995

De schuld aan de belastingdienst betreft de nog af te dragen BTW en de nog te betalen loonheffingen over december 2023. De overige nog te betalen kosten bestaan voornamelijk uit nog te betalen.

8.2.5 Overlopende passiva

Specificatie overlopende passiva

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Voortuitontvangen bedragen	238.857	2.921.325
Nog te betalen bedragen	2.048.123	3.285.150
Totaal netto vlottende schulden	2.286.980	6.206.475

Specificatie vooruit ontvangen bedragen

Specificatie vooruit ontvangen bedragen	1-1-2023	Toevoeging	Aanwending	31-12-2023
Vooruit ontvangen inkomsten opleidingen	226.893	148.906	-226.893	148.905
Overige	13.367	55.366	-13.367	55.366
Subtotaal	240.260	204.272	-240.260	204.271
Vooruit ontvangen gesubsidieerde projecten				
USAR	35.443	34.585	-35.443	34.585
Spoorzone	2.645.621		-2.645.621	-0
Subtotaal	2.681.064	34.585	-2.681.064	34.585
Totaal	2.921.324	238.857	-2.921.324	238.856

USAR

In 2023 heeft het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid een participantenbijdrage toegekend aan VRZHZ. Deze vergoeding wordt voor een deel uitbetaald aan de deelnemers van het Urban Search and Rescue Team, die vanuit de regio Zuid-Holland Zuid worden geleverd. Het overige deel is bedoeld als tegemoetkoming aan de werkgevers voor het beschikbaar stellen van personeel ten behoeve van USAR.

Spoorzone

Op 31 mei 2006 heeft het Rijk een subsidie van € 15 miljoen beschikbaar gesteld aan de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht voor het treffen van maatregelen ten gunste van een verbeterde hulpverlening op en rond het spoor door Dordrecht en Zwijndrecht. Met de verstrekte subsidie is het project Spoorzone ontstaan.

In het licht van de subsidie zijn afspraken gemaakt dat:

- de algemeen directeur van VRZHZ als gedelegeerd opdrachtgever voor dit project fungeert;
- binnen de regionale brandweer een projectorganisatie is ingericht voor de aansturing en de inhoudelijke begeleiding van dit project;
- de algemeen directeur van VRZHZ als kasbeheerder van het totale subsidieproject optreedt.

Het project kende een doorlooptijd tot en met 2020. Conform het besluit van beide colleges wordt een aantal deelprojecten ook na 2020 beheerd en onderhouden. Tevens worden na 2020 éénmalig de 2 schuimblusvoertuigen en de 4 camera's langs het spoortraject vervangen. Door significant stijgende prijzen kan de financiering hiervan niet meer volledig binnen de projectbegroting worden gevonden. Op advies van de accountant wordt voor de resterende gelden een bestemmingsreserve gevormd.

Specificatie nog te betalen bedragen

Specificatie nog te betalen bedragen	31-12-2023	31-12-2022
Rente	503	32.795
Huisvestingskosten	305.742	319.631
Debiteuren cred nota	38.398	786.588
Arbo		18.368
Inhuur	91.028	18.196
Piket	48.385	25.349
Bovenwettelijk verlof	550.073	402.084
Overige kosten (incl. trans.posten)	1.013.994	1.682.139
Specificatie nog te betalen bedragen	2.048.123	3.285.150

8.2.6 Garantstellingen

Garantstelling lening Spinel Veiligheidscentrum B.V.

In 2006 is een multidisciplinair oefenterrein in gebruik genomen. De investering en financiering hiervan zijn via Spinel Veiligheidscentrum B.V. gelopen. Per 1 januari 2010 heeft VRZHZ de aandelen voor 100% overgedragen gekregen en heeft daarmee voor 100% het eigendom van deze vennootschap.

In 2020 is door Spinel Veiligheidscentrum B.V. een lening aangetrokken voor de investering voor Plant Industrie Proces (PIP) voor een bedrag van €526.000 waarvoor VRZHZ garant staat (DB 28 januari 2016 2016/24). Het openstaande bedrag ultimo 2023 bedraagt €420.800 (zie paragraaf 6.5 Verbonden partijen).

Tot en met 2023 heeft de verstrekte garantstelling niet tot uitbetaling geleid.

8.2.7 Niet uit de balans blijken rechten en verplichtingen

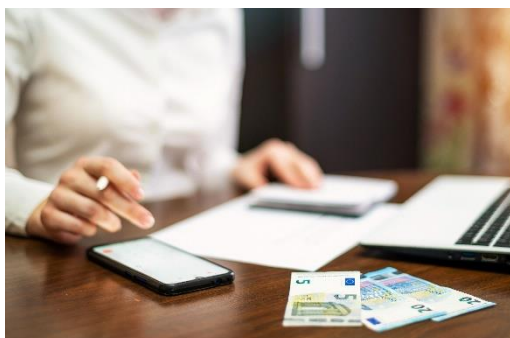
- In 2016 is een rekening-courant overeenkomst afgesloten met Spinel Veiligheidscentrum B.V. om te kunnen voorzien in de financieringsbehoefte. De rekening-courant faciliteit bedraagt maximaal € 1.000.000. Over het gemiddelde saldo wordt een rente in rekening gebracht van 0,65%;
- Voor de uitvoering van de salarisadministratie is een contract afgesloten met ADP. De jaarlijkse kosten bedragen ca. € 135.500 Is verlengd tot 1 januari 2025;
- Voor het beheer van telefoon- en internetverbindingen zijn er verschillende overeenkomsten gesloten met verschillende looptijden met Vitrumnet BV. De jaarlijkse kosten bedragen € 220.000;
- De jaarlijkse kosten van het SAAS-contract van het financiële pakket AFAS bedraagt € 66.000; deze loopt tot en met 27-07-2026;
- Voor de levering van elektriciteit is een overeenkomst afgesloten met DVEP. Loopt tot en met 31-12-2023. Dan wordt het Vattenfall. Omdat de financiële verplichting afhankelijk is van daadwerkelijke afname (op basis van clicks) wordt uitgegaan van de afname in voorgaande jaren. Deze bedroeg ca. € 250.000 gecorrigeerd met stijging energieprijzen.
- Met Sefe Energy Limited (voorheen Gazprom) is een overeenkomst voor de periode 2020 t/m 2025 afgesloten inclusief 3 optie jaren voor de levering van gas. De omvang bedraagt ca. € 225.000.
- Met Magenta MMT BV is een overeenkomst afgesloten met betrekking tot Veiligheidspaspoort voor de periode 2019 t/m 2024 inclusief verlenging tot 1 januari 2025. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 115.000.
- Het onderhoud en het oplossen van storingen aan E en W-installaties wordt door Fa. Barth uitgevoerd. Hiervoor is een overeenkomst afgesloten voor 4 jaren met een waarde van ruim € 285.000 (exclusief materiaal). De overeenkomst eindigt op 31-12-2024.
- VRZHZ heeft een juridische verplichting jegens de kosten van functioneel leeftijdsontslag (FLO) voor een beperkt aantal medewerkers. Vanwege nieuwe CAO afspraken en overgangsrecht op oude FLO-afspraken kunnen de kosten in de toekomst hoger uitvallen. VRZHZ neemt geen voorziening op in haar jaarrekening omdat op basis van in het verleden gemaakte afspraken de kosten voor FLO via het reguliere begrotingstraject afgerekend worden met de gemeente Dordrecht. Door de afspraken met de gemeente Dordrecht is namelijk geen sprake van een economisch risico voor VRZHZ.
- VRZHZ is aangesloten bij het Nederlands Instituut publieke veiligheid. De jaarlijkse bijdrage bedraagt € 385.000 (zie ook paragraaf 6.5 Verbonden partijen).
- VRZHZ is aangesloten bij de gemeenschappelijke meldkamer Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. De jaarlijkse kosten bedragen € 750.000.

- De VRZHZ heeft voor haar mobiele navigatiesysteem een contract afgesloten met LiveOp ter waarde van € 70.000 per jaar dat doorloopt tot 1 januari 2025.
- Ten behoeve van het Squit 20/20 Omgevingsdossier is een licentie-contract afgesloten met VISMA/Roxit tegen een jaarlijks bedrag van € 99.825. Het contract loopt tot en met 14 december 2025
- Met Holmatro hebben wij een overeenkomst afgesloten voor het afnemen van redgereedschap in de komende 3 jaar voor een totaalbedrag van € 477.414 (incl. btw);
- De VRZHZ gaat in 2024 5 tankautosputten afnemen van de firma Kenbri Fire Fighting B.V. (voorheen Dutch Rescue Vehicles B.V.) met een verplichting om het chassis voor te financieren. Deze financiële verplichting bedraagt € 490.695 exclusief btw. Inclusief btw is het bedrag €593.741.

8.2.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen bijzonderheden. Er zijn geen lopende claims te verwachten.

9 SiSa bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sis - d.d. 11-01-2024								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A2/01 € 7.048.105					
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort Aard controle n.v.t. Indicator: A18/01	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023)	Aard controle R Indicator: A18/02	Aard controle R Indicator: A18/03	
			1 Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0	€ 0			
			2 Hotels/centra	€ 0	€ 0			
			3 Overige specifieke meerkosten	€ 0	€ 0			
			4 Overige Meerkosten	€ 2.057.630	€ 4.057.630			
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden Som indicator 02	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: A18/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/06	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/07		
			1	€ 2.057.630	Nee	Project loopt nog door	Ja	

Specificatie

De totale BDuR-bijdrage over 2023 voor VRZHZ bedraagt €7.048.105. Van dit bedrag is €5.376.050 de reguliere BDuR bijdrage. €1.226.407 is een extra bijdrage bestemd voor Crisisbeheersing en informatievoorziening. Conform besluit van het Algemeen Bestuur is een overschot van deze extra BDuR gelden 2023 van €769.000 is gestort in de reserve Crisisbeheersing en informatievoorziening. (Zie hoofdstuk 8.2.3 Vaste passiva).

Verloop SISA	31-12-2022	Toevoeging	Aanwending	31-12-2023
BDUR 2023 Regulier	-	5.376.050	-5.376.050	-
BDUR 2023 Loon en prijsbijstelling		445.648	-445.648	
BDUR 2023 Crisisbeheersing en informatievoorziening	-	1.226.407	-457.407	769.000
	-	7.048.105	-6.279.105	769.000

10. Rechtmatigheidsverantwoording VRZHZ 2023

10.1 Rechtmatigheidsverantwoording VRZHZ 2023

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en VRZHZ regelingen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 7 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €2.304.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De onrechtmatigheid komt voort uit het afwijken op het begrotingscriterium. Deze afwijkingen komen boven de tolerantiegrens van 3% uit en waren slechts ten dele bij Bestuursrapportage II in beeld. Dit heeft echter niet geleid tot aanpassing van de begroting. De VRZHZ zal zich verder moeten ontwikkelen in de nieuwe verantwoordingssystematiek om bij dergelijke afwijkingen eerder te komen tot begrotingswijzigingen.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Bedragen x € 1.000

Begrotingscriterium	€
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het algemeen bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	18.795
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	177
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	2.128
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld	6.855
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	27.955
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd (zie Financiële verordening artikel 9, lid 4a)	23.295
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	4.660
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	511
M&O criterium	
Geen bevindingen	0

Begrotingscriterium

De totale begrotingsonrechtmatigheid welke niet past binnen het vooraf vastgestelde beleid bedraagt €4.660.000. Hieronder volgt een toelichting en onderbouwing.

1A. Overschrijding lasten programma's.

De VRZHZ heeft één programma. Binnen dit programma is er sprake van een begrotingsoverschrijding van de lasten voor een bedrag van €18.795.000. Deze overschrijding betreft voornamelijk de kosten in relatie tot Oekraïne (opvang ontheemden) en COA (crisisopvang). Hier staan echter direct gerelateerde baten tegenover. Die zijn vermeld in onderdeel 4.

1B. Overschrijding investeringsbudgetten.

In de jaarschijf 2023 zijn in totaal 27 kredieten gevoteerd door het algemeen bestuur. Het totale geraamde investeringsbedrag is €16.445.860. Daarvan is gerealiseerd €10.296.070 (62,6%). Op 5 kredieten is het budget overschreden. De overschrijding bedraagt in totaal €177.331 (1,08%) ten opzichte van het totale beschikbare budget. Bij de Bestuursrapportage II was er nog geen zicht op deze overschrijding. Het voornemen is om via regelmatige monitoring mogelijke overschrijdingen tijdig vast te stellen om het krediet te kunnen bijstellen en te laten besluiten door het bestuur.

2. Ongeautoriseerde reservemutaties.

Dit betreft het totaal van de mutaties van de reserves in de jaarrekening (zie paragraaf 7.1) verminderd met het totaal aan mutaties conform de jaarstukken 2022 die het algemeen bestuur op 29 juni 2023 heeft vastgesteld.

3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld.

Dit is het saldo van de totale overschrijding van baten, €26.450.000, en de daar direct tegenover staande hogere lasten van voornamelijk Oekraïne en COA voor een totaal van €19.390.000 (zie hoofdstuk 5 Projecten 2023).

4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid (zie Financiële verordening artikel 9, lid 4a).

Artikel 9 van de Financiële verordening hanteert het uitgangspunt dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden echter als acceptabel aangemerkt wanneer er o.a. sprake is van een overschrijding waarbij er sprake is van direct gerelateerde inkomsten die de overschrijding compenseren. In dit geval betreffen dit de volgende inkomsten:

- COA/Oekraïne en USAR €19.390.000;
- Vergoeding door gemeentes voor storting in reserves vanuit jaarstukken 2022 voor in totaal €1.450.000;
- Doorbelasting aan Rijkswaterstaat voor de projecten Haringvlietbrug en Heinenoordtunnel voor een bedrag van €270.841;
- Totaal van diverse verkopen voor een bedrag van €731.176;
- Totaal aan gevormde/aangevulde reserves besloten door het algemeen bestuur op 7 december 2023 voor een bedrag van €1.420.472

5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden

Het resterende saldo bestaat uit een totale lastenonderschrijding van €1.565.000 vermeerderd met een overschrijding op de baten van in totaal €2.837.000. Deze 2 bedragen vermeerderd met €177.300 overschrijding op investeringskredieten leiden tot een totale begrotingsonrechtmatigheid van €4.660.000. De reden van afwijkingen van de begroting zoals hierboven geschetst is, dat de afwijkingen slechts ten dele (€1.775.000) bij Bestuursrapportage II in beeld waren. Dit heeft echter niet geleid tot aanpassing van de begroting. De VRZHZ zal zich hierin verder moeten ontwikkelen.

Voorwaardencriterium

Ten aanzien van het voorwaardencriterium bedraagt de onrechtmatigheid €511.000. De onrechtmatigheid betreft de overtreding van de Europese aanbestedingswetgeving. Van dit bedrag is €401.511 te herleiden naar de kosten voor Oekraïne. Aanbesteding van deze kosten is lastig omdat er onzekerheid is over de contractduur en daarmee over de contractwaarde. Dus is ook de te bepalen aanbestedingsstrategie erg lastig. In 2024 zal dit aspect de aandacht krijgen.

Het restant voor een totaalbedrag van €197.166 is terug te voeren op 2 crediteuren waarvan de totale besteding over 4 jaren de Europese aanbestedingsgrens hebben overschreden. In 2024 zullen deze bestedingen worden geëvalueerd en zal er een eventuele nieuwe (Europese) aanbesteding gaan plaatsvinden. Door middel van regelmatige uitvoering van de spendanalyse willen we dergelijke overschrijdingen voorkomen.

C. Overige gegevens

11. Vaststelling

Dagelijks Bestuur

Als (concept) jaarrekening 2023 vastgesteld en aangeboden aan het Dagelijks Bestuur
Op 28 maart 2024.

Het Dagelijks Bestuur van de VRZHZ,

de secretaris,

C.P. Frentz

de voorzitter,

Mr. A.W. Kolff

Algemeen Bestuur

Jaarrekening 2023, vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRZHZ
in de openbare vergadering van 27 juni 2024.

de secretaris,

C.P. Frentz

de voorzitter,

Mr. A.W. Kolff

Jaarstukken 2023 – Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (definitief na AB 27 juni 2024)

Bijlagen

Bijlage 1: Programmaplan met overzicht van baten en lasten

Concern	Baten	Lasten	Saldo
Programma veiligheid	60.094	40.576	19.518
Algemene dekkingsmiddelen	364	-3	367
Kosten overhead	327	13.263	-12.937
Vennootschapsbelasting	0	22	-22
Sociaal Domein	19.116	19.116	
Onvoorzien	0		0
Saldo van baten en lasten	79.901	72.975	6.926
Mutaties reserves	1.101	3.795	-2.695
Subtotaal lasten	81.001	76.770	4.231

Bijlage 2: Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
<i>0. Bestuur en ondersteuning</i>			
0.4 - Overhead	327	13.263	-12.937
0.5 - Treasury	364	-3	367
0.8 - Overige baten en lasten	52.940	5.691	47.250
0.9 - Vennootschapsbelasting	0	22	-22
0.10 - Mutaties reserves	1.101	3.795	-2.695
0.11 - Resultaat van de rekening	0	4.231	-4.231
<i>1. Veiligheid</i>	7.154	34.886	-27.732
<i>6. Sociaal Domein</i>	19.116	19.116	
Totaal	81.001	81.001	0

Bijlage 3: Verplichte beleidsindicatoren

De door de BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die relevant zijn voor VRZHZ treft u hieronder en behoren allen tot taakveld 0. "Bestuur en ondersteuning".

Omschrijving		31-12-2023	31-12-2022
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	0,67	0,69
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	0,70	0,66
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	€ 163,58	€ 109,45
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	3,69%	3,84%
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	16,84%	16,10%

*exclusief vrijwilligers.

Bijlage 4: Risico's

1. Langdurige calamiteit				
Omschrijving	Een langdurige calamiteit vergt langdurige inzet van de crisisorganisatie. Inzet van medewerkers van partners in de crisisorganisatie VRZHZ wordt vergoed. Daarnaast vergt een dergelijke calamiteit gelet op de maatschappelijke impact en de noodzaak tot zorgvuldige evaluatie, waaronder het begeleiden van onderzoeksactiviteiten door en de Onderzoeksraad, externe ondersteuning en inzet van mensen en middelen. De ervaring met o.a. het incident Chemie-Pack is aanleiding voor dit risico en is structureel onderdeel van de Risicoparagraaf.			
Beheersingsmaatregel	Geen beheersingsmaatregel mogelijk. Dekking vindt plaats uit algemene reserve.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€500.000	40%	Hoog (20%)	Incidenteel	€40.000

2. Garantstelling en risico's leningen oefenterrein				
Omschrijving	VRZHZ staat garant voor de lening die de ZHZ Investerings B.V. (per 8 januari 2016 Spinel Veiligheidscentrum B.V.) in 2006 heeft afgesloten bij de BNG. De lening (met een totaalwaarde van €6,9 mln. en een stand per 31 december 2020 van €0,23 mln.) is aangetrokken voor de bouw van een multidisciplinair opleidings- en oefenterrein op het industrieterrein Dordtse Kil III in Dordrecht. Daarnaast hebben VRZHZ en Spinel enkele leningen afgesloten o.a. ter financiering en verbetering van de liquiditeitspositie met een totale stand per 31 december 2020 van €1,1 mln. De totale risicowaarde bedraagt per 31 december 2019: €1,4 mln. Door het vervallen van de garantieomzet is het risico ten opzichte van 2022 verhoogd.			
Beheersingsmaatregel	VRZHZ heeft de volgende beheersmaatregelen getroffen: Dienstverleningsovereenkomst gesloten tussen Spinel Veiligheidscentrum B.V. en VRZHZ voor uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken, waaronder financieel advies en treasurybeheer; Regulier management- en directieoverleg is gepland, met een vaste agenda met daarop minimaal de operationele en financiële prestaties en forecast, ter voorbereiding op de vergaderingen van de Raad van Commissarissen.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€400.000	10%	Midden 10%)	Incidenteel	€4.000

3. Uitval ICT				
Omschrijving	De uitval van middelen en in het bijzonder verbindingen en ICT tijdens een crisis. In de regionale risicoplannen staat uitval van verbindingen als een risico genoemd. VRZHZ kan op dat moment zowel getroffen als crisisbestrijder zijn. Dat kan bijvoorbeeld als het VRZHZ-gebouw in het gebied van een crisis staat of als onze eigen verbindingen falen. Op dat moment valt VRZHZ terug op haar partners en eventueel op uitwijkmogelijkheden.			
Beheersingsmaatregel	Afspraken maken en beheren met partners en leveranciers op het vlak van uitwijkmogelijkheden.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€200.000	40%	Hoog (20%)	Incidenteel	€16.000

4. Deeltijdrichtlijn				
Omschrijving	De Europese deeltijdrichtlijn gaat uit van het principe dat gelijk werk in voltijd en in deeltijd gelijk beloond moet worden. Dit conflicteert met de wijze waarop het huidige brandweerbestel is vormgegeven. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Veiligheidsberaad hebben vastgesteld dat er veel waarde wordt gehecht aan het huidige hybride stelsel van beroeps- en vrijwillig brandweerpersoneel in Nederland, en te willen zoeken naar een oplossing die dicht bij het huidige bestel blijft. Hiertoe is een landelijke denktank opgericht met als opdracht 'Onderzoek hoe de brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten en breng in kaart welke mogelijke consequenties dit voor de brandweerorganisatie heeft'. Een eerste inschatting van de gevolgen voor VRZHZ komt op een bedrag van tussen de €1,5 mln. en €2,0 mln. Financiering van de invoering van de richtlijn wordt via de gemeenten en/of het Rijk geregeld. Intern zal wel een project noodzakelijk zijn waarvoor kosten gemaakt zullen worden			
Beheersingsmaatregel	Bestuurlijke en ambtelijke beïnvloeding in overleggen. Inzetten op rijksfinanciering omdat het een stelselwijziging betreft.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€3.500.000	50%	Hoog (20%)	Structureel	€1.400.000

5. Uitval telefooncentrale				
Omschrijving	De huidige telefooncentrale dateert uit 2012, is al langere tijd hardware- en softwarematig niet meer up to date en kent een probleem met een onderdeel dat verantwoordelijk is voor het DECT-verkeer: een beperkt aantal draadloze telefoons en de bediening van de intercom op de posten Zwijndrecht en Oud-Beijerland. Mocht er uitval plaatsvinden, betekent dit: ▪ mogelijk een langere doorlooptijd van de verhelping van de storing, dit kan van 1 dag tot meer dan een week zijn; ▪ directe impact (uitval) voor het (niet mobiele) DECT-telefoonverkeer, dus ook tijdens een GRIP-situatie. De impact lijkt beperkt doordat er niet veel DECT-telefoons zijn en er beheersingsmogelijkheden zijn (zie voorstel); ▪ dat de intercoms bij posten Zwijndrecht en Oud-Beijerland buiten werking zijn. Ook hier lijkt de impact beperkt.			
Beheersingsmaatregel	Een terugval-scenario te ontwikkelen, mocht een uitval van de telefooncentrale gebeuren tijdens een GRIP-situatie (bijvoorbeeld overschakelen op mobiele telefonie of nood-telefonie). Vervangen telefooncentrale.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€50.000	50%	Hoog (20%)	Incidenteel	€5.000

6. kortstondige dienstverbanden van vrijwilligers				
Omschrijving	Omdat de brandweer vaker te maken krijgt met kortstondige dienstverbanden van vrijwilligers heeft dit als risico de gewenste sterkte niet gegarandeerd is met als gevolg consequenties voor de brandveiligheid in de VRZHZ.			
Beheersingsmaatregel	Om dit risico te kunnen beperken zal het aantal opleidingen moeten stijgen wat leidt tot een structurele verhoging van het opleidingsbudget en dus ook tot een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage aangezien dit wordt veroorzaakt door een exogene factor			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€200.000	50%	Hoog (20%)	Structureel	€80.000

7. Eigen risicodragers WW

Omschrijving	Als overheidswerkgever is de VRZHZ verplicht eigenrisicodragers voor de Werkloosheidswet (WW). Als eigenrisicodragers voor de WW betaalt de VRZHZ de kosten van de WW-uitkering, als een werknemer werkloos wordt. Het UWV betaalt de uitkering aan de werknemer en het UWV brengt deze kosten in rekening bij de VRZHZ. Gebruikelijk is om 2% van de loonsom (26 mln.) als financieel risico aan te merken. Gezien de huidige arbeidsmarkt zal de kans op werkelijke financiële consequentie beperkt zijn.			
Beheersingsmaatregel	We willen dit risico beperken door het voeren van een adequaat personeelsbeleid.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€520.000	10%	Midden (10%)	Structureel	€20.800

8. C2000 randapparatuur

Omschrijving	Op dit moment ervaren we dekkingsproblemen, welke wordt veroorzaakt door meerdere factoren en zijn er zorgen voor de continuïteit voor onze nu in gebruik zijnde randapparatuur. Na de invoering van IVC zijn verbindingproblemen ook toegenomen. IBARC (landelijke aanbesteding) is verlopen en de serviceverlening loopt achteruit. De prijzen voor randapparatuur en accessoires zijn sterk gestegen. En op dit moment moet de randapparatuur worden geüpdatet met nieuwe firmware, alleen wordt ervan uit zowel Motorola als IVC hierin geen invulling gegeven en zijn er nog onduidelijkheden met betrekking tot security. Voor 2027 staat NOVA (vervanging C2000) op de rol. Het is zeer goed denkbaar dat we op korte termijn moeten kiezen om onze randapparatuur noodzakelijkerwijs vervroegd moeten vervangen met boekverlies als gevolg. Bij vervanging in 2027 zal er eventueel weer een boekverlies ontstaan als gevolg van de vervroegd noodzakelijke vervanging. In totaal wordt ingeschat dat het boekverlies €1.000.000 zal bedragen.			
Beheersingsmaatregel	Geen beheersingsmaatregel mogelijk. Krediet voor vervanging zal moeten aangevraagd bij het Algemeen Bestuur			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€1.000.000	50%	Hoog (20%)	Incidenteel	€100.000

Bijlage 5: Kredieten

Onderstaand is de staat van de kredieten opgenomen. In principe worden kredieten met een looptijd van langer dan 2 jaar afgesloten, tenzij er een verplichting aan ten grondslag ligt of tenzij redenen aanwezig zijn om deze te handhaven en over te brengen.

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Realisatie	Restantkrediet	Over te brengen
Ademlucht	84.637	84.662	-25	-
Apparatuur werkplaats	577.650	71.390	506.260	506.260
Bluskleiding	1.133.248	1.076.442	56.806	56.806
Communicatiemiddelen	66.346	25.589	40.757	39.054
Copi voertuigen	-	91.400	-91.400	-91.400
Dienstauto's	386.261	244.569	141.692	138.126
Dienstbussen	-	-	-	-
Duikapparatuur	18.029	-	18.029	18.029
EHBO en zuurstofflessen	15.144	12.866	2.278	-
Gebouwen	554.655	108.626	446.029	446.630
Grof en extreem geweld	66.965	65.982	983	-
Haakarmbakken	49.006	7.322	41.684	-
Hosemaster	32.876	47.950	-15.074	-
IBGS	11.016	7.416	3.600	-
Laadpalen (Dordrecht)	15.125	3.369	11.756	11.756
Meubilair en ICT thuiswerkplek	131.573	-	131.573	-
Operationale informatie voorziening	30.450	31.250	-800	-
PBM	798.424	9.275	789.149	789.149
Redvoertuigen incl bekapping	3.281.518	2.995.327	286.191	133.643
Regionale SB's	2.578.588	2.984	2.575.604	2.575.604
Ritregistratiesysteem	77.267	-	77.267	77.267
Scooters	47.000	17.000	30.000	-
Spoorzone SB's	1.408.436	563.878	844.558	844.558
Tankautospuut incl bekapping	4.902.329	4.582.584	319.745	-
Trailer blusboot	1.273	1.158	115	-
Trekker materieel	2.270	-	2.270	-
Website ZHZ Veilig	175.000	245.032	-70.032	-
Totaal	16.445.086	10.296.070	6.149.016	5.545.483

Vooruitlopend op het vastgestelde investeringsplan 2024, zijn voor een aantal nieuwe investeringen in 2023 kosten gemaakt. Voor deze nieuwe investeringen zijn de hiervoor beschikbaar gestelde kredieten niet opgenomen.

Begroting 2025 VRZHZ
Versie 27 juni 2024
Documentnummer: 95991

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Veiligheid voorop	5
2.1	Wat we willen bereiken	5
2.2	Wat we daarvoor doen	5
2.3	Versterking BDuR gelden	6
2.4	Wat mag het kosten?	6
3.	Uitwerking van de sporen	9
3.1	Passend acteren op ons risicobeeld	9
3.2	Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing	10
3.3	Krachtige brandweezorg op maat door beroeps en vrijwilligers	13
3.4	Informatie gestuurd werken	14
3.5	Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid	15
3.6	Wendbaar en duurzaam organiseren	16
4.	Paragrafen	17
4.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17
4.2	Onderhoud kapitaalgoederen	19
4.3	Financiering	20
4.4	Bedrijfsvoering	23
4.5	Verbonden partijen	24
4.6	Meerjarig investeringsplan	27
5.	Financiën	28
5.1	Algemeen	28
5.2	Overzicht van baten en lasten	28
5.3	Overzicht van de gemeentelijke bijdragen	28
5.4	Incidentele baten en lasten	29
5.5	Meerjarenraming 2025-2028	29
5.6	Uiteenzetting financiële positie	30
5.7	Verloop van reserves	30
5.8	Verloop van voorzieningen	31
6.	Vaststelling	33
7.	Bijlagen	34
7.1	Overzicht van baten en lasten naar kostensoorten	34
7.2	Programmaplan met overzicht van baten en lasten	35
7.3	Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling	35
7.4	Verplichte beleidsindicatoren	35
7.5	Geprognostiseerde balans	36
7.6	Risico's	37

1. Inleiding

Ontwikkelingen

Er spelen diverse ontwikkelingen waarvan we verwachting dat die ook een doorwerking naar 2025 hebben.

Toekomstbestendige brandweezorg:

Ook is de opdracht gegeven om een beeld te gaan schetsen van een toekomstbestendige repressieve brandweezorg voor Zuid-Holland Zuid. Hier gaan we graag mee aan de slag en dit wordt besproken in het algemeen bestuur oktober 2024. De uitwerking van besluiten zal effect hebben op 2025.

Multi Intelligence Centre > Veiligheids- Informatie Knooppunt

Het project loopt volgens de 5-jaren planning. Eind 2023 is besloten om de landelijke ontwikkelingen in dit domein te verwerken in een actualisatie van het projectplan. Het MIC gaat voortaan door als Veiligheids- Informatie Knooppunt (VIK) van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Efficiencytaakstelling BDuR

Vanaf 2025 hebben we te maken met een efficiencytaakstelling van de BDuR gelden. Dit bedrag is als taakstelling opgenomen in de ontwerpbegroting 2025.

Riskfactory

Er is een voorgenomen besluit genomen over het realiseren van een Risk Factory in Zuid-Holland Zuid. In de Risk Factory werken we gezamenlijk met partnerorganisaties aan het vergroten van de zelfredzaamheid en de veerkracht van de samenleving, in het bijzonder kinderen. Dit afgestemd op de risico's die onze regio kenmerken.

Nieuwbouw Kazerne Sliedrecht

Bij het opstellen van deze begroting was er nog geen definitief besluit over de nieuwbouw in Sliedrecht, zodat deze investering en kapitaallasten nog niet in deze begroting zijn verwerkt.

Structurele nadelen in relatie tot jaarrekening 2023

Bij de aanbidding van deze ontwerpbegroting wordt in de oplegbrief gesproken over de structurele gevolgen voor 2024 en 2025 die voortvloeien uit de jaarrekening 2023. Hierin worden ook besluiten betrokken die in 2023 zijn genomen maar nog niet voor zienswijze aan de gemeenten zijn voorgelegd. Het gaat om de bijdrage omzetting afschrijving, bijdrage MJOP huisvesting, energie en vakbekwaamheid. Die zijn nu nog niet in de voorliggende begroting verwerkt maar worden na zienswijze behandeld in het algemeen bestuur van juni 2024 en na besluitvorming verwerkt in de begroting.

MeerjarenInvesteringsPlan

In paragraaf 4.6 staat het geactualiseerde meerjaren investeringsplan. De grootste verandering is de verschuiving van het krediet huisvesting van circa 10 miljoen van de jaarschijf 2024 naar 2026. De jaarschijf 2025 is iets hoger geworden door prijsstijgingen en verduurzaming die de normale indexatie te boven gaan, zoals ook toegelicht en besproken in Burap-II van 2023. Dekking van de bijbehorende

kapitaallasten vindt plaats via de reserve egalisatie kapitaallasten die we in 2023 met €333.000 hebben aangevuld.

Beroepsziekten

Begin 2024 is de noodzaak voor aandacht voor posttraumatische stressstoornis (PTSS) bij brandweerpersoneel nadrukkelijk naar voren gekomen. Een onderwerp dat we niet op zichzelf zien, want ook de vraagstukken rond bijvoorbeeld PFAS geven vraagstukken over de gevolgen voor betrokken medewerkers. De Veiligheidsregio's werken landelijk samen op het gebied van deze vraagstukken, waarbij het belangrijk is de vraag te beantwoorden: *Hoe kan goed werkgeverschap ingevuld worden voor het personeel van de veiligheidsregio's, dat als gevolg van hun werkzaamheden bij de veiligheidsregio, geconfronteerd worden of zijn met mentale klachten en/of PTSS. Daarbij is van belang na te denken over hoe we mentale klachten nog beter kunnen voorkomen*

Hoe is de begroting opgebouwd?

In hoofdstuk 2 schetsen we een samenvatting van het programma dat de VRZHZ voert. Hoofdstuk 3 gaat in op de verschillende (beleids-)doelstellingen, opgebouwd langs de lijn van de zes sporen uit het concept beleidsplan. De verplichte paragrafen van de begroting komen aan bod in hoofdstuk 4, waarna vervolgens hoofdstuk 5 de financiële begroting toont.

2. Veiligheid voorop

De begroting van de Veiligheidsregio bestaat in essentie uit het taakveld 'risico-, crisisbeheersing en brandweer' en vormt zo onderdeel van het programma Veiligheid. De begroting (en jaarrekening) van de Veiligheidsregio is opgezet als een 'plug-in' voor de gemeentelijke programmabegroting. Het volgt de opzet van het BBV, als ware het een (deel)programma.

2.1 Wat we willen bereiken

Het **beoogd effect** van dit programma is weergegeven in de visie van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid:

Wij vergroten de veiligheid van iedereen die in Zuid-Holland Zuid woont, werkt of recreëert. We stimuleren en bevorderen veiligheid en veilig gedrag. We doen dit met voor hun taak uitgeruste medewerkers en in nauwe verbinding met onze gemeenten en samenwerkingspartners. Informatie wordt door ons steeds beter gebruikt om veiligheid te verbeteren. Wij werken risicogericht en tonen flexibiliteit bij het oppakken van strategische opgaven. Bij incidenten reageren we adequaat om een onveilige situatie te voorkomen, te beperken of te bestrijden.

2.2 Wat we daarvoor doen

Om dit effect te realiseren, voeren wij voor onze 10 gemeenten in de regio taken uit op het gebied van risicobeheersing, crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening, ondersteund door taken op het gebied van bedrijfsvoering. In het beleidsplan 2022-2025 zijn voor de komende periode de volgende 6 sporen benoemd:

1. Passend acteren op ons risicobeeld
2. Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing
3. Het leveren van krachtige brandweezorg op maat door beroeps en vrijwilligers
4. Informatie gestuurd werken
5. Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid
6. Wendbaar en duurzaam organiseren

De uitvoering van onze taken hangt sterk samen met ons risicoprofiel. Een opvallende factor in ons risicobeeld is de vele infrastructuur, met dagelijks het vervoer van grote hoeveelheden verschillende gevaarlijke stoffen. Rivieren die bijdragen aan het overstromingsrisico. Indringende vraagstukken als we die verbinden met de grote woningbouwopgave in onze regio, die voor een groot deel plaats vindt op locaties met veel infrastructuur of die onder water lopen bij een overstroming. Daarnaast is er steeds meer aandacht voor wat we "nieuwe typen crises" noemen zoals een pandemie of digitale verstoring. Crises die de maatschappij kunnen ontwrichten.

Dat doen we niet alleen als VRZHZ. We werken nauw samen met gemeenten en partners als de OZHZ, de DG&J, andere hulpdiensten, maar ook waterschappen en nutsbedrijven. En we werken steeds intensiever

op landelijk niveau als veiligheidsregio's samen. De rol van het Veiligheidsberaad in de aanpak van de Corona pandemie is hier een voorbeeld van. En zo kijken we landelijk ook naar vraagstukken als de taakdifferentiatie van de brandweer, de arbeidsvoorwaarden en de ontwikkeling van informatie gestuurd werken.

2.3 Versterking BDuR gelden

In augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken over doorstroom migratie tot stand gekomen. Deze afspraken hielden verband met de inzet van de veiligheidsregio's in de vluchtelingencrisis. Eén van deze afspraken betreft een structurele toevoeging van in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) ten behoeve van de veiligheidsregio's. Deze toevoeging loopt gefaseerd op van €46 miljoen in 2023 tot €83 miljoen structureel vanaf 2026.

Deze extra BDuR gelden zijn bestemd voor de verdere versterking van de (toekomstige) crisisbeheersing, informatie gestuurd werken de informatiepositie en risico- en crisiscommunicatie. Een deel van het budget in landelijk ingezet voor de vorming van KCR2. Met de eerste tranche uit 2023 is binnen de VRZHZ personeel aangetrokken om de inhoudelijke stap vooruit te gaan maken. De Gezamenlijke Landelijke Agenda Crisisbeheersing - opgesteld door het Rijk, veiligheidsregio's en andere partners - geeft richting aan deze stap vooruit.

Binnen deze kaders richt de VRZHZ zich op het verder professionaliseren van crisisbeheersing door te werken aan: preparatie op sluimerende, domein overstijgende en langdurige crises; interregionale en rijk-regio samenwerking en risico- en crisiscommunicatie. Verder versterken we onze informatiepositie door binnen ons netwerk de informatiedeling te bevorderen tot waardevolle informatie (dashboards) en kennis. In dit kader wordt Risico-monitoring en -duiding een belangrijk speerpunt in 2025. Hiermee kunnen sneller en meer adequaat schakelen in aanloop naar en tijdens crises.

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio's – als effect van de ophoging van de BDUR – worden verlaagd. Ook is het niet de bedoeling met de extra financiële middelen gaten te vullen op het gebied van andere taakgebieden van de veiligheidsregio's.

2.4 Wat mag het kosten?

De geïndexeerde begroting

Onderstaand zijn de baten en lasten weergegeven van de geïndexeerde begroting 2025 ten opzichte van de begroting 2024.

Concernniveau 2025 Bedragen x € 1.000	Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	57.259	56.949	310
Mutaties reserves	0	310	-310
	57.259	57.259	0

Het verloop van de gemeentelijke bijdrage is daarin als volgt:

Verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2025	Gemeentelijke
<i>(bedragen x1.000)</i>	bijdrage 2025
Begroting 2024	44.597
<u>Mutaties</u>	
Loonindex 2025 5,4%	1.583
Prijsindex 2025 1,6%	287
Gemeentelijke bijdrage 2025	46.468

Bovenstaande is exclusief de kosten FLO. Voor de kosten inclusief FLO zie paragraaf 5.3.

Meer dan indexeringen

In de aanbieding aan de gemeenten voor zienswijze is aangegeven dat voor 2025 sprake is van meer dan alleen een indexering. Concreet gaat het om de volgende zaken:

- Extra kosten ivm leningenportefeuille: € 290.000
- Extra kosten ivm Meerjarig onderhoudsplan (MJOP): € 388.000
- Extra Energiekosten: € 186.000
- Extra Kosten vakbekwaamheid: € 407.000
- Voordeel saldo mee en tegenvallers: € 90.000

Na het doorlopen van de zienswijzeprocedure en vaststelling van de jaarrekening 2023 in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 27 juni 2024 wordt de gemeentelijke bijdrage voor 2025 als volgt:

Verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2025	Gemeentelijke
<i>(bedragen x1.000)</i>	bijdrage 2025
Begroting 2024	44.597
<u>Mutaties</u>	
Omzetting annuitair-lineair	290
MJOP huisvesting	388
Structureel tekort vakbekwaam jaarrekening 2023	407
Structureel tekort energie jaarrekening 2023	186
Structurele mee- en tegenvallers jaarrekening 2023	-90
Loonindex 2025 5,4%	1.583
Prijsindex 2025 1,6%	287
Gemeentelijke bijdrage 2025	47.649

De tabellen in deze begroting, met uitzondering van de toegevoegde tabel in hoofdstuk 5.3, zijn conform de primaire begroting inclusief loon- en prijsindex, maar waarbij nog geen rekening gehouden is met de instemming van het algemeen bestuur 27 juni 2024 met de hierboven genoemde extra verhogingen. De technische verwerking hiervan vindt plaats bij bestuursrapportage-1 in 2025.

Kosten voor de vluchtelingenopvang voor zowel Oekraïne als COA zijn niet opgenomen in de begroting. Ten eerste, omdat nog onbekend is welke inzet in 2025 nodig is en ten tweede, omdat het uitgangspunt is dat alle kosten door het Rijk worden vergoed.

3. Uitwerking van de sporen

In de volgende 6 paragrafen volgen we de sporen uit het beleidsplan.

3.1 Passend acteren op ons risicobeeld

Kerntaken

- Het adviseren op basis van het regionaal risicoprofiel.
- Het opstellen van specifieke planvorming voor onderscheiden risico's en crises.
- Het aanwijzen van bedrijfsbrandweren.
- Het prepareren op zwaartepunten uit het regionaal risicoprofiel zoals bijvoorbeeld incidentbestrijding te water.

Specifiek in 2025

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Aandachtsgebied natuurlijke omgeving: Klimaatverandering en klimaatadaptatie – de manier waarop men zich op het veranderende klimaat voorbereid en aanpast - raakt de gehele veiligheidsketen. Het dienstjaar 2025 staat in het teken van het verder uitwerken en implementeren van de klimaatvisie van de VRZHZ. 1. Wij definiëren een ambitie op basis van de klimaatvisie en ontwikkelen een plan van aanpak met een koppeling aan onze wettelijke en niet-wettelijke taken zoals onder andere: het voorkomen, beperken, bestrijden van brand en ongevallen met gevaarlijke stoffen, hulpverlening, het inventariseren van risico's, rampen en crises, en het adviseren op omgevingsplannen. Hierbij werken wij met vakspecialisten die alle taken vertegenwoordigen. 2. Wij creëren bewustwording voor de effecten van klimaatverandering op de veiligheidsketen. Onze ambitie is om collega's te enthousiasmeren om uit de te verwachten problemen juist kansen te creëren (om denkend vermogen).	1. Wij hebben een overzicht op ontwikkelingen met betrekking tot klimaatadaptatie en verduurzaming die impact hebben op wettelijke en niet-wettelijke taken en zijn in staat om deze in de uitvoering van de taken mee te nemen. 2. Klimaatverandering en klimaatadaptatie zijn onderdeel van lange-termijn besluitvormingen zoals grote aanbestedingen & programma's.
Aandachtsgebied gebouwde omgeving: (Brand)veiligheid in de gebouwde omgeving is niet vanzelfsprekend. Nieuwe initiatieven, innovatie in bouwmethodes, duurzaamheid en energievoorzieningen resulteren in nieuwe risico's en inzichten. De grote opgaven binnen onze gemeenten voor intensivering van de woningbouw en het creëren van werkgelegenheid onderstrepen het belang van aandacht voor veiligheid in de gebouwde omgeving. Blijvend investeren wij daarom in brandonderzoek, risico-inventarisatie, advisering, toezicht en de vertaling naar planvorming en operationele voorbereiding. Dit heeft een sterke relatie met risicogericht adviseren.	Wij adviseren (on-)gevraagd in relatie tot projecten waarbij verdichting van de bebouwde omgeving (als gevolg van de woningbouwopgave) aan de orde is. Wij focussen ons op woongebouwen. Wij monitoren ontwikkelende risico's en zetten zo nodig actieprogramma's op. Wij willen in samenwerking met gemeenten de noodzakelijke voorschriften op het gebied van bluswatervoorziening en bereikbaarheid borgen (bruidsschat).
Aandachtsgebied technologische omgeving: De energietransitie heeft een steeds grotere impact en is volop in beweging. De verwachtingen werken we uit tot reële scenario's. De opbrengsten vertalen we in 2025 tot risico's en een plan om deze te minimaliseren.	De impactanalyse van de energietransitie op transportveiligheid is in 2024 uitgevoerd. Met bruikbare opbrengsten gaan we in 2025 de bijkomende risico's vaststellen

Zo is de verwachting dat een toename van het gebruik van waterstof, leidt tot een grotere transportstroom ammoniak (als energiedrager van waterstof). Van welke volumes gaan we uit? Via welke transportmodaliteit? Welke risico's brengt dit met zich mee? Hoe komen we tot een geaccepteerd risiconiveau?	en stellen we een plan op om deze te minimaliseren.
Schuimbluscapaciteit We werken aan de versterking van schuimbluscapaciteit binnen onze regio. Daarnaast wordt de samenwerking met Prorail op dit gebied voortgezet. Deze samenwerking bestaat uit dat de gezamenlijk aanbesteedde specialistische schuimblusvoertuigen voor de spoorzone en de samenwerkingsafspraken geïmplementeerd worden. De overstap wordt gemaakt naar fluorvrije schuim, omdat fluor een negatief effect heeft op milieu en gezondheid. Dit betekent dat uitvoering gegeven moet worden aan een transitieproces voor schuimvormend middel.	Het vakbekwaamheidsprogramma (het laatste onderdeel van de schuimblustransitie) ten aanzien van de schuimtransitie is afgerond.
Actualisatie Regionaal (RCP)Crisisplan VRZHZ: Volgens artikel 16 van de Wvr stelt het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een crisisplan vast. Hierin zijn in ieder geval de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing beschreven. Mede aan de hand van landelijke ontwikkelingen wordt het Regionaal Crisisplan in 2025 voor de periode 2026 – 2029 geactualiseerd. Hierin zal met name aandacht zijn voor de doorontwikkeling crisisbeheersing en de sluimerende, domein overstijgende crises'. Insteek is om samen met Rotterdam-Rijnmond één crisisplan op te stellen.	Er een actueel en toekomstbestendig RCP dat is vastgesteld en door middel van samenwerking met onze partners tot stand is gekomen.

3.2 Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing

Kerntaken

- Het adviseren en toezicht houden op het gebied van brandveiligheid en omgevingsveiligheid.
- Het multidisciplinair adviseren over evenementen en samenwerking in evenementenveiligheid.
- Het opstellen van mono- en multidisciplinaire planvorming voor crisisbeheersing en rampenbestrijding.
- Het onderhouden van een parate en geoefende crisisorganisatie.
- Het uitvoeren van de taken voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).
- Het uitvoeren van taken op het gebied van Bevolkingszorg.

Specifiek in 2025

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Deskundig adviseren op risico's: Industriële Veiligheid: <i>Seveso-inspecties en risicorelevante bedrijven</i> In 2023 zijn we begonnen met het implementeren van een Seveso-inspectiepool samen met inspecteurs van de Veiligheidsregio's Zeeland en Rotterdam-Rijnmond. Onze inspecteurs werken in 2025 gedeeltelijk in de andere regio's en vice versa. Door deze samenwerking wordt de kennis, kunde en ervaring van onze inspecteurs vergroot. Met elkaar inspecteren we alle Seveso inrichtingen in onze regio. Daarnaast houden we toezicht op de geoefendheid van de aangewezen bedrijfsbrandweren. Waar nodig handhaven we, in samenwerking onze partners. In 2023 heeft er een onderzoek plaatsgevonden, waaruit bleek dat bedrijven onder de Seveso-drempelwaarden op het gebied van (brand)veiligheid een aandachtspunt zijn de komende jaren. In 2025 gaan	100% van de aantallen Seveso inrichtingen en bedrijfsbrandweer plichtige inrichtingen zijn controleert We adviseren op alle relevante aanvragen waarbij tenminste 90% van de adviezen integraal overgenomen zijn door het bevoegd gezag. Het met de OZHZ en gemeente afgestemde toezichtprogramma is volledig uitgevoerd.

we, in samenwerking met OZHZ en het Waterschap door met het inspecteren bij deze bedrijven Bebouwde omgeving In 2025 adviseren we bij de realisatie van risico relevante gebouwen, zijn we betrokken bij het toezicht tijdens de realisatie en gaan we tijdens de gebruiksfase langs om toe te zien of de relevante voorschriften nageleefd worden. Waar mogelijk doen we dit in samenwerking met andere partners zoals de OZHZ. Ruimtelijke ordening We adviseren over ruimtelijke vraagstukken, met specifiek aandacht voor externe veiligheid, bluswater, bereikbaarheid, klimaatverandering en verdichting. We voeren omgevingsscans en risicoanalyses uit. Het bevoegd gezag kan op basis van onze adviezen een bewuste risicoafweging maken bij hun besluiten.	
Omgevingswet Infrastructurele (a)- en ruimtelijke (b) ontwikkelingen zijn van invloed op de omgeving en hulpdiensten. In 2025 implementeren wij een strategie (opgesteld en geaccordeerd in 2024). Deze helpt ons bij grote infrastructurele werken en ruimtelijke ontwikkelingen op de juiste positie in de juiste fase invloed uit te oefenen op ontwerp en planning, zodat de veiligheidsregio de veiligheid in de regio en de paraatheid van de hulpdiensten kan blijven garanderen. • VRZHZ is een betrouwbare en capabele gesprekspartner vooraan in het planproces van grootschalige ruimtelijke/infrastructurele ontwikkelingen; • VRZHZ borgt haar belangen op gebied van fysieke veiligheid, transportveiligheid en paraatheid van hulpdiensten; • De anders in te zetten – of aanvullend benodigde capaciteiten (kwalitatief & kwantitatief) is in beeld en kan worden afgezet tegen de aantoonbare voordelen die deze inspanningen oplevert	a. In 2025 gebruiken wij de ontwikkelde “blauwdruk” om bij Grote Infrastructurele werken als partner aan de juiste tafels te komen, zowel op gemeentelijk, regionaal als provinciaal niveau. Hier hebben wij de juiste informatiepositie en borgt de Veiligheidsregio de thema’s fysieke veiligheid, transportveiligheid en paraatheid. Onze visie op fysieke veiligheid bij grote Infrastructurele werken is verankerd in elke omgevingsvisie. VRZHZ vervult de trekkersrol voor de aanpalende Veiligheidsregio’s op dit thema. b. VRZHZ zit vroegtijdig als partner aan tafel om informatie op te halen én te brengen bij toekomstige trajecten die de regio direct of indirect raken. Dit doen wij door: i. Investeren in het juiste netwerk ii. Actief handelen iii. Kijken naar de kansen niet de belemmeringen iv. Betrouwbare partner zijn: intern goed georganiseerd om extern op te kunnen treden
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen: Op 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) in werking getreden voor nieuwbouw in gevolgklasse 1. Op z’n vroegst zal op 1 januari 2025 dit ook gelden voor verbouw objecten in gevolgklasse 1. Deze objecten kennen een dusdanig laag risicoprofiel dat de Veiligheidsregio niet of zeer beperkt betrokken is bij de vergunningverlening voor deze objecten. Omdat de werkwijze van de Wkb in gevolgklasse 2 en 3 deels hetzelfde is monitoren wij de implementatie van de Wkb en analyseren wat dit betekent voor onze werkwijze indien gevolgklasse 2 en 3 in werking treedt. Gevolgklasse 2 en 3 treedt pas in werking na de evaluatie van de Wkb die uiterlijk op 1 januari 2027 plaats heeft gevonden.	Wij monitoren actief de gevolgen van de implementatie van de Wkb voor gevolgklasse 1. Wij participeren actief in proeftrajecten voor gevolgklasse 2. Wij bereiden onze werkwijze voor zodat deze aansluiten bij de gevolgen van de Wkb voor gevolgklasse 2 en 3.
Risicogericht werken: Met een risicogerichte benadering worden onderbouwde keuzes gemaakt over hoe om te gaan met veiligheidsrisico’s. Waar regelgeving van toepassing is, wordt deze toegepast, maar soms zijn andere beïnvloedingsmogelijkheden effectiever om het veilig te maken. Door bewustzijn te creëren kan men betere keuzes maken in de inrichting van een gebied of object of men kan ervoor kiezen een risico weloverwogen te accepteren. Om dit gesprek goed te voeren, is het noodzakelijk om in een	Het landelijke beleidskader risicogericht werken is geborgd in de werkprocessen van de afdeling Risico- en Crisisbeheersing.

zo vroeg mogelijk stadium met de initiatiefnemer en betrokken partners aan tafel te zitten en het goede gesprek aan te gaan.	
Crisisgericht werken: In 2024 wordt de Gezamenlijke Landelijke Agenda Crisisbeheersing vastgesteld. Deze beslaat een periode van 6 jaar (2024 – 2029) en wordt na 3 jaar herijkt. Hierin opgenomen 3 ambities met onderliggende (thema) activiteiten; 1. Versterken voorbereiding en paraatheid 2. Versterken van een weerbare samenleving 3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit	Wij onderschrijven de ambities en thema's vanuit de Gezamenlijke Landelijke agenda. Deze implementeren wij Regionaal op basis van een plan van aanpak dat we in 2024 opstellen.
Investeren in netwerken: Het in 2024 opgestelde plan van aanpak Account- en netwerkmanagement crisisbeheersing VRZHZ zetten we uit door het verder verbinden, verdiepen en borgen van onze interne en externe relaties met onze keten, kennis en netwerkpartners.	In ons samenwerkingsverband maken we aan de voorkant heldere afspraken, zowel intern als extern, zodat voor alle betrokken partijen duidelijk is wat de doelstelling en het beoogde eindresultaat is. Dit borgen we en komen we gezamenlijk na.
Cyclisch leren en evalueren: Vanuit de contourennota en de Gezamenlijke Landelijke Agenda Crisisbeheersing verder vormgeven aan het cyclische proces van crisisbeheersing. Dit door het proces van vakbekwaam worden en blijven (Opleiden, Trainen en Oefenen) aan te vullen met Testen, Evalueren, en Leren. Daarmee geven we inhoudelijk verder vorm aan de borging van de PDCA-cyclus van multidisciplinaire vakbekwaamheid.	De gehele PDCA-cyclus van Testen, Leren en Evalueren is ingericht en geborgd.
Bovenregionaal en landelijke samenwerking: Nieuwe crisestypen houden zich niet aan regionale grenzen. Bovenregionale samenwerking wordt daarmee steeds belangrijker. Hiervoor werken we op landelijk, interregionaal en regionaal niveau samen met onze netwerkpartners.	In 2025 geven we invulling aan de samenwerking met Rotterdam-Rijnmond op het gebied van Crisisbeheersing. Conform het plan dat in 2024 gezamenlijk is opgesteld. Op het gebied van Hoogwater en overstroming organiseren we een bovenregionale oefening met de regio's om ons heen.
GHOR: Een sterke zorgketen: Op landelijk niveau werkt de GHOR samen op zeven thema's: strategie & governance, ketencontinuïteit van de zorg, omgevingsveiligheid, evenementenadvisering, informatiemanagement, onderzoek en crisisbeheersing.	De uitwerking van de landelijke thema's ten behoeve van een sterke zorgketen worden uitgewerkt in (boven)regionale afspraken en werkzaamheden.
Continuïteit en (door)ontwikkeling Bevolkingszorg In 2025 worden de in 2024 ingezette brede doorontwikkeling van Bevolkingszorg verder vormgegeven. Onderdeel hiervan is de regionale coördinatie op Bevolkingszorg aan de hand van; - landelijke en regionale kwaliteitscriteria - een meerjarenbeleidsplan vakbekwaamheid Bevolkingszorg, - accountmanagement	Een volledig operationele gemeentelijke crisisorganisatie die bestaat uit goed opgeleide medewerkers. Deze crisisorganisatie is in staat om met alle relevante (crisis)partners samen te werken voor, tijdens en na een ramp of crisis.

3.3 Krachtige brandweezorg op maat door beroeps en vrijwilligers

Kerntaken

- Het leveren van parate brandweezorg.
- Het verwerven, beheren en onderhouden van materiaal en materieel.
- Het verzorgen van de vakbekwaamheid (vakbekwaam worden en blijven) van het operationeel personeel.
- Het opstellen van procedures en regelingen voor het brandweeroptreden.
- Het zorgdragen voor het goed verlopen van de alarmering en melding van de brandweer en de juiste en tijdige operationele informatie voor het operationeel optreden.
- Het beheren, door ontwikkelen en toekomstbestendig maken van het brandweeractiecentrum.

Specifiek in 2025

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Deeltijdrichtlijn: Uitwerking en implementatie van de deeltijdrichtlijn.	Er is daar waar bekend en binnen de mogelijkheden die we hebben geanticipeerd op de gevolgen van de deeltijdrichtlijn.
Toekomstbestendige repressieve brandweezorg: Uitvoering geven aan de bestuurlijke opdracht rondom de toekomstbestendige repressieve brandweezorg	De door het bestuur gekozen richting met betrekking tot het toekomstbestendig maken van de repressieve brandweezorg is uitgewerkt en vertaald naar vastgoed via een meerjareninvesterings- en onderhoudsplan
Kwaliteitsverbetering en borging vakbekwaamheid: We werken aan kwaliteitsverbetering en borging door het beter aantoonbaar maken van de vakbekwaamheid van het operationeel	De wijze waarop vormgegeven wordt aan de borging van de vakbekwaamheid van het repressieve

personeel en de ondersteunende rollen binnen vakbekwaamheid (instructeurs en oefenleiders).	brandweerpersoneel is beschreven in een visie.
Behalen KAB voor vakbekwaamheid: Voor vakbekwaam worden behouden we onze certificering conform het waarderingskader Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen (KAB)	De audit Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleiding is met een positief resultaat afgerond.
Innovatieve toepassingen vakbekwaamheid: We investeren in het toepassen van virtual en augmented reality, zoals het simuleren van incidenten in ons verzorgingsgebied tijdens opleidingen en oefenen.	Een visie is vastgesteld waarin beschreven staat op welke wijze we op een innovatieve manier vakbekwaamheid toekomstgericht vorm gaan geven.
Vakbekwaamheid Organiseren van leergangen en trainingen die noodzakelijk zijn voor het vakbekwaam worden en blijven van het repressief personeel. Deze activiteit is kostenverhogend door onder andere indexatie, nieuwe aanbestedingen en sneller verloop van brandweerpersoneel. Hierop moeten we inspelen.	Er is voldoende personele en financiële capaciteit om de noodzakelijke programma's vakbekwaam worden en blijven aan te kunnen bieden aan het repressief brandweerpersoneel
Werkplaatsen: De huisvesting van de werkplaatsen wordt aangepast om efficiënter te werken en dat we nieuwe technologische ontwikkelingen verwerken in de werkwijze.	Er is een nieuwe locatie van de werkplaatsen op de begane grond van het Leerpark gerealiseerd met vernieuwde testapparatuur en die voldoet aan de wet- en regelgeving en dat er ergonomisch gewerkt kan worden.
Vervanging randapparatuur C2000 De kwetsbaarheid van het C2000 netwerk oplossen.	De randapparatuur van het C2000 netwerk is vervangen.

3.4 Informatie gestuurd werken

Kerntaken

- Het onderhouden van een Veiligheids Informatie Knoopunt (VIK);
- Het verzorgen van actuele en gestructureerde informatie over onder andere objecten, voorzieningen, controles en incidenten;
- Het signaleren van trends en ontwikkelingen en data vertalen naar producten die bijdragen om risico's eerder te onderkennen of effectiever te bestrijden.

Specifiek in 2025

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Informatie gestuurd werken (IGW) Informatie gestuurd werken is de basis voor moderne crisesbeheersing. In 2024 start de VRZHZ met het organisatie brede programma IGW. Het programma richt zich op de organisatiebrede verbinding van informatie, data en projecten die hier nauw aan verbonden zijn. Doel is om te ontwikkelen naar een informatieknooppunt voor veiligheidsinformatie in ZHZ, dat permanent beschikbaar en actueel is. Geen woorden maar data.	We zijn tevreden als op basis van organisatie breed informatiebeleid inzicht wordt verschaft in (crisisbeheersing) vraagstukken en keuzes kunnen worden gemaakt. Het programma wordt uitgevoerd conform planning met specifieke aandacht voor:

Informatie wordt een productiemiddel om onze kerntaken uit te voeren. Maar ook om onze partners te ondersteunen met onze data. We gebruiken de informatie van onze partners en delen onze gegevens met partners als het wettelijk kan en mag. Zo signaleren we makkelijker trends en ontwikkelingen en kunnen we risico's en veiligheidsvraagstukken beter duiden	- Digitale fitheid van de medewerkers - Risicomonitoring en risicoduiding
Veiligheid Informatie Knooppunt (VIK) We richten een 24/7 Veiligheids Informatie Knooppunt (VIK) in voor de Veiligheidsregio. Dit doen we samen met de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond. De inrichting sluit aan bij de landelijke ontwikkeling (KCR2 en programma Versterking Landelijke Informatievoorziening) en kent ruimte voor aanvullende regionale behoeften. Het VIK voorziet ten minste in een actueel veiligheidsbeeld, risicomonitoring en duiding, en kent een component early warning. Het voormalige Multi Intelligence Centrum (MIC) heeft als vliegwiel gediend om deze vervolgstap te zetten.	Als VRZHZ en VR-RR kennen we een operationeel VIK, dat een formele borging kent, en voorziet in middelen, mensen (o.a. Calamiteiten Coördinator) en processen ten behoeve van de informatiepositie van de veiligheidsregio.
Op weg naar volwassen Business Intelligence (BI) Verdere ontwikkeling van Business Intelligence, zodat we een volwassen niveau van BI bereiken.	De visie op BI is aangescherpt naar de laatste standaarden en we hebben onze organisatie ingericht om aan deze standaarden te voldoen.

3.5 Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid

Kerntaken

- Het geven van voorlichting op het gebied van (brand)veiligheid.
- Het verzorgen van risicocommunicatie.
- Het verzorgen van crisiscommunicatie.
- **Specifiek in 2025**

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Risico & Crisiscommunicatie: In 2025 voeren we de in 2023 in gang gezette doorontwikkeling uit. Zowel procedureel in de praktijk als organisatorisch met de samenwerkingspartners. In de uitvoering dragen we daarmee ook bij aan de zelfredzaamheid van de samenleving.	We werken meer evidence-based, hebben een goede en doelgroepgerichte benadering van risico- en crisiscommunicatie. De doelgroepen zijn in kaart gebracht en op basis daarvan worden de boodschappen en communicatiemiddelen op maat gemaakt zodat ze aansluiten bij de belevingswereld en (taal)niveau. We bouwen ons communicatienetwerk, gemeenten en andere partnerorganisaties (Waterschappen, RWS, e.d.) afhankelijk van het thema, uit en verstevigen deze door middel van samenwerking.
Doelgroepgerichte aanpak (brand)veilig leven: Veiligheid creëer je niet alleen en niet alleen met fysieke veiligheidsvoorzieningen. Het handelen van mensen is van grote invloed op de mate van veiligheid. Wij enthousiasmeren, inspireren en motiveren doelgroepen om (brand)risico's aan te pakken. Wij volgen de	Het plan van aanpak "De Zorg Brandveilig" is gereed

maatschappelijke ontwikkelingen, inventariseren de risico's rondom deze thema's en vertalen dit in een aanpak afgestemd op de situatie en de doelgroep. We focussen ons met name op: Senioren We investeren in de samenwerking met zorginstellingen, zowel intra- als extramurale zorg, met als doel een veiligere leef- en woonomgeving voor de steeds groter wordende groep senioren. Bewoners in woongebouwen We signaleren, analyseren en duiden risico's in woongebouwen en adviseren over brandveiligheid. De doelgroep jeugd wordt in 2025 voornamelijk bediend vanuit de Risk Factory	Integrale advisering brandveiligheid in woongebouwen is geborgd
Risk Factory: De Risk Factory is de plek waar verschillende doelgroepen reëel potentiële gevaarlijke situaties uit de dagelijkse praktijk kunnen beleven. Van een bus die een kind niet ziet vanwege de dode hoek of de vlam in de pan. En ook herkenbaar, groepsdruk bij jongeren of een telefoon die opgeladen wordt in bed of bij het bad.	Indien in 2024 wordt besloten een Risk Factory op te richten is het doel om deze in 2025 ingericht en werkend te hebben.

3.6 Wendbaar en duurzaam organiseren

Kerntaken

- Het uitvoeren van de ondersteunende PIJOFACH taken.

Specifiek in 2025

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Vergroening wagenpark We weten hoe we planmatig toegroeien naar een wagenpark dat voornamelijk alternatief aangedreven is.	Een meerjarig plan inclusief financiering rondom de overgang naar een wagenpark dat beschikt over voornamelijk alternatief aangedreven dienstvoertuigen is vastgesteld.
(Ver)binden Binden alleen is niet meer genoeg. Verbinding is onze uitdaging op de arbeidsmarkt voor 2025 en verder. Zowel in- als extern: als huidige werkgever, als potentiële nieuwe werkgever, als netwerkpartner.	Als de continuïteit in onze organisatie geborgd is, we ons onderscheidend profileren op de arbeidsmarkt en aantrekkingskracht hebben op bestaande en nieuwe medewerkers.

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beschikbare weerstandscapaciteit (in €)	Ultimo 2025
Algemene reserve per 31 december	500.000
Onvoorzien	10.000
	510.000

De algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene tegenvallers. Conform Besluit 2018 664A, houdt VRZHZ een eenvoudige, bescheiden buffer aan van 1% van het totaal van de lasten van het begrotingsjaar met een minimum van € 500.000.

Risico's

Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de begroting. In de onderstaande tabel wordt een geactualiseerd overzicht van de huidige risico's gepresenteerd. Indien risico's zijn afgedekt middels maatregelen, zoals het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van (bestemmings-)reserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle, zijn ze niet opgenomen in deze paragraaf. Voor de volledige beschrijving van de risico's wordt verwezen naar bijlage "Risico's".

Nr.	Risico	Financiële gevolgen (in €)	Kans (%)	Risicoprofiel	I/S*	Benodigde capaciteit (in €)
1.	Langdurige calamiteit	500.000	40%	Hoog (20%)	I	40.000
2.	Garantstelling en risico's leningen oefenterrein	400.000	10%	Midden (10%)	I	4.000
3.	Uitval middelen en ICT	200.000	40%	Hoog (20%)	I	16.000
4.	Deeltijdrichtlijn	3.500.000	50%	Hoog (20%)	S	1.400.000
5.	Uitval telefooncentrale	50.000	50%	Hoog (20%)	I	5.000
6.	Kortstondig dienstverband van vrijwilligers	200.000	50%	Hoog (20%)	S	80.000
7.	Eigen risicodrager WW	520.000	10%	Midden (10%)	S	20.800
8.	C2000 randapparatuur vervangen	1.000.000	50%	Hoog (20%)	I	100.000
						1.665.800

* Bij een structureel risico gaan wij conform ons beleid uit van 4 jaar.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ } 510.000}{\text{€ } 1.665.800} = 0,31$$

Aan deze ratio is de volgende waardering toegekend:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

In geval de weerstandsratio een onvoldoende waardering kent, wordt de algemene reserve van VRZHZ niet aangevuld ter dekking van haar risico's. Het niet gedekte deel van het risico wordt verlegd naar de deelnemende gemeenten. Het is aan de deelnemende gemeenten dit ongedekte deel van de risico's middels hun eigen risicomanagement af te dekken. Hieronder treft u de weerstandsratio van VRZHZ op basis van de weerstandscapaciteit en geactualiseerde risicoparagraaf.

Kengetallen

In onderstaande tabel is een aantal kengetallen opgenomen die inzichtelijk moeten maken over hoeveel (financiële) ruimte VRZHZ beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen.

Kengetal	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	88,5%	186,2%	144,2%	155,5%	146,5%	136,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	86,3%	177,2%	134,1%	145,9%	137,2%	128,0%
Solvabiliteitsratio	7,2%	1,5%	8,3%	7,5%	7,6%	7,9%
Structurele exploitatieruimte	4,6%	0,1%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,5%

Onderstaande signaleringswaarden zijn afgesproken:

Kengetal	Gezond	Neutraal	Risicovol
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de totale baten (excl. mutaties reserves). Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De Provincie adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt de schuldquote zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

Als gevolg van investeringen neemt de financieringsbehoefte toe. Hiervoor worden zowel lang- als kortlopende geldleningen afgesloten.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin VRZHZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe groter de weerbaarheid.

De solvabiliteit, als de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, is verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar. Dit komt door de toename van het eigen vermogen (reserves) en de afname van het vreemd vermogen (geldleningen)

Toelichting overschrijding signaleringswaarden bovenstaande kengetallen:

De materiële vaste activa worden gefinancierd met kort- en langlopende geldleningen. Financiering vindt plaats op basis van de liquiditeitsbehoefte in het begrotingsjaar en prognose voor de middellange termijn. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De toename van het vreemde vermogen is geen financieel probleem zolang de jaarlijkse lasten gedekt worden uit de reguliere exploitatie.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen hoe groot de structurele exploitatieruimte is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief cijfer betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente van de langlopende leningen) te dekken.

Een lage structurele exploitatieruimte betekent dat eventuele financiële tegenvallers nagenoeg niet zelfstandig opgevangen kunnen worden.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materieel & Logistiek

Onderhoud en reparatie aan voertuigen, persoonlijke bescherming en uitrusting voert de afdeling Materieel & Logistiek van VRZHZ zelfstandig, dan wel onder regie extern uit. Hiervoor heeft zij in Dordrecht werkplaatsen ingericht. Onderhoud wordt uitgevoerd op basis van onderhoudsbladen en een onderhoudssysteem. Onze mensen zijn gecertificeerd om deze werkzaamheden uit te voeren.

Wij werken vanuit een meerjarig investeringsplan. Het meerjarig investeringsplan (MJIP) blijft ongewijzigd werken vanuit de methode "technische afschrijving" dat inzicht geeft in de te vervangen middelen (o.a. vaar- en voertuigen, persoonlijke beschermingsmiddelen). Wijzigingen worden vooraf, maar ook tussentijds bij onverwachte problemen, ter besluitvorming voorgelegd aan het directieteam en via de bestuursrapportages doorgeleid aan het algemeen bestuur.

Het MJIP geeft duidelijke richtinggevende kaders aan met betrekking tot de beschikbare budgetten voor de uitvoering van de desbetreffende jaarschijf. Een punt van aandacht blijft echter de prioritering, de geldende regelgeving, de beschikbare menskracht ten behoeve van de uitvoering alsmede de planning van de leveringsketen. Het doorschuiven van een investering is uiteraard niet wenselijk, maar in sommige gevallen onvermijdbaar.

Voor sommige kosten van onderhoud zijn er ook voorzieningen getroffen (schuimblus voertuigen, groot onderhoud blusboot en groot onderhoud materieel).

Vastgoedbeheer

Het beheer en onderhoud is planmatig georganiseerd en gericht op het behoud van het gewenste kwaliteitsniveau waarin de beoogde functie van gebruik ongestoord mogelijk wordt gemaakt. Het

onderhoud is uitgewerkt in een 4-jaarlijks te actualiseren Meerjaren Onderhoudsplan voor het groot onderhoud.

Sinds 1 januari 2016 heeft VRZHZ panden in eigendom, voor het onderhoud van deze panden is een voorziening ingesteld. In deze voorziening wordt jaarlijks een bedrag gestort. Gedurende het jaar worden de uitgaven gemonitord en gevolgd. In 2023 is op verzoek van het Algemeen Bestuur berekend wat er aan financiële middelen nodig is als het meerjarenonderhoud uitgevoerd wordt op 100% van de norm in plaats van op 80%. Deze meerkosten zijn toegekend en onderhoud zal vanaf 2024 volledig uitgevoerd worden op basis van 100%.

Voor de kosten van onderhoud van kapitaalgoederen zijn voorzieningen getroffen op basis van actuele meerjarige onderhoudsplannen. (zie paragraaf 5.8.)

4.3 Financiering

Rentevisie

Ten tijde van het opstellen van de begroting bedraagt de 3-maands Euribor 3,912 %. De ontwikkelingen op de kapitaalmarkt worden in de gaten gehouden, zodat op basis van de financieringsbehoefte zo optimaal mogelijk gebruikgemaakt wordt van de renteontwikkeling. Op basis van het investeringsplan zal bekeken worden in hoeverre deze met langlopende middelen worden gefinancierd, zodat tegenover de vaste activa in beginsel langlopende schulden staan.

Renterisiconorm

Onder renterisiconorm wordt verstaan: "een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar". Op grond van artikel 2, lid 2 van de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Wet Fido) is de renterisiconorm voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% met een minimum van € 2,5 miljoen¹. Dit houdt in dat in een jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal aan herfinanciering of renteherziening toegestaan is. Het Rijk heeft het maximumpercentage ingesteld om ervoor te zorgen dat de rentelast over de jaren min of meer stabiel blijft.

Renterisiconorm (RNN) Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
1) Renteherzieningen				
2) Aflossingen	4.845	5.305	5.638	5.638
3) Renterisico (1 + 2)	4.845	5.305	5.638	5.638
4) Renterisiconorm komend jaar	11.452			
5a) Ruimte onder renterisiconorm (= 4>3)	6.607			
5b) Overschrijding renterisiconorm (= 3>4)				
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal komend jaar	57.259			
Percentage	20%			
Regeling (4)	11.452			

¹ Bron: Overheid.nl 21-12-2015

EMU saldo

Het EMU-saldo geldt binnen de Europese Unie als een indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen. Dit cijfer geeft aan of een overheid een overschot of een tekort heeft. Dit cijfer moet opgenomen worden omdat het Rijk een verplichting heeft naar Europa. In onderstaande tabel is het EMU saldo voor de jaren 2024 tot en met 2028 opgenomen.

				2024	2025	2026	2027	2028
EMU-SALDO (bedragen x € 1.000)				-5.748	-4.563	-9.346	2.845	3.446
				-5.748	-4.563	-9.346	2.845	3.446
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-220	-220	-100	-100	-100
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-1.612	0	0	0	0
			Liquide middelen	-9	0	0	0	0
			Overlopende activa	-2.612	0	0	0	0
	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	3.240	5.155	4.695	-5.638	-5.638
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-4.158	-812	4.551	2.693	2.092
			Overlopende passiva	2.213	0	0	0	0

Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt verstaan 'een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar'. Op grond van artikel 2, lid 1 van de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden is de kasgeldlimiet voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2%².

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal 1 jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De kasgeldlimiet is bepaald op een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de jaarbegroting, zoals deze bij aanvang van het jaar is vastgesteld, met een ministeriële regeling vastgesteld minimumbedrag.

² Bron: Overheid.nl

Saldo ultimo maand	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000
1 Vlottende korte schuld	1	10.000	4		7	10.000	10	
	2		5		8	10.000	11	
	3		6		9		12	
2 Vlottende middelen	1	11.644	4	6.696	7	9.210	10	7.587
	2	7.798	5	11.346	8	15.704	11	15.256
	3	15.480	6	6.462	9	13.629	12	8.454
3 Netto vlottende schuld (+) danwel netto vlottende middelen (-)	1	-1.644	4	-6.696	7	790	10	-7.587
	2	-7.798	5	-11.346	8	-5.704	11	-15.256
	3	-15.480	6	-6.462	9	-13.629	12	-8.454
4 Gemiddelde netto vlottende schuld (+) danwel gemiddelde overschot vlottende middelen (-)		-8.307		-8.168		-6.181		-10.432
5 Kasgeldlimiet		4.033		4.033		4.033		4.033
6a Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)		12.340		12.201		10.214		14.465
6b Overschrijding van de kasgeldlimiet (4-5)								
7 Begrotingstotaal		49.184		49.184		49.184		49.184
8 Percentage regeling		8,2%		8,2%		8,2%		8,2%
9 Kasgeldlimiet		4.033		4.033		4.033		4.033

Schatkistbankieren (SKB)

Bij het saldobehoor dienen de voorschriften rond Schatkistbankieren in acht te worden genomen. Onder deze regeling worden tijdelijk overtollige geldmiddelen, rekening houdend met een drempelbedrag, bij het Ministerie van Financiën gestald. Wanneer VRZHZ het drempelbedrag overschrijdt, dient het meerdere afgestort te worden in 's Rijks Schatkist.

Het drempelbedrag voor is gelijk aan 2,00% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan €500 miljoen. De drempel is nooit lager dan €1.000.000.

Het drempelbedrag voor 2025 bedraagt € 1.145.000.

Berekening drempelbedrag SKB 2025	Bedragen x € 1.000
Begrotingstotaal	57.259
Relevant percentage	2,0%
Drempelbedrag (afgerond)	1.145

Kredietrisico's

Bij het verstrekken van leningen en het verlenen van garanties loopt VRZHZ het risico dat de betrokken partijen niet aan hun financiële verplichtingen richting VRZHZ kunnen voldoen. Daarom neemt VRZHZ risico-bepalende maatregelen en voert een actief risicobeheer. VRZHZ berekent de risico's op wanbetaling van de betreffende geldnemers. Dit wordt het kredietrisico genoemd.

Kredietrisico (ultimo 2023)	Gegarandeerd/ Verstrekt	Kredietrisico
Garanties t.b.v. rechtspersonen	420.800	4.208
Verstrekte leningen	1.740.000	17.400
Totaal	2.160.800	21.608

Rentetoerekening

Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld Treasury geboekt. In onderstaand schema is weergegeven hoe de rentetoerekening voor de begroting 2025 heeft plaatsgevonden.

Rentetoerekening		x € 1.000
Externe rentelasten over de korte en lange financiering		515
Externe rentebaten over de korte en lange financiering		
Saldo rentelasten en rentebaten		515
Rentelast projectfinanciering aan taakveld doorberekenen		
Saldo door te rekenen externe rente aan taakvelden		515
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente		-405
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury		110

Financiering

In onderstaande tabellen is het (meerjarige) verloop van de langlopende geldleningen zichtbaar.

2025

Leningnr.	Instelling	Datum overeenkomst	Oorspronkelijk bedrag	Rente %	Rente / aflossing	Saldo 1-jan	Opgenomen	Aflossingen	Rente-lasten	Saldo 31 december
						1-1-2025		2025	2025	31-12-2025
40115116	BNG	1-10-2021	5.000.000	0,48%	12x pj	4.472.222		166.667	21.033	4.305.555
40115115	BNG	2-1-2025	7.500.000	0,62%	12x pj		7.500.000	458.333	45.079	7.041.667
40115114	BNG	2-1-2024	7.500.000	0,51%	12x pj	7.041.667		500.000	34.531	6.541.667
40115113	BNG	2-1-2023	7.500.000	0,40%	12x pj	6.541.667		500.000	25.083	6.041.667
40115112	BNG	3-1-2022	7.500.000	0,25%	12x pj	6.041.667		500.000	15.677	5.541.667
40115111	BNG	1-10-2021	15.000.000	0,22%	12x pj	11.833.333		1.000.000	24.277	10.833.333
40115216	BNG	18-11-2021	45.283.443	0,61%	12x pj	40.629.311		1.509.448	243.235	39.119.863
40114220	BNG	1-10-2020	1.900.000	0,39%	4x pj	1.659.319		60.759	6.365	1.598.560
Giessenlanden		25-11-2015	1.418.000	2,40%	4x pj	1.166.988		31.343	27.929	1.135.646
Hendrik-Ido-Ambacht		25-11-2015	1.460.000	2,40%	4x pj	1.179.787		34.989	28.227	1.144.798
Lening nieuwbouw Strijen		1-7-2025	2.500.000	3,50%		-	2.500.000	83.333	43.750	2.416.667
Lening nieuwbouw Dordrecht		1-7-2026	10.000.000	3,50%		-	-	-	-	-
			112.561.443			80.565.962	10.000.000	4.844.872	515.188	85.721.090

2026-2028

Jaar	Oorspronkelijk bedrag	Saldo 1 januari	Opgenomen	Aflossingen	Rentelasten	Saldo 31 december
2026	112.561.443	85.721.090	10.000.000	5.305.035	706.880	90.416.055
2027	112.561.443	90.416.055	-	5.638.369	852.754	84.777.686
2028	112.561.443	84.777.686		5.638.369	800.661	79.139.318

4.4 Bedrijfsvoering

VRZHZ hanteert in haar programmabegroting en programmaverantwoording 6 sporen. Eén hiervan betreft 'Wendbaar en duurzaam organiseren', welke gewijd is aan de bedrijfsvoering van VRZHZ. Omwille van de leesbaarheid en om dubbelingen te voorkomen, verwijzen wij u voor de inhoudelijke verantwoording over de bedrijfsvoering naar hoofdstuk 3.6.

Als aanvulling op spoor 6 'Wendbaar en duurzaam organiseren' worden ten aanzien van de bedrijfsvoering en de kosten hiervan, de volgende kengetallen genoemd:

Kengetal		2025
Personeelsleden in dienst	Medewerkers	336
	Vrijwilligers	732
Personeel van derden	Kosten	€ 266.284
Automatisering	Kosten	€ 2.131.372

4.5 Verbonden partijen

In onderstaande tabel is opgenomen wat achtereenvolgens het belang van VRZHZ in de verbonden partijen, het eigen vermogen, het vreemd vermogen en het resultaat van het boekjaar is.

Kengetal	Belang		Eigen vermogen x € 1.000		Vreemd vermogen x € 1.000		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
Spinel Veiligheidscentrum B.V. te Dordrecht	100%	100%	2.705	3.233	1.969	1.471	528
NIPV te Arnhem	0%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

* De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2022 aangezien de jaarrekening van 2023 nog niet beschikbaar is.

In de volgende tabellen is opgenomen in hoeverre de verbonden partijen bijgedragen aan het behalen van de doelstellingen van VRZHZ.

Verbonden partij	Spinel Veiligheidscentrum B.V. te Dordrecht
Aard activiteiten en financiering	De vennootschap is eigenaar en exploitant van het opleidings- en oefenterrein voor brandweer en hulpdiensten, gelegen aan Spinel 100 te Dordrecht. De vennootschap heeft een eigen begroting, jaarrekening en financiële administratie cf. Titel 9 BW2. Huisbankier is BNG Bank. De VRZHZ staat, als enig aandeelhouder, garant voor de financiering bij de BNG Bank. De VRZHZ betaalt bijdrage voor het opleiden, trainen en oefenen van repressief personeel (inkomsten van de vennootschap). De VRZHZ verkoopt zelf 'trainings-arrangementen' en trainingen aan publieke en private partijen, teneinde inkomsten van derden te genereren.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Opleiding, training en oefening van repressief personeel (voornamelijk brandweer) in de regio ZHZ. Een eigen oefenterrein in de regio is van belang om vrijwilliger en beroepskrachten in dichte nabijheid van woonplaats/kazerne te kunnen trainen en oefenen.
Bestuurlijke betrokkenheid	- VRZHZ is 100% aandeelhouder - Leden van het Algemeen Bestuur hebben zitting in aandeelhoudersvergadering namens de aandeelhouder (VRZHZ) - Drie leden van Dagelijks Bestuur vormen de toezichthouder van de vennootschap (Raad van Commissarissen) - Algemeen directeur VRZHZ is directeur-bestuurder van de vennootschap
Relevante ontwikkelingen/ risico's	- De VRZHZ staat (sinds 2005) garant voor de totale lening bij de BNG Bank. De vennootschap heeft in overleg met de RvC en de VRZHZ herstelmaatregelen genomen. De liquiditeit zal op langere termijn aantrekken. Met de onderliggende businesscase is er geen direct risico op een claim van de BNG Bank op de borg. - Per 31/12/2015 is de samenwerkingsovereenkomst (PPS) verlopen t.b.v. de exploitatie over de periode 2005-2015. Een andere B.V. van de VRZHZ was hierin commandite. Voor de beëindiging van de samenwerking is een overeenkomst gesloten. Dit heeft geleid tot de betaling van een transitievergoeding van €1,2 mln. Voor betaling van deze vergoeding heeft de B.V. vreemd vermogen aangetrokken bij de VRZHZ. Deze verplichting is overgenomen in de businesscase van Spinel Veiligheids-centrum B.V. Als gevolg van een nieuw aangetrokken lening voor Proces Plant Industrie (PIP) waarvoor de VRZHZ ook garant staat, is het financiële risico gestegen naar €0,5 mln. - In september 2019 is in afstemming met de belastinginspecteur een verzoek voor een fiscale eenheid BTW tussen de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en Spinel Veiligheidscentrum B.V. ingediend. Op 11 maart 2022 is hier een beslissing op ontvangen. Vanaf 1 april merkt de belastingdienst de Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid en Spinel Veiligheidscentrum B.V. aan als fiscale eenheid voor de btw. Deze beslissing is gebaseerd op artikel 7, lid 4 van de Wet op de omzetbelasting 1968. - Met ingang van begroting 2023 is de garantieomzet met de VRZHZ komen te vervallen

Verbonden partij	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (voorheen Instituut Fysieke Veiligheid)
Aard activiteiten en financiering	1. Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) is het publiek kennisinstituut dat veiligheidsregio's, Rijksoverheid en crisispartners onderling verbindt en versterkt met onderzoek, onderwijs, ondersteuning en informatie. Het NIPV fungeert als een centre of expertise als het gaat om 2. De activiteiten van het NIPV worden voornamelijk gefinancierd uit Rijksbijdragen en bijdragen van Veiligheidsregio's en uit de Bijdrage Doeluitkering Rampenbestrijding
Openbaar belang dat wordt behartigd	Het NIPV draagt bij aan de maatschappelijke doelstelling om Nederland samen veiliger en veerkrachtiger te maken.
Bestuurlijke betrokkenheid	1. Het NIPV is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo). Het NIPV is in de Wet veiligheidsregio's vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid. 2. Het bestuur van het NIPV is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. 3. De voorzitters van de 25 Veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV
Relevante ontwikkelingen/ risico's	Begin 2022 heeft het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) een nieuwe naam gekregen, te weten Nederlands Instituut Publieke Veiligheid

4.6 Meerjarig investeringsplan

Het Meerjarig investeringsplan (hierna: MJIP) is, conform de begrotingsrichtlijnen 2019 (AB2017/2229), op basis van nieuw vastgesteld beleid volledig geactualiseerd. Ook is het MJIP vanaf 2021 geïndexeerd en is de nota 'Waarderen en afschrijven' geactualiseerd (AB2021/64).

Hieronder zijn de jaarschijven 2025-2028 van het MJIP weergegeven. De jaarschijf 2025 wordt middels deze begroting vastgesteld. De jaarschijven 2026 - 2028 zijn ter kennisname.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Aanhangwagens				79.121
C2000 apparatuur			1.009.377	75.956
Dienstauto's	195.000	116.045	170.902	140.308
Dienstbussen	334.121		52.748	680.443
Duikapparatuur			47.473	
Haakarmvoertuigen/bakken	400.881		263.738	163.517
Huisvesting	2.269.962	10.367.616		
ICT	571.442	508.579	31.181	158.243
Kleding		89.671	144.528	
Meubilair	229.450	115.350	58.300	47.400
Overige		102.594		387.167
Tankautospuut incl bekapping	3.911.983	3.110.220		
Werkplaatsapparatuur	163.201			
Vrachtwagens				105.495
Voorfinanciering 5 TS'en	555.088			
Persoonlijke beschermingsmiddelen	221.856	302.032	521.857	208.669
Eindtotaal	8.852.984	14.712.107	2.300.103	2.046.320

5. Financiën

5.1 Algemeen

De primaire begroting 2025 is gebaseerd op de uitgangspunten van de door het dagelijks bestuur vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2025 (2023-95195).

- Uniformering kaderstelling GR-en op ZHZ niveau; de lasten van de begroting 2025 te indexeren met de loon- (5,4%) en de prijsindex (1,6%). Genoemde percentages worden toegepast op de meest recent vastgestelde (primaire) begroting.
- Kostenverdeelssystematiek; de ingroei en uitgangspunten zoals vastgesteld in het algemeen bestuur van 22 februari 2018 (2018/060 en 2018/062).
- Beleidsplan; het beleidsplan 2022-2025 zoals vastgesteld in het algemeen bestuur van 9 december 2021 (2021/869a).

Onderstaande tabellen, met uitzondering van de toegevoegde tabel in hoofdstuk 5.3, zijn conform de primaire begroting waarbij (nog) geen rekening gehouden is met de besluiten zoals vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 27 juni 2024, die leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage (zie ook pagina 7; Meer dan indexeringen).

5.2 Overzicht van baten en lasten

De programmabegroting 2025 bestaat uit het programma Veiligheid.

Concerniveau 2025	Realisatie 2023			Begroting na wijziging 2024			Begroting 2025		
Bedragen x C 1.000	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	72.975	79.901	6.926	51.992	51.714	-278	57.259	56.949	-310
Mutaties reserves	3.795	1.101	-2.695	52	330	278	0	310	310
	76.770	81.001	4.231	52.044	52.044	0	57.259	57.259	0

5.3 Overzicht van de gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel is de gemeentelijke bijdrage conform primaire begroting opgenomen.

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage	Mutaties FLO	Mutaties indexatie	Totale gemeentelijke bijdrage	Waarvan FLO	Excl. FLO	Verdeling mutaties in%
	2024		2025	2025			
Alblasserdam	1.740.701	-	72.936	1.813.637	-	1.813.637	3,9%
Dordrecht	14.352.023	61.602	531.121	14.944.746	1.252.403	13.692.343	28,4%
Hendrik-Ido-Ambacht	2.325.486	-	112.209	2.437.694	-	2.437.694	6,0%
Papendrecht	2.909.805	-	125.300	3.035.105	-	3.035.105	6,7%
Sliedrecht	2.384.069	-	99.118	2.483.186	-	2.483.186	5,3%
Zwijndrecht	4.454.426	-	187.014	4.641.440	-	4.641.440	10,0%
Molenlanden	4.585.957	-	181.404	4.767.361	-	4.767.361	9,7%
Gorinchem	3.472.053	-	155.222	3.627.275	-	3.627.275	8,3%
Hardinxveld-Giessendam	1.432.894	-	61.715	1.494.609	-	1.494.609	3,3%
Hoeksche Waard	8.130.764	-	344.106	8.474.870	-	8.474.870	18,4%
Totaal	45.788.178	61.602	1.870.144	47.719.924	1.252.403	46.467.521	100,0%

*) De percentages ten behoeve van de verdeling van de mutaties 2024-2025 zijn op basis van de septembercirculaire 2023 gemeentefonds, cluster OOV-subcluster brandweer. E.e.a. conform de vastgestelde Kostenverdeelssystematiek (AB2018/060).

NB in bovenstaande tabel zijn de voorstellen voor verhoging naast de indexering zoals in de aanbiedingsbrief aan gemeenten opgenomen nog niet verwerkt. In onderstaande tabel is de verwerking hiervan inzichtelijk gemaakt.

Na het doorlopen van de zienswijzeprocedure en de vaststelling van de jaarrekening 2023 in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 27 juni 2024 (zie ook pagina 7; Meer dan indexeringen) alsook de aanpassing van de verdeelsleutel wordt de gemeentelijke bijdrage voor 2025 als volgt:

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage 2025 oude verdeelsleutel exclusief FLO	Gemeentelijke bijdrage 2024 nwe verdeelsleutel exclusief FLO	Mutaties extra bijdrage gemeenten 2025 exclusief FLO	Totale bijdrage gemeenten 2025 exclusief FLO	% o.b.v. sept. circulaire 2023
Alblasserdam	1.813.637	1.807.040	45.939	1.852.979	3,9%
Dordrecht	13.692.343	13.210.938	335.849	13.546.787	28,4%
Hendrik-Ido-Ambacht	2.437.694	2.797.188	71.110	2.868.298	6,0%
Papendrecht	3.035.105	3.104.439	78.921	3.183.360	6,7%
Sliedrecht	2.483.186	2.458.418	62.498	2.520.916	5,3%
Zwijndrecht	4.641.440	4.623.497	117.539	4.741.036	9,9%
Molenlanden	4.767.361	4.520.339	114.916	4.635.255	9,7%
Gorinchem	3.627.275	3.851.201	97.905	3.949.107	8,3%
Hardinxveld-Giessendam	1.494.609	1.553.788	39.500	1.593.288	3,3%
Hoeksche Waard	8.474.870	8.540.672	217.121	8.757.793	18,4%
Totaal	46.467.521	46.467.521	1.181.299	47.648.820	100%

5.4 Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de incidentele baten en lasten conform begroting weergegeven.

Presentatie van het structureel saldo	Realisatie	Primaire begroting	Primaire begroting
x € 1.000	2023	2024	2025
Lasten	72.975	51.992	57.259
Baten	79.901	51.714	56.949
<i>Saldo baten en lasten</i>	6.926	-278	-310
Stortingen in reserves	3.795	52	0
Onttrekkingen aan reserves	1.101	330	310
<i>Saldo mutaties reserves</i>	-2.695	278	310
Resultaat	4.231	0	0
Incidentele lasten	3.572	52	0
Incidentele baten	962	0	0
<i>Saldo incidentele baten en lasten</i>	2.610	52	0
Structureel resultaat	2.610	52	0

De incidentele baten zijn de onttrekkingen uit de incidentele reserves. De egalisatiereserve kapitaallasten en dekking kapitaallasten zijn structurele reserves. Zie 5.7 Verloop van reserves.

5.5 Meerjarenraming 2025-2028

In onderstaande tabel is de meerjarenraming voor het programma Veiligheid opgenomen (in 2026-2028 is gerekend voor loonindex met resp. 4,5%; 3,9% en 3,9% en prijzen met resp. 1,6%; 1,6% en 1,6%).

Concerviveau 2025	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
Bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	57.259	56.949	-310	59.040	58.730	-310	60.688	60.378	-310	62.393	62.083	-310
Mutaties reserves	0	310	310	0	310	310	0	310	310	0	310	310
Resultaat	57.259	57.259	0	59.040	59.040	0	60.688	60.688	0	62.393	62.393	0

5.6 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is op hoofdlijnen de financiering van VRZHZ weergegeven. Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar 4.3 Financiering.

Omschrijving	Saldo	Opnames	Aflossingen	Saldo	Aflossings- verplichtingen	Rentelasten
Bedragen x € 1.000	1-1-2025	2025	2025	31-12-2025	2026	2025
Onderhandse leningen van:						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	78.219	7.500	4.695	81.024	4.737	415
Gemeenten	2.347	2.500	150	4.697	568	100
Resultaat	80.566	10.000	4.845	85.721	5.305	515

5.7 Verloop van reserves

Hierna is een overzicht opgenomen van de reserves die aanwezig zijn bij VRZHZ, inclusief een toelichting. Vervolgens is hiervan het verwachte verloop in 2026-2028 gegeven.

2025

Omschrijving	1-1-2025	Rente	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2025
<i>Algemene reserves</i>					
Algemene reserve VRZHZ	500.000				500.000
Totaal algemene reserves	500.000	-	-	-	500.000
<i>Bestemmingsreserves</i>					
Reserve egalisatie kapitaallasten	2.044.532			-250.000	1.794.532
Reserve dekking kapitaal lasten	822.715			-60.157	762.558
Totaal structurele reserves	2.867.246	-	-	-310.157	2.557.089
<i>Reserve Generatiepact</i>	71.380				71.380
Reserve informatie gestuurd werken	82.333				82.333
Reserve transitie organisatie	71.744				71.744
Reserve schuimtransitie	648.913				648.913
Reserve huur Romboutslaan	168.306				168.306
Reserve crisisbeheersing en informatievoorziening	769.000				769.000
Totaal incidentele reserves	1.811.676	-	-	0	1.811.676
Totaal bestemmingsreserves	4.678.922	-	-	-310.157	4.368.765
Totaal generaal	5.178.922	-	-	-310.157	4.868.765

2026-2028

Jaar	Saldo 1 januari	Rente	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12
2026	4.868.765			-310.157	4.558.608
2027	4.558.608			-310.157	4.248.451
2028	4.248.451			-310.157	3.938.294

Algemene reserve

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene, tegenvallers binnen de VRZHZ en voor het opvangen van risico's.

Bestemmingsreserves

Reserve egalisatie kapitaallasten

Uit deze reserve wordt het verschil tussen de werkelijke kapitaallasten en de begrote kapitaallasten gedekt. De begrote kapitaallasten zijn berekend op basis van de systematiek van de gemiddelde kapitaallasten.

Reserve dekking kapitaallasten

Op grond van de het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is deze reserve in 2004 in het leven geroepen. Investerings die geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd met reserves worden bruto geactiveerd. Het bedrag dat wordt gefinancierd uit een algemene reserve of een subsidie wordt in deze specifieke bestemmingsreserve geboekt. Jaarlijks wordt een bedrag aan afschrijving en rentelasten aan deze reserve onttrokken. Als het ware wordt de reserve over de gehele afschrijvingsduur van de investering verdeeld.

5.8 Verloop van voorzieningen

Hierna is een overzicht opgenomen van de voorzieningen die aanwezig zijn bij VRZHZ. Vervolgens is hiervan het verwachte verloop in 2026-2028 gegeven.

2025

Omschrijving	1-1-2025	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	31-12-2025
Onderhoud SB/Voertuigen	139.997				139.997
Groot onderhoud blusboot	70.869	38.080		-106.624	2.325
Onderhoud gebouwen	751.651	665.000		-919.443	497.208
Voorziening groot onderhoud materieel	199.617	205.600		-156.687	248.530
Voorziening Spaarverlof	173.259				173.259
Voorziening RVU	310.000				310.000
Totaal	1.645.392	908.680	-	-1.182.754	1.371.318

2026-2028

Jaar	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12
2026	1.371.318	870.600		-1.037.106	1.204.812
2027	1.204.812	870.600		-1.241.971	833.441
2028	833.441				833.441

De mutaties in de onderhoudsvoorzieningen zijn op basis van een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP). Periodiek wordt bekeken of actualisatie nodig is.

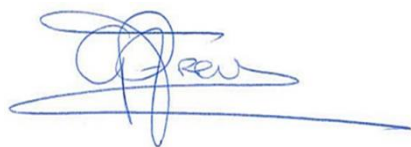
6. Vaststelling

Dagelijks Bestuur

Als begroting 2025 vastgesteld en aangeboden aan het Dagelijks Bestuur op 28 maart 2024.

Het Dagelijks Bestuur van de VRZHZ,

de secretaris,

C.P. Frentz

de voorzitter,

Mr. A.W. Kolff

Algemeen Bestuur

Begroting 2025, vastgesteld door het Algemeen Bestuur van VRZHZ in de openbare vergadering van 27 juni 2024.

de secretaris,

C.P. Frentz

de voorzitter,

Mr. A.W. Kolff

7. Bijlagen

7.1 Overzicht van baten en lasten naar kostensoorten

Concernniveau 2025	Realisatie	Primaire begroting	Primaire begroting
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025
<u>LASTEN</u>			
1.1 - Salarissen en sociale lasten	30.016	30.785	36.266
2.1 - Belastingen	259	269	265
3.2 - Duurzame goederen			
3.5.1 - Ingeleend personeel	1.106	292	266
3.8 - Overige goederen en diensten	34.743	13.875	14.716
5.1 - Rente	425	445	515
6.1 - Financiële transacties	207	210	210
7.2 - Mutaties voorzieningen	1.167	711	909
7.3 - Afschrijvingen	4.634	4.928	5.053
7.4 - Toegerekende reële en bespaarde rente			
7.5 - Overige verrekeningen	418	479	-941
Subtotaal lasten	72.975	51.992	57.259
<u>BATEN</u>			
3.5.2 - Uitgeleend personeel	1.193	656	693
3.8 - Overige goederen en diensten	9.402	843	926
4.3.1 - Bijdragen Rijk	23.399	7.102	7.611
4.3.2 - Bijdragen gemeenten	45.543	43.112	47.720
5.1 - Rente	364		
7.4 - Toegerekende reële en bespaarde rente			
7.5 - Overige verrekeningen			
Subtotaal baten	79.901	51.714	56.949
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	6.926	-278	-310
7.1 - Toevoegingen aan reserves	3.795	52	0
7.1 - Onttrekkingen aan reserves	1.101	330	310
Mutaties reserves	-2.695	278	310
Resultaat	4.231	0	0

7.2 Programmaplan met overzicht van baten en lasten

Concern	Baten	Lasten	Saldo
Programma veiligheid	56.796	43.408	13.389
Algemene dekkingsmiddelen		110	-110
Kosten overhead	153	13.714	-13.562
Vennootschapsbelasting		27	-27
Onvoorzien			
Saldo van baten en lasten	56.949	57.259	-310
Mutaties reserves	310		310
Subtotaal lasten	57.259	57.259	0

7.3 Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling

Concern	Baten	Lasten	Saldo
<u>0. Bestuur en ondersteuning</u>			
0.4 - Overhead	153	13.714	-13.562
0.5 - Treasury	0	110	-110
0.8 - Overige baten en lasten	54.138	4.758	49.380
0.9 - Vennootschapsbelasting	0	27	-27
0.10 - Mutaties reserves	310	0	310
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
<u>1. Veiligheid</u>			
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	2.658	38.650	-35.991
Subtotaal lasten	57.259	57.259	0

7.4 Verplichte beleidsindicatoren

De door het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die relevant zijn voor VRZHZ treft u hieronder en behoren allen tot taakveld 0. 'Bestuur en ondersteuning'.

0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	0,66 fte
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	0,67 fte
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	€121,95
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	0,73%
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	23,95%

*exclusief vrijwilligers.

7.5 Geprognotiseerde balans

In onderstaande tabel is conform artikel 20 lid 1 sub b een geprognotiseerde begin- en eindbalans opgenomen van het begrotingsjaar die tenminste de posten bevat om het EMU-saldo te kunnen berekenen.

Begrotingsjaar T	2025					
	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
(im) Materiële vaste activa	80.939	84.711	88.123	97.226	93.928	90.482
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	18	18	18	18	18	18
Financiële vaste activa: Leningen	1.740	1.520	1.300	1.200	1.100	1.000
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	-	-	-	-	-	- +
Totaal Vaste Activa	82.697	86.249	89.441	98.444	95.046	91.500
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen						
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	381	40	40	40	40	40
Uitzettingen <1 jaar	9.112	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Liquide middelen	309	300	300	300	300	300
Overlopende activa	4.612	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000 +
Totaal Vlottende Activa	14.414	9.840	9.840	9.840	9.840	9.840
Totaal Activa	97.111	96.089	99.281	108.284	104.886	101.340
Passiva						
Eigen vermogen	10.356	8.409	7.532	7.456	7.374	7.374
Voorzieningen	2.016	1.645	1.371	1.205	833	833
Vaste schuld	77.326	80.566	85.721	90.416	84.778	79.139 +
Totaal Vaste Passiva	89.698	90.621	94.624	99.076	92.985	87.346
Vlottende schuld	5.126	968	157	4.708	7.401	9.493
Overlopende passiva	2.287	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500 +
Totaal Vlottende Passiva	7.413	5.468	4.657	9.208	11.901	13.993
Totaal Passiva	97.111	96.089	99.281	108.284	104.886	101.340

De overlopende passiva worden o.a. veroorzaakt door de afrekeningen van Oekraïne en COA.

7.6 Risico's

1. Langdurige calamiteit				
Omschrijving	Een langdurige calamiteit vergt langdurige inzet van de crisisorganisatie. Inzet van medewerkers van partners in de crisisorganisatie VRZHZ wordt vergoed. Daarnaast vergt een dergelijke calamiteit gelet op de maatschappelijke impact en de noodzaak tot zorgvuldige evaluatie, waaronder het begeleiden van onderzoeksactiviteiten door en de Onderzoeksraad, externe ondersteuning en inzet van mensen en middelen. De ervaring met o.a. het incident Chemie-Pack is aanleiding voor dit risico en is structureel onderdeel van de Risicoparagraaf.			
Beheersingsmaatregel	Geen beheersingsmaatregel mogelijk. Dekking vindt plaats uit algemene reserve.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 500.000	40%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 40.000

2. Garantstelling en risico's leningen oefenterrein				
Omschrijving	VRZHZ staat garant voor de lening die de ZHZ Investerings B.V. (per 8 januari 2016 Spinel Veiligheidscentrum B.V.) in 2006 heeft afgesloten bij de BNG. De lening (met een totaalwaarde van € 6,9 mln. en een stand per 31 december 2022 van € 0,4 miljoen) is aangetrokken voor de bouw van een multidisciplinair opleidings- en oefenterrein op het industrieterrein Dordtse Kil III in Dordrecht. Daarnaast hebben VRZHZ en Spinel enkele leningen afgesloten o.a. ter financiering en verbetering van de liquiditeitspositie met een totale stand per 31 december 2022 van € 0.2 miljoen. De totale risicowaarde (werkkapitaal) bedraagt per 31 december 2021: € 0,4 miljoen. Door de positieve exploitatieresultaten over de afgelopen jaren, de verbeterde liquiditeitspositie en de punctualiteit van betaling door Spinel is het risico naar beneden bijgesteld.			
Beheersingsmaatregel	VRZHZ heeft de volgende beheersmaatregelen getroffen: Dienstverleningsovereenkomst gesloten tussen Spinel Veiligheidscentrum B.V. en VRZHZ voor uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken, waaronder financieel advies en treasurybeheer; Regulier management- en directieoverleg is gepland, met een vaste agenda met daarop minimaal de operationele en financiële prestaties en forecast, ter voorbereiding op de vergaderingen van de Raad van Commissarissen.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 400.000	10%	Midden 10%)	Incidenteel	€ 4.000

3. Uitval ICT				
Omschrijving	De uitval van middelen en in het bijzonder verbindingen en ICT tijdens een crisis. In de regionale risicoplannen staat uitval van verbindingen als een risico genoemd. VRZHZ kan op dat moment zowel getroffen als crisisbestrijder zijn. Dat kan bijvoorbeeld als het VRZHZ gebouw in het gebied van een crisis staat of als onze eigen verbindingen falen. Op dat moment valt VRZHZ terug op haar partners en eventueel op uitwijkmogelijkheden.			
Beheersingsmaatregel	Afspraken maken en beheren met partners en leveranciers op het vlak van uitwijkmogelijkheden.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 200.000	40%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 16.000

4. Deeltijdrichtlijn				
Omschrijving	De Europese deeltijdrichtlijn gaat uit van het principe dat gelijk werk in voltijd en in deeltijd gelijk beloond moet worden. Dit conflicteert met de wijze waarop het huidig brandweerbestel is vormgegeven. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Veiligheidsberaad hebben vastgesteld dat er veel waarde wordt gehecht aan het huidige hybride stelsel van beroeps- en vrijwillig brandweerpersoneel in Nederland, en te willen zoeken naar een oplossing die dicht bij het huidige bestel blijft. Hiertoe is een landelijke denktank opgericht met als opdracht 'Onderzoek hoe de brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten en breng in kaart welke mogelijke consequenties dit voor de brandweerorganisatie heeft'. Een eerste inschatting van de gevolgen voor VRZHZ komt op een bedrag van tussen de €1,5 mln. en €2,0 mln. Voor de weerstandsreservering gaan we vanwege de onzekerheid uit van de ondergrens van €1,5 mln. Een precieze doorrekening volgt zodra er meer duidelijkheid is over precieze omvang en oplossingsrichtingen.			
Beheersingsmaatregel	Bestuurlijke en ambtelijke beïnvloeding in overleggen. Inzetten op rijksfinanciering omdat het een stelselwijziging betreft.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 3.500.000	50%	Hoog (20%)	Structureel	€ 1.400.000

5. Uitval telefooncentrale.

Omschrijving	De huidige telefooncentrale dateert uit 2012, is al langere tijd hardware- en softwarematig niet meer up to date en kent een probleem met een onderdeel dat verantwoordelijk is voor het DECT-verkeer: een beperkt aantal draadloze telefoons en de bediening van de intercom op de posten Zwijndrecht en Oud-Beijerland. Mocht er uitval plaatsvinden, betekent dit: ▪ mogelijk een langere doorlooptijd van de verhelping van de storing, dit kan van 1 dag tot meer dan een week zijn; ▪ directe impact (uitval) voor het (niet mobiele) DECT-telefoonverkeer, dus ook tijdens een GRIP-situatie. De impact lijkt beperkt doordat er niet veel DECT-telefoons zijn en er beheersingsmogelijkheden zijn (zie voorstel); ▪ dat de intercoms bij posten Zwijndrecht en Oud-Beijerland buiten werking zijn. Ook hier lijkt de impact beperkt.			
Beheersingsmaatregel	Een terugval-scenario te ontwikkelen, mocht een uitval van de telefooncentrale gebeuren tijdens een GRIP-situatie (bijvoorbeeld overschakelen op mobiele telefonie of nood-telefonie). Vervangen telefooncentrale.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 50.000	50%	Hoog (20%)	Incidenteel	€5.000

6. kortstondige dienstverbanden van vrijwilligers, piket en brandweer

Omschrijving	Omdat de brandweer vaker te maken krijgt met kortstondige dienstverbanden van vrijwilligers, piket medewerkers en brandweer, heeft dit als risico dat de gewenste sterkte niet gegarandeerd is met als gevolg consequenties voor de brandveiligheid in de VRZHZ.			
Beheersingsmaatregel	Om dit risico te kunnen beperken, zal het aantal opleidingen moeten stijgen wat leidt tot een structurele verhoging van het opleidingsbudget en dus ook tot een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage, aangezien dit wordt veroorzaakt door een exogene factor. Parallel aan de begroting wordt een voorstel aangeboden ter verhoging van dit budget vanaf 2024.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 200.000	50%	Hoog (20%)	Structureel	€ 80.000

7. Eigen risicodager WW

Omschrijving	Als overheidswerkgever is de VRZHZ verplicht eigen risicodager voor de Werkloosheidwet (WW). Als eigen risicodager voor de WW betaalt de VRZHZ de kosten van de WW-uitkering, als een werknemer werkloos wordt. Het UWV betaalt de uitkering aan de werknemer en het UWV brengt deze kosten in rekening het VRZHZ. Gebruikelijk is om 2% van de loonsom (€ 26 miljoen) als financieel risico aan te
--------------	--

7. Eigen risicodager WW				
	merken. Gezien de huidige arbeidsmarkt zal de kans op werkelijke financiële consequenties beperkt zijn.			
Beheersingsmaatregel	We willen het risico beperken door het voeren van een adequaat personeelsbeleid.			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 520.000	10%	Midden (10%)	Structureel	€20.800

8. Vervanging C2000 randapparatuur				
Omschrijving	Op dit moment ervaren we dekkingproblemen, welke worden veroorzaakt door meerdere factoren en zijn er zorgen over de continuïteit voor onze nu in gebruik zijnde randapparatuur. Na de invoering van IVC zijn verbindingproblemen ook toegenomen. IBARC (landelijke aanbesteding) is verlopen en de serviceverlening loopt achteruit. De prijzen voor randapparatuur en accessoires zijn sterk gestegen. Op dit moment moet de randapparatuur worden geüpdatet met nieuwe firmware, vanuit zowel Motorola als IVC wordt hierin maar zeer beperkt invulling gegeven. Er wordt alleen een patch met betrekking tot security-issues uitgebracht, echter deze lossen de bestaande performers-issues niet op. Voor 2030 staat NOVA (vervanging C2000) op de rol (met afschrijvingstermijn van 10 jaar). In oktober 2023 heeft het RCDV geadviseerd de in gebruik zijnde portofoons z.s.m. te vervangen. De benodigde investeringskosten worden geschat op 1 miljoen. Dit leidt tot het versneld afboeken van de huidige boekwaarde en we gaan er vanuit dat de afschrijvingstermijn van 10 naar 5 jaar moet worden teruggebracht.			
Beheersingsmaatregel	Geen beheersingsmaatregel mogelijk. Krediet voor vervanging zal moeten aangevraagd bij het Algemeen Bestuur			
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Structureel/ Incidenteel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 1.000.000	50%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 100.000

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. jaarresultaat 2023
1.	De raad van de gemeente Alblasserdam	Concept U schrijft dat het algemeen bestuur heeft ingestemd met de verhoging van het weerstandsvermogen van € 510.000,- naar € 1.100.000,-. Deze verhoging is gekoppeld aan de opdracht om in het financieel onderzoek de risicoanalyse verder aan te scherpen als basis voor de bepaling van het gewenste weerstandsvermogen. Deze bestuurlijke opdracht is gericht op het onderzoeken van toekomstgerichte brandweezorg in samenhang met de betekenis voor de (kosten van) huisvesting. Wij ondersteunen het belang van dit onderzoek, maar kunnen ons niet vinden in het daarop vooruitlopend verhogen van het weerstandsvermogen wanneer dit financieel onderzoek nog niet is afgerond. Het weerstandsvermogen van de GR is opgebouwd uit bijgedragen van gemeenten. Over dit vermogen kan een gemeente niet vrij beschikken. Als gemeenten zorgdragen voor het afdekken van (een deel van de) risico's van GR-en in hun weerstandsvermogen geeft dat gemeenten meer bewegingsvrijheid op het moment dat een risico, of dat nu een risico bij de GR is of bij de gemeente zelf, zich voordoet. Het komt nooit voor dat alle risico's waarvoor een buffer is opgenomen in het weerstandsvermogen zich tegelijkertijd voordoen. Daarnaast geldt dat op grond van de wet GR-en gemeenten te allen tijde gehouden zijn bij te dragen in tekorten van GR-en. Dat biedt GR-en 100% garantie dat gemeenten moeten bijdragen. Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid wil naast het ophogen van het weerstandsvermogen ook de volgende bestemmingsreserves vormen c.q. ophogen: - Reserve duurzaamheid: € 400.000,- - Reserve transitie organisatie: € 200.000,- - Ophogen reserve aanbestedingstrajecten: € 200.000,- We hebben met elkaar in regionaal verband als uitgangspunt afgesproken dat we geen reserves opbouwen bij onze verbonden partijen. Wij kunnen ons dan ook niet vinden in het vormen c.q. ophogen van deze bestemmingsreserves.
2.	De raad van de gemeente Dordrecht	Bestemming jaarresultaat 2023 Wij danken u voor het heldere inzicht in de jaarstukken over 2023. Tevens danken wij u voor de inhoudelijke toelichting die hoort bij de bestemming van het jaarresultaat. Onderstaand leest u onze zienswijze op de bestemming van het jaarresultaat 2023. <u>Vorming bestemmingsreserves</u> Mede gezien de grote onzekerheid over de financiële situatie van gemeenten in de komende jaren is het belangrijk scherp te zijn op de uitgaven en het vormen van gewenste bestemmingsreserves. Ons inziens moeten bestemmingsreserves gebaseerd zijn op noodzaak en niet op basis van wensen. Wij hechten er daarom veel waarde aan dat er kritisch gekeken wordt naar de noodzakelijkheid van de bestemmingsreserves voor de VRZHZ en de verantwoording die hier bij hoort.

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. jaarresultaat 2023
		<u>Ophogen algemeen weerstandsvermogen</u> In de toelichting bij uw aanbiedingsbrief refereert u aan de bestaande afspraken ten aanzien van het weerstandsvermogen. Deze afspraken zijn in 2017 in goed onderling overleg tussen de gemeenschappelijke regelingen Zuid-Holland Zuid (hierna GR-en) en de gemeenten tot stand gekomen en hier is door de raden van de deelnemende gemeenten mee ingestemd. U stelt daar nu eenzijdig een aanpassing op voor. U geeft aan ongemak te ervaren omdat u beperkte mogelijkheden heeft om (exogene) ontwikkelingen op te vangen en steeds een beroep moet doen op de gemeenten voor verhoging van de bijdrage. U geeft aan dat de verhoging van het weerstandsvermogen is gekoppeld aan de opdracht om in het financieel onderzoek (in het algemeen bestuursvergadering van 18 april is de opdracht gegeven een bredere verkenning te doen van de financiële positie van de VRZHZ, overeenkomstig de opdrachten voor de overige gemeenschappelijke regelingen zoals genoemd in de toelichting Jaarstukken op pagina 4 en 5) de risicoanalyse verder aan te scherpen als basis voor de bepaling van het gewenste weerstandsvermogen. Graag zien wij het onderzoek uitgevoerd over het volledige werkterrein van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid waarbij ook in retrospectief naar risico's en financiering wordt gekeken. Wij kunnen ons voorstellen dat wij opnieuw met gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in gesprek gaan over uw wensen in relatie tot de financiële situatie bij gemeenten. Volgens ons is dat een eerste stap en een verhoging van het weerstandsvermogen op dit moment keuren wij dan ook af.
3.	De raad van de gemeente Gorinchem	Concept Wij hebben kennis kunnen nemen van de jaarstukken 2023 en de bestemming jaarresultaat 2023. Wij willen onze waardering uitspreken voor het opstellen en de leesbaarheid van de jaarstukken. In de jaarstukken omschrijft u een positief resultaat van €2.395 mln. U gebruikt het positief resultaat om een éénmalig reserves te verhogen en éénmalig het weerstandsvermogen te verhogen van €510.000,- naar €1.1 mln. Wij vinden het voorbarig om het weerstandsvermogen éénmalig te verhogen. Er loopt een bestuurlijke opdracht voor de uitvoering van een financieel onderzoek naar de toekomstgerichte brandweezorg waarbij de risicoanalyse als basis gebruikt gaat worden voor het gewenste weerstandsvermogen. Wij stellen voor om de resultaten van het onderzoek af te wachten om vervolgens een besluit te nemen over het verhogen van het weerstandsvermogen. Daarom vragen wij u om het weerstandsvermogen conform de gemaakte afspraken 'Uniforme Kaderstelling' aan te houden. Conclusie jaarstukken 2023 en bestemming jaarresultaat 2023: Wij kunnen ons vinden in het éénmalig bestemmen van het jaarresultaat 2023 op de reserves, maar vragen u zich te houden aan de afspraken 'Uniforme kaderstelling' GR-en Zuid-Holland Zuid als het gaat om het weerstandsvermogen.

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. jaarresultaat 2023
4.	De raad van de gemeente Hardinxveld-Giessendam	Concept <u>Ophogen weerstandsvermogen en bestemmingsreserves</u> Wij zien in de stukken dat het potentieel terug te vloeien bedrag hoger zou zijn, in geval van het niet verhogen van het weerstandsvermogen en door VRZHZ gewenste bestemmingsreserves. Wij zien dat het te bestemmen resultaat € 2.395.000 betreft. Wij zien dat het weerstandsvermogen wordt verhoogd met € 590.000 naar een totaal van € 1.100.000 terwijl het berekend risico niet significant hoger is dan voorgaande jaren. De verhoging van het weerstandsvermogen gaat dus af van het bedrag wat in potentie terug zou vloeien naar de gemeente. In de zienswijze van 2023 is, door onze gemeente, aangegeven dat we nog steeds voorstander zijn van de hoogte van het weerstandsvermogen zoals in 2017 afgesproken. Wanneer de veiligheidsregio het om moverende redenen noodzakelijk acht dat dit weerstandvermogen verhoogd dient te worden, stellen wij voor dat dit volgens de gebruikelijke route van het besluitvormingsproces wordt besloten. Daarnaast missen wij een zorgvuldige onderbouwing voor het vormen of ophogen van bestemmingsreserves voor de posten zoals genoemd. <u>Resultaatbedrag na bestemmingen</u> Verder zien we een verschil tussen het saldobedrag wat in de bestuurlijke samenvatting (jaarrekening 2023) staat: 'Met de voorgenomen bestemmingen resteert een saldo van € 585.000', echter in de analyse van het overzicht van baten en lasten en het resultaat 2023 staat: 'Gerealiseerd resultaat na resultaatbestemming 985.000'. Wij vragen ons af waar dit verschil in resultaat vandaan komt. [Reactie VRZHZ: dit staat in die zin niet juist, dit moet € 985.000 zijn, overeenkomstig de tabel in de samenvatting. Dit is aangepast in de jaarstukken].
5.	De raad van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	We hebben met elkaar in regionaal verband als uitgangspunt afgesproken dat we geen reserves opbouwen bij onze verbonden partijen. In afwijking van dit uitgangspunt wil het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio een deel van het te bestemmen jaarrekeningresultaat (van € 2.395.000,-) gebruiken om een aantal bestemmingsreserves te vormen c.q. op te hogen. Het gaat hierbij om de volgende reserves: • Reserve Duurzaamheid : € 400.000,- • Reserve transitie organisatie : € 220.000, • Ophogen reserve aanbestedingstrajecten : € 200.000, • Ophogen weerstandsvermogen : € 590.000,- Wij kunnen ons niet vinden in uw voornemen tot het vormen/ophogen van deze reserves, omdat we vast willen houden aan het regionaal afgesproken uitgangspunt t.a.v. de vorming van reserves bij verbonden partijen. Wij verzoeken de Veiligheidsregio om met een goed onderbouwd voorstel te komen, inclusief een bestedingsplan, waaruit duidelijk blijkt hoe deze gewenste bedragen benut worden en ook binnen welke termijn.

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. jaarresultaat 2023
6.	De raad van de gemeente Hoeksche Waard	Concept <u>Afspraken over weerstandsvermogen</u> In de bijlage bij uw aanbiedingsbrief van de jaarrekening 2023 lezen wij dat u af gaat wijken van de gemaakte afspraak ten aanzien van het weerstandsvermogen die is vastgelegd in de "Uniforme kaderstelling". Vorig jaar hebben wij in onze zienswijze aan u kenbaar gemaakt nog volledig achter de gemaakte afspraken te staan. Gezien de steeds terugkerende vraag en behoefte om uw weerstandsvermogen te verhogen adviseren wij om in breder verband voor de drie gemeenschappelijke regelingen te bezien of deze in 2017 gemaakte afspraak herijkt dient te worden. In beginsel staan wij positief tegenover een versterking van het weerstandsvermogen. <u>Bestemming jaarrekeningresultaat 2023</u> Wij zien in de aanbiedingsbrief van de jaarrekening 2023 de nodige toevoegingen aan diverse bestemmingsreserves. Zodra de afspraken over het weerstandsvermogen herijkt zijn en blijkt dat de algemene reserve hoger wordt dan €500.000 zien wij graag dat het vormen van de vele bestemmingsreserves wordt teruggedrongen. <u>Onrechtmatigheid</u> Wij hebben kennis genomen van het feit dat in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Wij lezen dat u aangeeft uzelf verder te moeten ontwikkelen in de nieuwe verantwoordingssystematiek om bij dergelijke afwijkingen eerder te komen tot begrotingswijzigingen. Wij vragen u dit goed te blijven monitoren.
7.	De raad van de gemeente Molenlanden	Concept <i>De gemeenteraad van Molenlanden is niet akkoord met de voorgestelde bestemming van het resultaat</i> Basislijn is dat positieve resultaten terugvloeien naar de deelnemende gemeenten. Hier wordt niet aan voldaan. Ten aanzien van de toevoeging aan de reserve aanbestedingstrajecten kan wel worden ingestemd omdat hier van onvermijdelijke kostenstijgingen sprake zal zijn op een lopend project. Met de overige verhogingen van de reserves zijn wij niet akkoord, om de volgende redenen: - Het is niet wenselijk om (nieuwe) beleidsvoornemens te bekostigen via de bestemming van een jaarresultaat. Beleidsvoornemens dienen integraal afgewogen te worden bij de begroting. Dit punt heeft betrekking op de toevoegingen aan de reserve duurzaamheid en reserve transitie organisatie. - Het Algemeen Bestuur heeft op 18 april de opdracht gegeven een bredere verkenning te doen van de financiële positie van de VRZHZ. Het ligt niet voor de hand om vooruitlopend op deze verkenning wijzigingen aan te brengen in de regionale afspraken en bijbehorende beleidsdocumenten. Mogelijk is de huidige hoogte van het aan te houden weerstandsvermogen niet meer passend bij de actualiteit en is een (beperkte) verhoging wenselijk. Dit zou echter moeten blijken uit de bredere verkenning en zou integraal moeten worden beoordeeld. Eerder is vanuit Molenlanden

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. jaarresultaat 2023
		in een zienswijze aangegeven de afspraken over de hoogte van het weerstandsvermogen te willen continueren. Hierbij wordt verwezen naar de regionale afspraken (2017/2018) waarbij een minimale weerstandscapaciteit van € 500.000,- wordt aangehouden. De overige financiële risico's dienen gedekt te worden door de deelnemende gemeenten. Dit heeft de VRZHZ ook vastgelegd in haar Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2018. Mocht hier van afgeweken worden, dan zou de oorspronkelijk voorgestelde €700.000 acceptabel zijn, de door het Algemeen Bestuur afwijkend voorgestelde €1.100.000 is niet wenselijk.
8.	De raad van de gemeente Papendrecht	We zijn blij met het positieve resultaat van € 4.231.000 voor bestemming. We hebben kennisgenomen van de punten genoemd in de resultaatsbestemming en zijn hiermee akkoord.
9.	De raad van de gemeente Sliedrecht	Concept Wij zijn zeer content met de rode draden analyse en het feit dat de VRZHZ voldoet aan de wetgevingseisen, met de organisatorische veranderingen die zijn doorgevoerd, de campagnes, het materieel en de huisvesting. De organisatie blijkt in staat de kerntaken goed uit te voeren. Er zijn er nog activiteiten die aandacht behoeven. Echter, we begrijpen dat de opvang van de vluchtelingen in ons gebied hun tol hebben geëist. De VRZHZ stelt voor het eigen weerstandvermogen te verhogen om zo risico's af te dekken. Zoals ook bij de zienswijze op de begroting 2024 aangegeven, zijn wij benieuwd naar welke omvang van het weerstandsvermogen past bij welke risico's. Hier doet de VRZHZ financieel onderzoek naar.
10.	De raad van de gemeente Zwijndrecht	Concept Het saldo van het te bestemmen jaarresultaat 2023 van uw jaarrekening komt uit op een saldo van € 2.395.000. U stelt een aantal bestemmingen voor waar wij onze zienswijze op geven. <i>Afspraken over weerstandsvermogen</i> U stelt voor het weerstandsvermogen te verhogen naar € 1.100.000. In onze zienswijze bij de ontwerpbegroting 2024 en de jaarrekening 2022 hebben wij aangegeven dat wij achter de eerder afgesproken systematiek staan met een weerstandsvermogen van € 500.000. Samen met ons hebben nog 8 (!) gemeenten dit in hun zienswijze aangegeven. De afspraken over (onder andere) de hoogte van het weerstandsvermogen zijn in 2017 in goed gezamenlijk overleg tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen Zuid-Holland Zuid tot stand gekomen. U stelt daar nu eenzijdig een aanpassing op voor. Wij kunnen ons voorstellen dat wij opnieuw met gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. jaarresultaat 2023
		gesprek gaan over uw wensen in relatie tot de financiële situatie bij gemeenten. Volgens ons is dat een eerste stap en een verhoging van het weerstandsvermogen op dit moment keuren wij dan ook ten zeerste af. <i>Bestemmingsreserves</i> In bijlage 1 van de aanbiedingsbrief bij de jaarstukken 2023 heeft u het volgende opgenomen: <i>Er is grote onzekerheid over de financiële situatie van gemeenten in de komende jaren. Er is daarom kritisch gekeken naar de gewenste bestemmingsreserves voor de VRZHZ. Dit heeft geresulteerd in de volgende bestemmingsreserves (...).</i> Het is ons niet helemaal duidelijk hoe u dit bedoelt. Al geruime tijd is onze voorkeur dat de voordelige resultaten teruggaan naar de gemeenten. Daarnaast geldt dat elke euro van het voordelig resultaat dat niet wordt teruggegeven aan de gemeenten onze bezuinigingsopgave voor het jaar 2025 verhoogt. Ons inziens moeten bestemmingsreserve gebaseerd zijn op een noodzaak en niet op een wens. De financiële situatie van onze gemeente maakt dat wij voor zeer lastige keuzes staan die onze burgers zeker gaan raken. Voor het invullen van wensen is helaas geen ruimte. Wij vertrouwen erop dat u conform de geldende afspraken het jaarresultaat uitkeert aan de gemeenten voor zover niet duidelijk is dat een bestemming strikt noodzakelijk is.

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
1.	De raad van de gemeente Alblasserdam	Concept Ontwikkelingen 2024 Wij hebben kennisgenomen van de ontwikkelingen die spelen in relatie tot de begroting 2025, maar ook het begrotingsjaar 2024 raken. Wij vragen u om passende maatregelen te nemen om de extra kosten binnen de huidige begrotingen op te vangen en de gemeentelijke bijdrage voor deze begrotingsjaren niet te verhogen. Ontwerpbegroting 2025 Onze gemeente draagt bij aan diverse gemeenschappelijke regelingen waaronder de uwe. Jaarlijks wordt de gemeente geconfronteerd met stijgende bijdragen. Als gemeente staan wij voor een bezuinigingsopgave en koersen wij af op het "ravijnjaar" 2026, waarbij wij ook in 2024 en 2025 al voor financiële uitdagingen staan. We vragen u daarom voor 2025 een besparing te realiseren door een jaar indexering in de eigen begroting of organisatie op te vangen, waarmee ook uw organisatie een bijdrage kan leveren aan de opgaven van de gemeenten.
2.	De raad van de gemeente Dordrecht	In onderstaande toelichting leest u onze zienswijze op de begroting 2025 alsook op de wijzigingen begroting 2024. De voorstellen voor de lopende begroting 2024 neemt u mee, zodat de deelnemende raden integraal over deze onderwerpen kunnen spreken. Hiermee wordt voorkomen dat nu gevraagd wordt om een zienswijze voor 2025 en in juni weer een zienswijzeronde wordt doorlopen over dezelfde onderwerpen maar dan voor 2024. <u>Zienswijze ontwerpbegroting 2025 (en wijzigingen begroting 2024)</u> De ontwerpbegroting 2025 is de vierde en daarmee laatste begroting die is gebaseerd op het beleidsplan 2022-2025. In het beleidsplan 2022-2025 is de koers voor de VRZHZ voor die betreffende periode uiteengezet. In deze ontwerpbegroting worden de speerpunten genoemd die in 2025 gepland staan om invulling aan de doelstellingen in uw beleidsplan te geven. U volgt in de ontwerpbegroting 2025 de lijn van de zes sporen uit het beleidsplan. Op deze wijze kunnen de stappen voor 2025 goed aan de opbouw van het beleidsplan worden gespiegeld. De ontwerpbegroting richt zich tevens op de specifieke en bijzondere zaken die in 2025 aandacht vragen. Voor de begroting 2025 geldt, evenals de jaarstukken 2023, dat wij tevreden zijn met het duidelijke en heldere inzicht dat u ons biedt. Wij kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2025 en de wijzigingen voor de begroting 2024. Wel geven wij een aantal opdrachten aan u mee in onze zienswijze. Onderstaand leest u onze inhoudelijke reactie op de ontwerpbegroting 2025.

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
		<i>Financiële onzekerheid en bestuurlijke opdracht</i> Er is grote onzekerheid over de financiële situatie in de komende jaren en de mate waarin compensatie vanuit het Rijk hiervoor plaatsvindt. Onze gemeente ziet zich, samen met de andere gemeenten, geconfronteerd met flinke financiële uitdagingen. In dat kader wordt er binnen de gemeenten gezocht naar financiële ombuigingen om de financiële problematiek te lijf te gaan en/of op te vangen. We verzoeken u, in afstemming met alle deelnemers in hun rol als opdrachtgever en eigenaar, tot afgewogen keuzes te komen ten aanzien van de taken die u voor ons uitvoert. Ook verwachten wij van u dat u ons zo snel mogelijk maar uiterlijk bij de 2e bestuursrapportage 2024 informeert over de uitkomsten van deze opdracht in lijn met de bestuursopdrachten van de andere gemeenschappelijke regelingen. <i>Onderzoek over toekomstgerichte brandweezorg in samenhang met de betekenis voor de (kosten van) huisvesting.</i> Zoals u schetst constateert uw algemeen bestuur een belangrijk verband tussen toekomstbestendige brandweer (het aantal benodigde en type kazernes) en de meerjarige onderhoudskosten. Het algemeen bestuur heeft daarom een bestuurlijke opdracht gegeven dit in samenhang te onderzoeken. Wij ondersteunen dit onderzoek om op deze manier te komen tot (meerjarig) inzicht en visie in het kader van huisvesting en de (lange termijn) kosten die dit met zich meebrengt en blijven graag op de hoogte van de uitkomsten hiervan. <i>Risk Factory</i> Er is een voorgenomen besluit genomen over het realiseren van een Risk Factory in Zuid-Holland Zuid. In de Risk Factory werkt de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid gezamenlijk met partnerorganisaties aan het vergroten van de zelfredzaamheid en de veerkracht van de samenleving, in het bijzonder kinderen. Wij steunen dit initiatief van harte. <i>Beroepsziekten</i> Wij steunen de noodzaak voor aandacht voor posttraumatische stressstoornis (PTSS) bij brandweerpersoneel. Het personeel komt voor impactvolle situaties te staan waardoor het van groot belang is dat de begeleiding in het verwerken daarvan erg belangrijk is en niet onderschat moet worden. <i>Nieuwe crises en bijbehorende uitdagingen</i> De Veiligheidsregio heeft zich de afgelopen jaren geconfronteerd gezien met bijzondere extra taken en werkzaamheden voortkomend uit de ontwikkelingen wereldwijd. Daarbij zijn uw betrokkenheid bij effecten die de oorlog in Oekraïne en de asielproblematiek teweeg brengen specifiek te benoemen. In tegenstelling tot wat we gewend waren, moet u invulling geven aan de gevolgen van wereldwijde crises die langdurig zijn en waarbij de Veiligheidsregio een continue schakel vormt tussen het Rijk en gemeenten. Daarnaast stellen de alsmaar verdergaande technologische ontwikkelingen (zoals de energietransitie) u voor nieuwe uitdagingen bij het voorkomen en beperken van incidenten. Al deze ontwikkelingen hebben invloed op de organisatie en de uitvoering van taken zoals in uw beleidsplan en begroting opgenomen.

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
3.	De raad van de gemeente Gorinchem	Concept Aanvullende bijdrage begroting 2024 In uw aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting 2025 omschrijft u de ontwikkelingen op de leningenportefeuille, meerjarig onderhoudsplan, de energiekosten. U omschrijft dat door deze ontwikkelingen ook voor 2024 extra kosten zijn die zorgen voor een extra aanvullende bijdrage op de begroting 2024. U omschrijft deze kosten helder en formuleert de extra aanvullende bijdrage voor 2024 goed. Wij kunnen ons vinden in de extra aanvullende bijdrage. Voor de CAO ontwikkelingen die nog niet bekend zijn, vertrouwen wij erop dat u ons tijdig informeert als de cao-ontwikkelingen 2024 financieel negatief uitvallen. Conclusie aanvullende bijdrage begroting 2024: Wij kunnen ons vinden in de aanvullende structurele bijdrage op de begroting 2024. Ontwerpbegroting 2025 Wij spreken onze waardering uit voor het opstellen en de leesbaarheid van de ontwerpbegroting 2025. In de ontwerpbegroting 2025 benoemt u de verplichte indexatie op de loon- en prijsverhoging. U omschrijft de aanvullende bijdrage voor 2025 op de kosten die ontstaan zijn door de ontwikkelingen die in 2024 zijn geconstateerd. Wij vragen u om ons tijdig te informeren over de oplevering van de brandweerkazerne Sliedrecht en de daarbij horende meerkosten van €242.000,- wanneer dit om een aanvullende gemeentelijke bijdrage in 2025 vraagt. Conclusie ontwerpbegroting 2025: Ondanks de extra gevraagde gemeentelijke bijdrage, bovenop de verplichte indexatiekosten, kunnen wij ons vinden in de ontwerpbegroting 2025. Wij hebben gelezen dat u aandacht heeft voor de financieel zware jaren die gemeenten tegemoet gaan. Wij vragen u om zich in te spannen om extra bijdrage door gemeenten zoveel als mogelijk te beperken. Dit vanwege de bestuursopdracht optimalisatie financiële positie van gemeenten waarbij we ons gezamenlijk voorbereiden op het ravijnjaar 2026.
4.	De raad van de gemeente Hardinxveld-Giessendam	Concept In de aanbiedingsbrief begroting 2025 lezen wij het volgende: 'Ontwikkelingen die spelen in relatie tot de begroting 2025 raken echter ook het begrotingsjaar 2024'. Los van de loon- en prijsindexeringen, wordt er gesproken over aanvullende bijdragen. Deze zijn nog niet begroot voor 2024 of 2025. Wij lezen hier de volgende redenen voor: • Boeterente in verband met het omzetten van de leningen van annuïtair naar lineair. De boeterente wordt nu betaald om op langer termijn een voordeligere leningenportefeuille te hebben. Dit betekent in totaal een verhoging van € 290.000. • Vanuit het Algemeen Bestuur (AB) is de opdracht gekomen om uit te zoeken wat de effecten zijn van 100% onderhoud in plaats van 80% in verband met het creëren van een toekomstbestendige brandweer. Dit zou in totaal een verhoging van € 388.000 betekenen.

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
		De veiligheidsregio werd geconfronteerd met een failliet gaande energieleverancier. Een nieuw contract wat middels aanbesteding tot stand is gekomen, is al in gegaan per 1-1-2024. Dit is een duurder contract gebleken. Dit betekent een verhoging van € 186.000. Daarnaast was er sprake van een structurele meevaller(s) van € 90.000. Samenvattend betekenen deze verhogingen in 2024 een extra bijdrage van in totaal afgerond € 774.000. Naar rato (3,3%) zou dit een extra bedrag van € 25.552 voor gemeente Hardinxveld-Giessendam betekenen. Bovenstaande verhogingen lopen door in 2025. Echter voor dit jaar zien wij nog extra kosten bovenop de begroting waar de veiligheidsregio graag een zienswijze op wil, te weten; Structureel tekort inzet vakbekwaamheid; hiervoor wordt € 407.00 gevraagd. De totale gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam bedraagt voor 2025: € 1.533.592 (inclusief indexeringen en aanvullende bijdragen). Wij zien de gevraagde aanvullende bijdragen als noodzakelijk voor een toekomstbestendige veiligheidsregio en stellen voor dit op te nemen in de begroting voor 2024 en 2025. Tegelijkertijd vinden we dat de veiligheidsregio zeer terughoudend moet zijn met dergelijke aanvullende bijdragen, zeker in een tijd waar de gemeentelijke bijdragen erg onder druk staan. We zien namelijk de afgelopen jaren een consistente lijn van verhoging van bijdragen en dit drukt steeds zwaarder op de begroting van de gemeente(n). Daarnaast zien we een risico in de werkwijze voor het tekort op vakbekwaamheid voor 2024, zoals hieronder geformuleerd. <u>Risico</u> In de aanbestedingsbrief begroting 2025, lezen wij het volgende: 'Als gevolg van een Europese aanbesteding in 2024 van het realistisch trainen zal er in 2024 minder getraind kunnen worden en bedraagt het tekort eenmalig € 127.000. Daarom wordt voorgesteld de € 407.000 structureel te vragen vanaf 2025 en het tekort voor 2024 vooralsnog niet te vragen maar te bezien in hoeverre dit binnen het resultaat van 2024 kan worden opgevangen'. Hier zien wij een risico in doordat het nog onduidelijk is of dit binnen het resultaat van het lopende jaar kan worden opgevangen waardoor een narekening van € 127.000 nog aan de gemeenten gevraagd kan worden. <u>Risk Factory</u> Graag zien we de risico's van de Risk Factory nader onderzocht waaronder het commitment van de overig betrokken stakeholders. <u>Ravijnjaar 2026</u> Tot slot willen we aandacht vragen voor het ravijnjaar 2026. De komende jaren komt de gemeentelijke begroting onder druk te staan door verlaging van middelen vanuit het Rijk. Dit vraagt van ons om kritisch naar onze uitgaven te kijken. Dit doen wij voor onze interne uitgaven, maar ook voor uitgaven die via gemeenschappelijke regelingen lopen. Wij vragen u

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
		daarom nadrukkelijk actief te zoeken naar besparingsmaatregelen, zodat de gemeentelijke bijdrage de komende jaren verlaagd kan worden.
5.	De raad van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	De voorliggende begroting is overzichtelijk en ook risico's zijn duidelijk en gedetailleerd in beeld gebracht. Een punt van zorg zijn de kostenontwikkelingen voor gemeenten in de komende jaren waarbij zorgvuldig gekeken moet worden naar de uitgaven. Wij begrijpen dat dit voor de Veiligheidsregio een ingewikkeld vraagstuk is in relatie tot de taakstelling en bijbehorende opgaven, maar vragen nadrukkelijk te bezien hoe kosten gereduceerd kunnen worden. Wij verwachten dan ook bij de bestuurlijke opdracht tot uitwerking van toekomstbestendige brandweezorg, een uitwerking in financiële scenario's, zodat er afgewogen keuzes kunnen worden gemaakt. We kijken met belangstelling uit naar de resultaten van deze bestuurlijke opdracht.
6.	De raad van de gemeente Hoeksche Waard	Concept <u>Zorgen over de structurele verhoging van de inwonersbijdrage</u> Wij maken ons ernstig zorgen over het feit dat, met de inwonersbijdrage 2025 welke is opgenomen in de begroting, dit over een periode van 5 jaar een verhoging van totaal 1,5 miljoen euro betreft met een gemiddelde verhoging van €300.000 per jaar voor de Hoeksche Waard. Gezien het feit dat wij vanaf 2026 een ernstig begrotingstekort hebben, kunnen wij een verdere verhoging niet meer dragen waarbij wij bezuinigingsmaatregelen niet meer uit kunnen sluiten. <u>Verkenning financiële positie van de VRZHZ</u> Wij hebben gelezen dat in uw algemene bestuursvergadering van 18 april 2024 aan u de opdracht is gegeven een bredere verkenning uit te voeren van de financiële positie van de VRZHZ, overeenkomstig de opdracht aan de overige gemeenschappelijke regelingen. Wij verwachten van u, dat u tijdens deze verkenning, kritisch naar uw uitgaven in relatie tot uw (basis)taken kijkt zodat de verhoging van de inwonersbijdrage van de gemeenten zoveel mogelijk beperkt blijft. Daarnaast verzoeken wij u om meer te anticiperen op toekomstige niet autonome ontwikkelingen zodat deze in de reguliere begroting gedragen kunnen worden. Tot slot willen wij vroegtijdig betrokken worden bij de te maken keuzes en voorafgaand aan de besluitvorming hierin gekend worden.
7.	De raad van de gemeente Molenlanden	Begrotingswijziging 2024 <i>Suggesties of voorstellen om dekking voor de verhoging van de kosten te vinden binnen de bestaande begroting worden gemist.</i> Uitgangspunt zou moeten zijn dat eventuele tegenvallers in de eigen begroting worden opgevangen. Wanneer dit niet mogelijk is, zou inzichtelijk moeten zijn welke alternatieven / keuze mogelijkheden er zijn. Dit is niet inzichtelijk; wij vragen u dit inzichtelijk te maken. Daarnaast geldt ook hiervoor dat in een tijd van financiële onzekerheid voor gemeenten dermate stijgende kosten onwenselijk zijn. Ontwerpbegroting 2025

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
		Wij reageren op vier punten. <i>1. De kostenstijgingen worden als zeer fors ervaren en we missen suggesties/voorstellen.</i> We zien geen suggesties of voorstellen om dekking voor de verhoging van de kosten binnen de bestaande begroting te vinden, gemist worden. Het is noodzakelijk dat gemeenten inzicht hebben in alternatieven en keuze mogelijkheid hebben. Wij verzoeken u dit inzichtelijk te maken. Tevens sluit de verhoging niet aan bij eerdere oproepen om de kostenstijgingen te matigen. <i>2. Wij willen dat eerst het onderzoek naar de financiële positie van de VRZHZ wordt afgerond alvorens grote wijzigingen worden aangebracht.</i> De nu voorliggende verhogingen voldoen hier niet aan. Na afronding van het onderzoek kunnen keuzes worden gemaakt. Wij vragen u hieraan gehoor te geven. <i>3. Met de verhoging van de onderhoudskosten zijn wij niet akkoord, verzocht wordt om dit vraagstuk integraal af te wegen na afronding van het lopende onderzoek.</i> Het is niet wenselijk om verwachte gevolgen al door te voeren die nog niet duidelijk uit onderzoek gebleken zijn. Daarom willen wij dat de verhoging van de onderhoudskosten niet nu al doorgevoerd worden. Eerst is afronding van het lopende onderzoek nodig, daarna kan een integrale afweging plaatsvinden. <i>4. Noodzakelijk is het dat de VRZHZ bij de begrotingen voor de komende jaren rekening houdt met de (toekomstige) financiële situatie van gemeenten. Daarbij verzoeken wij u nadrukkelijk om de begroting te matigen.</i> De VRZHZ moet bij begrotingen ook rekening houden met de financiële uitdagingen bij gemeenten. Gelet op de financiële uitdagingen waarmee gemeente Molenlanden te maken heeft, besloten wij in 2023 om te bezuinigen. De helft van de voorgenomen bezuinigingen moet nog concreet worden gemaakt. Met de kadernota voor 2025 zullen wij daarover besluiten nemen. Uit een verkennende beeldvormende bijeenkomst van de gemeenteraad is gebleken dat ook van gemeenschappelijke regelingen een bijdrage aan de beoogde bezuinigingen wordt verwacht. Gelet hierop willen wij vooruitlopend op de vaststelling van onze kadernota het signaal reeds onder uw aandacht brengen dat wij het noodzakelijk vinden dat ook de VRZHZ een bijdrage levert. Wij zullen u via de gebruikelijke wegen uiteraard meer in detail informeren zodra onze besluitvorming is afgerond. De deelnemende gemeenten staan voor financieel moeilijke jaren. Zoals vermeld, verwachten wij dat ook de VRZHZ als gemeenschappelijke regeling ons helpt bij het oplossen van deze financiële uitdagingen. Daarom vragen wij met klem om de begroting te matigen.

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
8.	De raad van de gemeente Papendrecht	Begroting 2025 De raad van de gemeente Papendrecht heeft kennisgenomen van de ontwerpbegroting 2025 en heeft besloten geen zienswijze in te dienen. Wij willen u echter nog wel de volgende overwegingen van de kant van de gemeente Papendrecht meegeven. Financieel meerjarig perspectief Als gevolg van een herverdeling van het gemeentefonds en de toenemende zorgkosten zullen veel gemeenten naar verwachting vanaf 2026 een fors structureel tekort op de begroting krijgen. Dit is het zo genoemde ravijnjaar. We zijn van mening dat verbonden partijen ook een verantwoordelijkheid hebben om aan deze problematiek een bijdrage te leveren. We ervaren dat dit in onze regio ook opgepakt wordt. Meerdere gemeenschappelijke regelingen zijn met bestuursopdrachten aan de slag. Wij onderschrijven daarmee de afspraken die hierover in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 18 april jl. zijn gemaakt. Arbeidsmarkt en uitvoeringskracht De huidige krapte op de arbeidsmarkt bemoeilijkt de realisatie van onze taken en ambities. Door decentralisaties en nieuwe wetgeving is de omvang van het gemeentelijk werkpakket de afgelopen jaren fors gegroeid. Daarnaast heeft gemeente Papendrecht zelf een aantal ambities maar zijn ook de financiële vooruitzichten onzeker. Gemeentelijk samenwerking en innovaties zijn daarom noodzakelijk om de realisatiekracht van gemeenten te op peil te houden. We willen daarbij voortbouwen op de kracht van onze gemeenschappelijke regelingen. Graag verkennen wij gezamenlijk met de gemeenschappelijke regelingen en de regiegemeenten de kansen om onze slagkracht te vergroten.
9.	De raad van de gemeente Sliedrecht	De ontwerpbegroting 2025 krijgt onze waardering. Het is een mooi document met goede en waardevolle ambities, zorg voor het personeel, het materieel en de huisvesting. We maken ons zorgen over de financiële druk die komt te liggen bij de gemeenten. Ondanks dat overtollig budget terugvloeit, maakt dat de mutaties voor 2024 en 2025 zorgen voor een éxtra bijdrage. Voor 2025 zien wij wederom een flinke aanvullende bijdrage, terwijl wij bezuinigingen dienen vorm te geven. Wij zien dan ook graag het resultaat van het financieel onderzoek naar het weerstandsvermogen én de verantwoordelijkheid van verbonden partijen om hun bijdrage te leveren aan de financiële problematiek bij gemeenten terug in de begroting van 2026.
10.	De raad van de gemeente Zwijndrecht	In de ontwerp-begroting is de afgesproken indexatie verwerkt. In bijlage bij uw aanbiedingsbrief geeft u aan dat naast deze indexering nog een aantal ontwikkelingen spelen die meegewogen moeten worden in de ontwerpbegroting 2025 en die ook van invloed zijn op 2024. In zowel de aanbiedingsbrief als de begroting staan daarnaast nog diverse meldingen van ontwikkelingen die nog niet in de begroting of aanbiedingsbrief als extra bijdrage zijn verwerkt. We denken daarbij onder andere aan: - Uitkomsten onderzoek toekomstbestendige brandweezorg en meerjarige onderhoudskosten

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
		- Gevolgen faillissement energieleverancier - Kazerne in gemeente Sliedrecht - Doorrekening van de CAO per 1 mei 2024 ten opzichte van de afgesproken indexatie Maar ook bij de genoemde risico's vallen vooral op: • Deeltijdrichtlijn • Kortstondig dienstverband van vrijwilligers • Eigen risicodrager WW • C2000 randapparatuur Al deze ontwikkelingen en majeure risico's hebben grote invloed op onze gemeentelijke begroting. Daarom roepen wij u de gevolgen tot een absoluut minimum te beperken. <i>Bestuursopdracht bezuinigingsmaatregelen</i> Zoals door u in de aanbiedingsbrief wordt onderkend en door ons in onze zienswijze bij uw ontwerpbegroting 2024 aangegeven staat onze gemeentelijke begroting zwaar onder druk. Zwijndrecht wordt net als veel andere gemeenten flink geraakt door de verlaging van Rijksfinanciering vanaf 2026. Dit betekent dat onze gemeente met de kennis van heden afstevent op een tekortbegroting van € 17 miljoen van 2026. Echter, ook onze begroting voor 2025 laat zonder maatregelen een tekort zien van € 7 miljoen. Maatregelen die onze inwoners, onze organisatie en onze partners gaan raken zijn dan onontkoombaar. U geeft in de bijlage bij de aanbiedingsbrief aan dat u zich bewust bent van de financiële situatie van gemeenten. Uit bijlage 1 van de aanbiedingsbrief bij de jaarrekening 2023 maken wij op dat in het algemeen bestuursvergadering van 18 april j.l. de opdracht is gegeven een bredere verkenning te doen van de financiële positie van de VRZHZ, overeenkomstig de opdrachten voor de overige gemeenschappelijke regelingen. Over de voortgang en uitkomsten van deze opdracht wordt gerapporteerd in de bestuursrapportages. We verzoeken u, in afstemming met alle deelnemers in hun rol als opdrachtgever en eigenaar, tot afgewogen keuzes te komen ten aanzien van de taken die u voor ons uitvoert. Ook verwachten wij van u dat u ons zo snel mogelijk maar uiterlijk bij de 2^e bestuursrapportage 2024 informeert over de uitkomsten van deze opdracht in lijn met de bestuursopdrachten van de andere gemeenschappelijke regelingen. <i>Actualisatie Regionaal Crisisplan (RCP) VRZHZ</i> Volgens artikel 16 van de Wvr stelt het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een crisisplan vast. Hierin zijn in ieder geval de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing beschreven. Mede aan de hand van landelijke ontwikkelingen wordt het Regionaal

	Gemeente	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting
		Crisisplan in 2025 voor de periode 2026 – 2029 geactualiseerd. Hierin zal met name aandacht zijn voor de doorontwikkeling crisisbeheersing en de sluimerende, domein overstijgende crises'. Insteek is om samen met de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond één crisisplan op te stellen. Bij voorgenomen veranderingen in de VRZHZ en samenwerking met andere VR'en verwachten wij van u dat aan de voorkant het algemeen bestuur tijdig en volledig meegenomen wordt in deze ontwikkelingen en dat concrete voorstellen worden gedaan over een eventuele samenwerking met een andere veiligheidsregio. Dit kan namelijk grote gevolgen hebben voor onze (huidige) manier van werken.